

STOWARZYSZENIE
ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

(tekst jednolity)

23 sierpień 2010 r.

Spis treści

1. Charakterystyka LGD jako jednostki odpowiedzialnej za realizację LSR	4
1.1. Nazwa i status prawny LGD oraz data jej rejestracji i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym	4
1.2. Opis procesu budowania partnerstwa	4
1.3. Charakterystyka partnerów i sposób rozszerzania/zmiany składu LGD	4
1.4. Struktura organu decyzyjnego	5
1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego	6
1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego	11
1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD w realizacji operacji w formie Załącznika do LSR	11
2. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności	12
2.1. Wykaz gmin	12
2.2. Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe	12
2.3. Ocena społeczno - gospodarcza obszaru (w tym potencjał demograficzny i gospodarczy obszaru oraz poziom aktywności społecznej)	23
2.4. Specyfika obszaru	35
3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy	37
4. Cele ogólne i szczegółowe LSR oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia	41
5. Misja LGD	70
6. Spójność specyfiki obszaru z celami LSR	71
7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć	72
8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć	75
9. Określenie procedury oceny zgodności operacji z LSR, procedury wyboru operacji przez LGD, procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, kryteriów, na podstawie których jest oceniana zgodność operacji z LSR, oraz kryteriów wyboru operacji, a także procedury zmiany tych kryteriów	76
10. Budżet LSR dla każdego roku realizacji LSR	77
11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR	81
12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR	83
13. Zasady i sposób dokonywania oceny własnej	84
14. Powiązania LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR	87
15. Planowane działania/przedsięwzięcia/operacje realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze LSR	98
16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich	99
17. Informacja o załącznikach	100

18. Spis tabel	101
19. Spis rysunków	104
ZAŁĄCZNIKI	105

1. Charakterystyka LGD jako jednostki odpowiedzialnej za realizację LSR

1.1. Nazwa i status prawny LGD oraz data jej rejestracji i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, zwane dalej Stowarzyszeniem, zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 22.08.2008 r. pod nr KRS 0000312036.

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa

Proces budowania partnerstwa rozpoczął się w wyniku realizowanego w latach 2005 - 2006 projektu „Lokalna Grupa Działania wsparciem rozwoju Gmin Łagów i Nowa Słupia”. Był on wdrażany przez Gminę Łagów w partnerstwie z Gminą Nowa Słupia i został sfinansowany z Europejskiego Funduszu Gwarancji i Orientacji Rolnej w ramach Schematu I, Działania 2.7 Pilotażowy Program Leader+, Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”. Rezultatem tego projektu było powstanie Fundacji Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, która została ustanowiona w dn. 15.01.2006 r. przez: Stefana Bąka, Jolantę Berę, Jana Bębna, Mirosława Dudę, Jacka Gaździka, Grzegorza Goliata, Lucynę Jaworską, Zbigniewa Jedlikowskiego, Józefa Kamińskiego, Dorotę Kmak, Agnieszkę Kozłowską, Przemysława Łacha, Mirosława Miśkiewicza, Ryszarda Pajaka, Jana Rybkę, Tadeusza Ryłko, Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Łagów, Annę Surowiec, Grzegorza Tyrałę, Ewę Wielgus-Aplas, Zdzisława Zwolińskiego, Krzysztofa Żuka.

Kolejnym etapem budowania partnerstwa było rozszerzenie o kolejne gminy tj.: Baćkowice, Bogorię, Lipnik, Iwaniska i Waśniów. W takim kształcie partnerstwo pozostało do maja 2008 r., kiedy to Rada Gminy Iwaniska podjęła decyzję o wystąpieniu z niego. Tą decyzją utracona została granica z gminami Bogoria i Lipnik, które musiały zostać wykluczone. W tym samym czasie rozpoczęto rozmowy z przedstawicielami Gminy Pawłów o jej przyłączeniu, które zostało uwieńczone uchwałą Rady Gminy Pawłów w dn. 25.06.2008 r.

Kolejnym etapem budowy partnerstwa było utworzenie Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, o czym podjęto decyzję na zebraniu dotychczasowych partnerów. Etap ten został uwieńczony zebraniem założycielskim członków Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, które odbyło się w dn. 2 lipca 2008 r. w Łagowie. Stowarzyszenie zostało powołane przez 27 osób prawnych i fizycznych, wśród których byli: Gmina Baćkowice, Gmina Łagów, Gmina Nowa Słupia, Gmina Pawłów, Gmina Waśniów, Fundacja Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Łagów, p. Aplas Marcin Józef, p. Duda Mirosław, p. Fijas Danuta, p. Forma Monika Anna, p. Frejlich Wiesław, p. Gaździk Jacek Jerzy, p. Goliat Grzegorz, p. Grąkowski Sylwester, p. Grzyb Krzysztof, p. Karasiński Tadeusz, p. Kosmala Grażyna Jadwiga, p. Kozłowski Dariusz, p. Kucharczyk Anna, p. Kuczyński Kazimierz Jacek, p. Masternak Stanisław, p. Ozygała Sławomir, p. Sobczak Teresa Krystyna, p. Stanecki Dariusz, p. Surowiec Anna Janina, p. Zwoliński Zdzisław.

1.3. Charakterystyka członków i sposób rozszerzania/zmiany składu LGD

Partnerami tworzącymi Lokalną Grupę Działania są Gminy: Baćkowice, Łagów, Nowa Słupia, Pawłów i Waśniów reprezentujące sektor publiczny, o którym mowa w art. 6 lit. a Rozporządzenia 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. (WE) w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Ponadto partnerami reprezentującymi sektor społeczny są: Fundacja Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Łagów.

Sektor publiczny reprezentowany jest przez 5 podmiotów na 53 partnerów, co stanowi 9,4% składu całego partnerstwa. Natomiast do sektora społecznego i ekonomicznego należy 48 partnerów, co stanowi 90,6% całego składu.

Sposób rozszerzenia, zmiany składu lokalnej grupy działania określają przepisy § 12 i 13 Statutu Stowarzyszenia. Zgodnie z nimi partnerem mogą zostać osoby fizyczne i prawne oraz jednostki samorządu terytorialnego. Przystąpienie do partnerstwa następuje na drodze uchwały Zarządu Stowarzyszenia i w przypadku osób fizycznych po złożeniu deklaracji o przystąpieniu do LGD, a w przypadku osób prawnych dodatkowo wymagane jest przedstawienie uchwały organu stanowiącego.

1.4. Struktura organu decyzyjnego

Zgodnie z § 17 i 21 Statutu Stowarzyszenia ciałem decyzyjnym, o którym mowa w art. 62 ust. 4 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), jest Rada Programowa. Rada Programowa jest ciałem wybranym spośród obecnych członków stowarzyszenia na Walnym Zebraniu na trzyletnią kadencję. Zgodnie z § 18 ust. 1 członkiem Rady Programowej nie może być członek Zarządu Stowarzyszenia oraz komisji Rewizyjnej. Przepisy statutu wyraźnie wskazują, że partnerzy społeczni i ekonomiczni muszą stanowić co najmniej 50% składu Rady Programowej. Zgodnie z § 20 ust. 3 oraz § 21 ust. 6 lit b członkowie Rady Programowej mogą zostać odwołani uchwałą Walnego Zebrania. Ponadto członkostwo w Radzie Programowej może ustać w następujących przypadkach:

- a) śmierci,
- b) pisemnej rezygnacji złożonej Radzie Fundacji.

Pierwsze posiedzenia Rady Programowej zwoływane jest przez Prezesa Zarządu, a kolejne przez jej Przewodniczącą Rady, który kieruje pracami organu decyzyjnego. W Posiedzeniu Rady Programowej biorą udział:

- a) z głosem stanowiącym Członkowie Rady Programowej,
- b) z głosem doradczym: Prezes Zarządu, eksperci zewnętrzni powołani przez Zarząd oraz inne osoby wskazane przez Zarząd, w tym pracownicy LGD.

Decyzje Rady Programowej podejmowane są na drodze uchwał przyjmowanych zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Do kompetencji Rady Programowej należy:

- a) uchwalenie Regulaminu Pracy Rady Programowej oraz procedur określających sposób naboru wniosków od projektodawców,
- b) wybór projektów w ramach konkursów grantowych ogłaszanych przez Stowarzyszenie,
- c) wybór do realizacji operacji, o których mowa w art. 62 ust. 4 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Zgodnie z Statutem oraz Regulaminem Pracy Rady członkowie Rady Programowej są wykluczeni z głosowania, w których nie będą bezstronni ze względu na pokrewieństwo, podległość służbową z osobami prawnymi bądź fizycznymi występującymi o dofinansowanie swoich operacji.

Na Zebraniu Założycielskim Stowarzyszenia, które odbyło się w dniu 2 lipca 2008 r., do Rady Programowej wybrani zostali: p. Aplas Marcin, p. Frejlich Wiesław, p. Grąkowski Sylwester, p. Karasiński Tadeusz, p. Kosmala Grażyna, p. Kucharczyk Anna, p. Kuczyński Kazimierz, p. Kudłacz Paweł, p. Stanecki Dariusz, p. Widz-Ciosk Agnieszka. Żadna z ww. osób nie jest zatrudniona w LGD.

1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego

Organami Stowarzyszenia są:

- a) Walne Zebranie, które jest najwyższą władzą w LGD,
- b) Rada Programowa,
- c) Zarząd Stowarzyszenia, którego zadaniem jest bieżącym administrowaniem Partnerstwem,
- d) Komisja Rewizyjna stanowiąca organ kontroli w Stowarzyszeniu.

Zapisy Statutu przyznają prawo wyboru operacji do sfinansowania, o których mowa w art. 62 ust. 4 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Radzie Programowej. Statutu wyraźnie rozdzielają kompetencje między poszczególnymi organami władz statutowych Stowarzyszenia i tym samym gwarantują rozdzielenie funkcji decyzyjnej od zarządczej.

Na regulamin Lokalnej Grupy Działania składa się:

- a) Statut Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przyjęty Uchwałą nr 2/2008 Zebrania Założycielskiego LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.
- b) Regulamin Pracy Zarządu, przyjęty Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nr 1/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.,
- c) Regulamin Zatrudniania Pracowników, przyjęty Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 2/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.,
- d) Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach, przyjęta Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 3/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.
- e) Opis stanowisk pracy przyjęty Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 3/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.
- f) Regulamin Pracy Rady Programowej, przyjęty Uchwałą Rady Programowej nr 2/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.,
- g) Procedura wyboru operacji przez LGD, przyjęta Uchwałą Rady Programowej nr 3/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.,
- h) Procedura oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru, przyjęta Uchwałą Rady Programowej nr 4/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.,
- i) Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji, przyjęta Uchwałą Rady Programowej nr 5/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r.

Regulamin Rady Programowej

Celem stosowania Regulaminu Pracy Rady jest zapewnienie przejrzystości, demokratyczności i jawności w procesie podejmowania decyzji. Przejrzystość podejmowania decyzji została zagwarantowana przez jasny i czytelny podział kompetencji i obowiązków pomiędzy Przewodniczącym Rady Programowej, Prezesem Zarządu oraz Dyrektorem Biura. Demokratyczność zapewnia Statut Stowarzyszenia oraz Regulamin Pracy Rady. Zgodnie z tymi dokumentami decyzje w sprawie wyboru operacji zapadają zwykłą większością głosów i każdy z członków Rady Programowej ma tylko jeden głos. Jawność podejmowania decyzji gwarantują zapisy ww. dokumentów, zgodnie z którymi w posiedzeniach Rady Programowej mogą wziąć udział z głosem doradczym osoby wyznaczone przez Prezesa Zarządu, eksperci zewnętrzni, którzy biorą udział w dyskusji na równych prawach z Członkami Rady Programowej, oraz osoby trzecie – obserwatorzy. Ponadto zgodnie Regulaminem Pracy Rady jak i Regulaminem Pracy Zarządu z ich posiedzeń sporządzany jest protokół, który

obowiązkowo w wersji elektronicznej musi zostać zamieszczony na stronie Internetowej Stowarzyszenia.

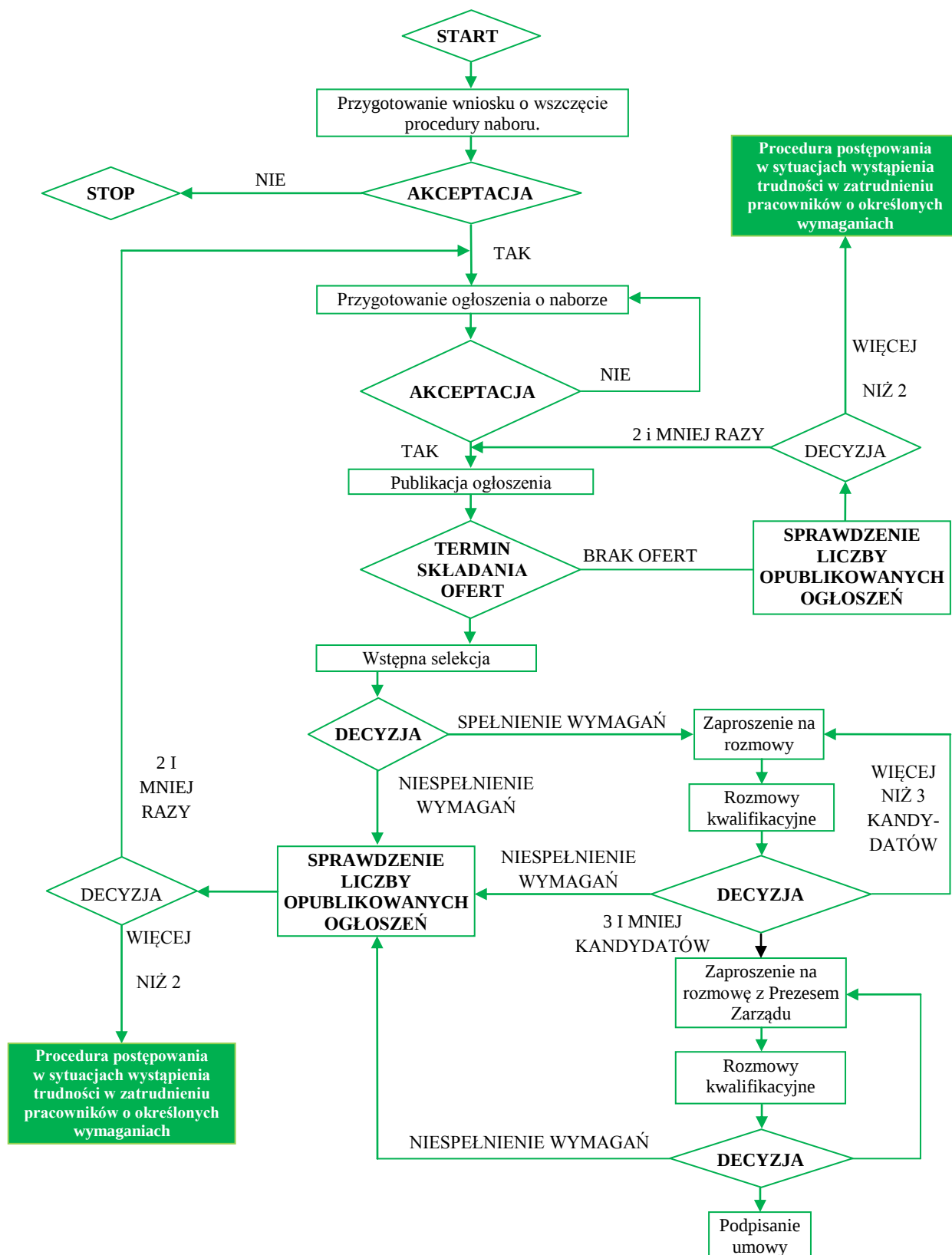
Zapisy Statutu gwarantują bezstronność podejmowania decyzji. Na jego podstawie osoby, które nie są bezstronne zostają wykluczone z głosowania. Szczegółowo procedura postępowania w celu sprawdzenia bezstronności członków Rady oraz wyciągnięcia konsekwencji wobec osób, które dopuszczają się poświadczenia nieprawdy została opisana w Regulaminie Pracy Rady oraz w Procedurze oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru. Zgodnie z nim każdy z członków Rady, przed przystąpieniem do oceny, składa oświadczenie o bezstronności, w którym wymienione są wnioski wobec których pozostaje bezstronny. W przypadku złożenia fałszywego oświadczenia Przewodniczący Rady został zobowiązany:

- a) powiadomić prokuraturę o próbie wyłudzenia wsparcia,
- b) wystąpić do Zarządu o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia w celu odwołania członka Rady Programowej, który nie zastosował się do przepisów o zachowaniu bezstronności.

Treść Regulaminu Rady Programowej została przedstawiona w *Załączniku nr 1*, a treść Procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru w *Załączniku nr 8*. Zgodnie ze statutem zmiana ww. dokumentów może nastąpić na drodze Uchwały Rady Programowej.

Procedura rekrutacji pracowników

Celem stosowania Procedury Rekrutacji, wdrożonej Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 2/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r., jest zagwarantowanie sprawnego przebiegu procesu rekrutacji na wolne stanowisko, z zachowaniem zasad jawności i przejrzystości podejmowania decyzji, w wyniku którego zostanie wyłoniony kandydat spełniający wymagania stawiane dla danego stanowiska pracy, którego doświadczenie, kwalifikacje i umiejętności pozwolą wypełniać powierzone obowiązki i zadania. Proces rekrutacji zastosowany ww. procedurze został przedstawiony na Rysunku nr 1, który stanowi załącznik do ww. Uchwały Zarządu Stowarzyszenia. Procedura rekrutacji pracowników została przedstawiona w *Załączniku nr 2* i zgodnie ze statutem jej zmiana może nastąpić na drodze Uchwały Zarządu Stowarzyszenia.

Rys. nr 1 Schemat procedury rekrutacji.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach.

Procedura została wprowadzona Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 3/2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. i określa tryb oraz zasady postępowania w przypadku wystąpienia trudności w trakcie prowadzonego procesu rekrutacji. Jej głównym założeniem jest:

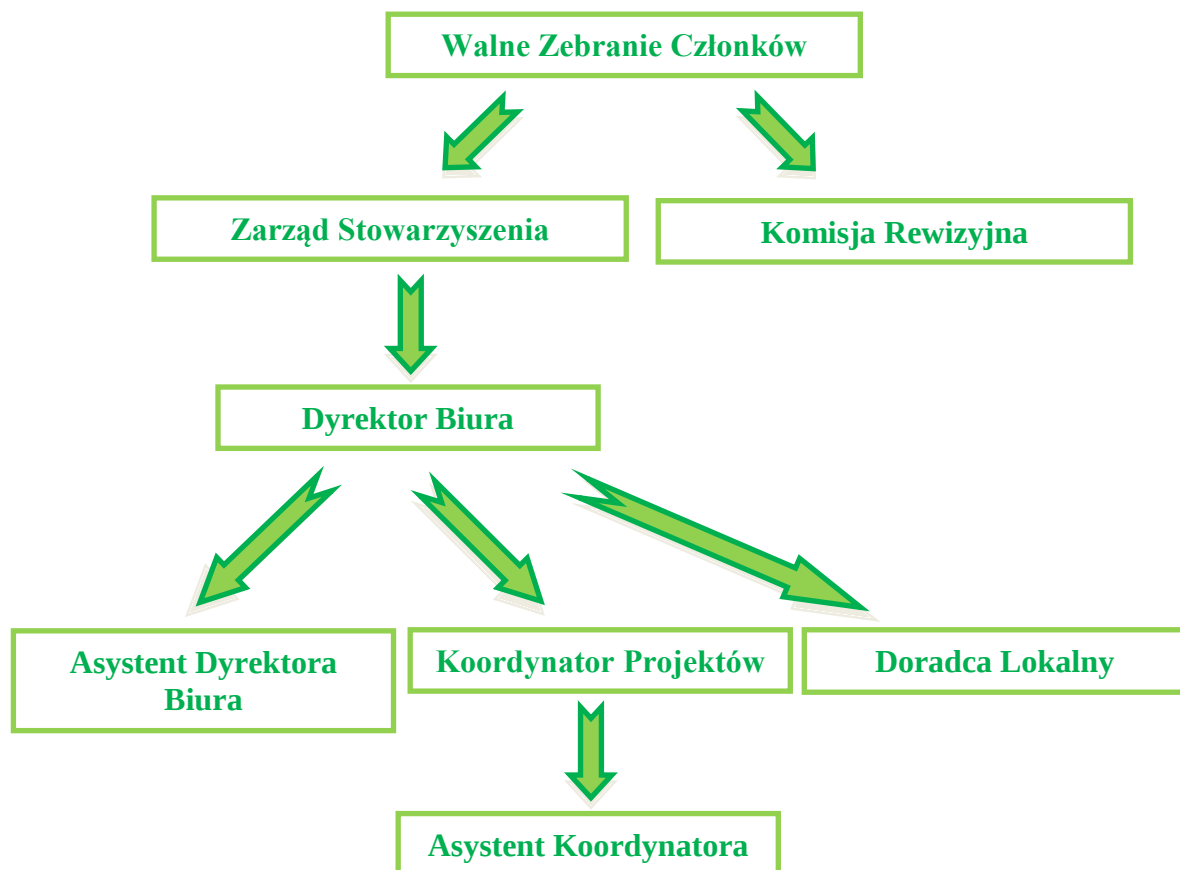
- określenie, a następnie wyeliminowanie przyczyn trudności w zatrudnianiu pracowników o określonych wymaganiach,
- warunkowe dopuszczenie zatrudnienia o niższych kwalifikacjach na okres próbny, w celu sprawdzenia stopnia przydatności kandydata do pracy,
- wsparcie pomocą Mentora nowoprzyjętego pracownika o niższych kwalifikacjach, tak aby zmniejszyć ryzyko popełnienia przez niego błędów paraliżujących funkcjonowanie partnerstwa.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników została przedstawiona w *Załączniku nr 3* i zgodnie ze statutem jej zmiana może nastąpić na drodze Uchwały Zarządu Stowarzyszenia.

Opis stanowisk pracy

Rys. nr 2 Struktura Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Rys. nr 3 Struktura organizacyjna władz zarządzająco-administrujących Stowarzyszeniem.

Rys. nr 4 Struktura władz decyzyjnych Stowarzyszenia zgodnie Ustawą z dn. 7 marca 2007 r. o rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Rozporządzeniem 1698/2005 Rady (WE).

Opis stanowisk pracy został wprowadzony Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 4/2009 z dnia 9 stycznia 2009 r., która stanowi *Załącznik nr 4* i zgodnie ze Statutem Stowarzyszenie może zostać zmieniony przez podjęcie Uchwały Zarządu Stowarzyszenia.

Zasady funkcjonowania biura

Szczegółowy opis pomieszczeń biurowych Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej oraz jego wyposażenia stanowi *Załącznik nr 10*.

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego

Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego przedstawione zostały w *Załączniku nr 5*.

1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD w realizacji operacji w formie załącznika do LSR.

Opis doświadczenia Stowarzyszenia oraz jego członków stanowi *Załącznik nr 6*.

2. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności

2.1. Wykaz gmin

Stowarzyszenie jako Lokalna Grupa Działania obejmuje swym obszarem granice administracyjne następujących gmin: Baćkowice, Łagów, Nowa Słupia, Pawłów i Waśniów.

2.2. Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Uwarunkowania przestrzenne

Gmina Baćkowice, należy do Powiatu Opatowskiego; Łagów i Nowa Słupia do Kieleckiego Ziemskiego, Pawłów do Starachowickiego, zaś Waśniów do Ostrowieckiego. Cały obszar Stowarzyszenia znajduje się w granicach administracyjnych Województwa Świętokrzyskiego. Według danych z 2006 r. przedmiotowy obszar zajmuje 544,11 km², co stanowi 4,6% powierzchni całego Województwa Świętokrzyskiego i 4,9% jego obszarów wiejskich. Poniższa tabela przedstawia powierzchnie całkowitą omawianego obszaru w ujęciu gminnym.

Tabela 1 Powierzchnia obszaru objętego przez Lokalną Grupę Działania tworzoną przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w podziale na poszczególne gminy.

Gmina	Powierzchnia w km ²
Baćkowice	96,13
Łagów	113,22
Nowa Słupia	85,76
Pawłów	137,38
Waśniów	111,62
Powierzchnia całkowita	544,11
Obszary wiejskie w Woj. Świętokrzyskim	11 063,55
Województwo Świętokrzyskie	11 709,95

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Rys. nr 5 Mapa Województwa Świętokrzyskiego z zaznaczonym obszarem funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania tworzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Uwarunkowania geograficzne

Geograficznie obszar ten położony jest w obrębie Wyżyn Kieleckiej i Sandomierskiej i obejmuje swym zasięgiem wschodnią część Pasma Łysogór, oraz zachodnią - Pasma Jeleniowskiego, północno-wschodnią - Pasma Orłowińskiego, południowo-wschodnią - Pasma Wygiełzowskiego i Pasma Bostowskiego. Ich najwyższe wzniesienia tj. Łysiec (595 m n.p.m.), Szczytniak (554 m n.p.m.), Góra Jeleniewska (533 m n.p.m.), Kiel (452 m n.p.m.) decydują o górzystym charakterze terenu.

Uwarunkowania przyrodnicze

Dane z 2006 r. Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że tereny leśne na omawianym obszarze zajmują powierzchnię 117,97 km², co stanowi ponad 21,68% ogółu zajmowanej powierzchni. Co oznacza, że stopień zalesienia obszaru objętego LSR jest mniejszy niż dla całego województwa, który wynosi 28,20%. Poniższa tabela przedstawia powierzchnię obszarów leśnych w poszczególnych gminach.

Tabela 2 Powierzchnia obszarów leśnych na terenie lokalnej grupy działania tworzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy.

Gmina	Powierzchnia lasów w km ²	% powierzchni całkowitej
Baćkowice	21,31	22,17
Łagów	32,04	28,30
Nowa Słupia	24,29	28,32
Pawłów	23,64	17,26
Waśniów	16,69	14,95
Powierzchnia całkowita	117,97	21,68

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks

Na tle omawianego terenu wyróżniają się gminy Łagów i Nowa Słupia, których stopień zalesienia jest większy niż dla całego województwa. Natomiast w porównaniu do całego obszaru znacząco od pozostałych gmin wypada Waśniów, którego stopień zalesienia jest zdecydowanie niższy niż średni. W lasach dominują drzewa następujących gatunków: sosna, jodła, buk, dąb, modrzew, świerk.

Znaczna część tego obszaru leży w strefie chronionej Świętokrzyskiego Parku Narodowego, Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego, Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego oraz Sieradowickiego Parku Krajobrazowego.

Niewątpliwie najcenniejszym zespołem leśnym znajdującym się w obrębie obszaru objętego niniejszą LSR jest wschodnia część Świętokrzyskiego Parku Narodowego, który stanowi Specjalny Obszar Ochrony Łysogóry (Kod PLH260002) należący do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Szczególną osobliwością Parku są gołoborza - rumowiska kwarcytowe powstałe w wyniku wietrzenia mechanicznego wychodni skał wieku kambryjskiego w okresie peryglacjalnym. Na terenie Parku Narodowego przeważają zbiorowiska leśne, stanowiące pozostałości Puszczy Świętokrzyskiej. Jednym z głównych typów roślinności leśnej w Parku, obok lasów jodłowo-bukowych, są bory mieszane sosnowo-dębowe, z udziałem jodły oraz modrzewia, świerka i buka. W wilgotnych i zabagnionych rejonach Doliny Wilkowskiej występują bory wilgotne i bagienne z rzadkimi dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego gatunkami roślin prawnie chronionych: bagna zwyczajnego i rosiczki okrągłolistnej. Flora roślin naczyniowych w ŚPN liczy około 700 gatunków, w tym 35 gatunków drzew i około 25 rzadkich gatunków górskich. Roślinność reprezentowana jest przez wiele, prawnie chronionych gatunków m.in. sierpowiec błyszczący - gatunek mchu objęty w Polsce ścisłą ochroną i występujący niezwykle rzadko. Świat zwierząt reprezentowany jest na terenie Parku przez przedstawicieli większości grup systematycznych. Wśród bezkręgowców najliczniej reprezentowane są owady. Faunę Gór Świętokrzyskich tworzy około 5000 gatunków, z tego ponad 60% występuje na terenie Parku. Fauna reprezentowana jest przez wiele gatunków unikatowych jak np. relikt polodowcowy z grupy widelnic, pluskwiak wodny znajdujący się tylko na Świętym Krzyżu, niezwykle rzadkie gatunki pająków stwierdzone zostały na Łysicy, reliktywne gatunki ślimaków z rodzaju świdrzyk oraz największy z nągich ślimaków pomrów czarniawy. Występują tu rzadkie gatunki płazów takie jak: traszka górska, kumak nizinny, ropucha zielona, a z gadów

jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny i gniewosz plamisty. Na terenie Parku występuje około 150 gatunków ptaków. Do rzadkich należą: cietrzew, orlik krzykliwy, bocian czarny, krzyżodziób świerkowy i inne. Spośród ssaków spotkać niekiedy można: sarny, dziki, łosie, jelenie oraz drobne gryzonie.¹

Obszary Chronionego Krajobrazu - forma ochrony przyrody zajmująca rozleglejsze tereny niż parki krajobrazowe i obejmująca pełne jednostki środowiska naturalnego takie jak doliny rzeczne, kompleksy leśne, ciągi wzgórz, pola wydumowe, torfowiska. Obszary chronionego krajobrazu są przeznaczone głównie na rekreację, a działalność gospodarcza podlega tylko niewielkim ograniczeniom (zakaz wznoszenia obiektów szkodliwych dla środowiska i niszczenia środowiska naturalnego). Na terenie funkcjonowania LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej znajdują się następujące obszary chronionego krajobrazu: Doliny Kamiennej, Chmielnicko-Szydłowski, Cisowsko-Orłowiński, Jeleniowski, Jeleniowski-Staszowski, oraz Sieradowicki.

Znajdują się tutaj również następujące rezerваты przyrody: Małe Gołoborze, Góra Jeleniowska, Szczytniak, Wąwóz w Skałach. **Rezerwat częściowy "Małe Gołoborze"** położony jest na stokach **Góry Chocimowskiej** i obejmuje jeden z najciekawszych morfologicznie fragmentów **Pasma Jeleniowskiego**. Ochronie częściowej poddano tu zróżnicowany morfologicznie obszar z grzbietem górskim, zboczami i doliną zanikającego okresowo potoku. W górnej części północnego zbocza góry znajduje się niewielkie (około 0,25 ha) blokowisko skalne - gołoborze zbudowane z piaskowców kwarcytowych. Wychodnie skał kambryjskich znajdują się również w dolinie strumienia przybierając postać kilku niewysokich (od 0,5 do 0,8 m wysokości) wodospadów. Przedmiotem ochrony jest również naturalny, zróżnicowany wiekowo i warstwowo drzewostan z występującymi miejscami okazałymi egzemplarzami buka i jodły (w wieku ok. 150 lat). W obrębie rezerwatu wyróżniono dwa zespoły roślinne: buczynę karpacką i kwaśną buczynę.

Rezerwat „Góra Jeleniowska” położony jest w strefie grzbietowej góry, od której wzięt swoją nazwę. Jest to rezerwat geologiczno – leśny. Celem jego ochrony jest zachowanie zespołu zróżnicowanych form rzeźby terenu, w którego skład wchodzi ostańcowe formy skalne, rozwaliska skalne oraz terasy z rumowiskami typu gołoborzy wraz z porastającym je naturalnym zbiorowiskiem leśnym - ponad 100-letnim lasem jodłowo - bukowym. Główny grzbiet rezerwatu budują piaskowce kwarcytowe. Wskutek silnego i głębokiego spękania wytworzyły się z nich formy mające postać ostańcowych skałek o wysokości od 0,8 do 5,0 m; są one największą atrakcją rezerwatu. Wokół nich znajdują się rozwaliska skalne, przechodzące stopniowo w kierunku południowym w rumowiska blokowe o cechach gołoborzy. Warunki klimatyczne i podłoże ubogie w wapń stworzyły warunki dla rozwoju roślin pochodzenia górskiego. Dominującym zespołem roślinnym jest zubożała buczyna karpacka w formie podgórskiej.

„Szczytniak”, jest rezerwatem geologiczno-leśnym. Został utworzony dla ochrony gołoborza oraz odsłonięcia „kwarcytów” górnokambryjskich z interesującymi teksturami o niewyjaśnionej genezie. Gołoborze na Szczytniaku jest niewielkie i stopniowo się kurczy ulegając ekspansji roślinności - porastają je kępy karłowatych brzoź, jarzębin i buków. Głazy porośnięte są kępami mchów, które na obrzeżach rumowiska tworzą piękne zielone kobierce.

¹ Inspekcja Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, „Informacja o stanie środowiska w Województwie Świętokrzyskim w roku 2006”, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Kielce 2007.

Ochroną rezerwatową otoczono również kilkuhektarowy fragment lasu posiadającego cechy naturalnego zbiorowiska - kwaśnej buczyny.²

„**Wąwóz w Skalach**” jest rezerwatem przyrody nieożywionej ulokowanym w głębokim na 30 m wąwozie o stromych zboczach. Znajdują się tu wychodnie dolomitów i wapieni dewońskich. Występują tu unikatowe skamieniałości koralowców, stromatoporoidów, ślimaków oraz brachopodiów. Północne zbocza wąwozu porastają murawy naskalne i kserotermiczne. Bezpośrednio na skałach rosną m.in. rojnik pospolity, czosnek skalny, kostrzewa blada, zanokcica murowa, pajęcznica gałęziasta, oman szerokolistny, ciemiężyk pospolity oraz czyściec prosty. Ponadto u podnóża skał występują: szalwia łąkowa, jastrzębiec kosmaczek oraz wilczomlecz sosnka. Południowa część wąwozu częściowo porośnięta jest lasem liściastym. Rosną tu leszczyna, lipa, grab oraz osika. Występuje tu także bluszcz pospolity, groszek wiosenny i konwalia majowa.

Ciekawym obiektem przyrody nieożywionej jest **Jaskinia Zbójecka** o dł. około 160 m. Położona jest w Wąwozie Dule na wysokości 312 m n.p.m. Jest to jedna z większych jaskiń pochodzenia jurajskiego w Województwie Świętokrzyskim. Otwór jaskini wprowadza do obszernego, poziomego korytarza wstępnego. W jego stropie występują liczne szczeliny krasowe i kominki. Korytarz kończy się *Dużą Salą* z ciasnymi rurkami krasowymi w ścianach. Kilkucentrowy, niski kanał krasowy łączy *Dużą Salę* ze studnią o głębokości 5 m. Nad studnią dwoma przejściami w stropie kanału dochodzi się do *Sali Naciekowej*. Występuje tu bogata, choć miejscami nieco zniszczona szata naciekowa. W północnej części sali znajduje się płytka studzienka wypełniona gruzem. Z części wschodniej sali prowadzący w górę przełaz doprowadza do *Małej Sali*. Jej kontynuacją jest *Kominek Naciekowy*, stanowiący najwyższy punkt jaskini (+ 5 m). W studni na końcu kanału bocznego z *Dużej Sali* znajduje się wąska szczelina doprowadzająca do *Dolnej Komory*. W kierunku południowym sala przedłuża się w korytarz krasowy o nazwie *Kanion*. Początkowo jest obszerny, w końcowej części przechodzi w rurę o średnicy 0,5 m skręcająca gwałtownie na północny-zachód i zagłębiająca się w gliniastym namulisku. Cechą charakterystyczną *Kanionu* jest wyraźnie meandrująca rynna rozwinięta w jego dolnej części. Przy jej południowym końcu znajduje się niski przełaz doprowadzający do *Płaskiej Sali* - najniższy punkt jaskini (-17 m). Jaskinia występuje w wapieniach dewońskich. Stanowi formę krasową rozwiniętą wzdłuż szczelin ciosowych, częściowo krasowo-zawaliskową. Powstanie jej szacuje się na okres pliocenu. W namulisku *Sali Naciekowej* zostały znalezione kości dzika lub świni domowej oraz równowieczna im ceramika pochodząca z XI lub XII wieku. Szata naciekowa występuje wyłącznie w *Sali Naciekowej*. Reprezentowana jest przez: polewy naciekowe, draperie z polami ryżowymi, stalaktyty, stalagmity (nawet do 0,5 m wysokości), kolumny naciekowe i cienkie naskorupienia nacieków agramitacyjnych, zbudowanych głównie ze stwardniałego mleka wapiennego. Niektórzy badacze wspominają o perlach jaskiniowych i heliktytach. Fauna Jaskini Zbójeckiej jest różnorodna i należy do najciekawszych zespołów tego typu w Polsce. Jaskinia jest też jedynym stanowiskiem występowania troglobiontów w regionie. Występują tu także troglofile i licznie reprezentowane są troglokseny. Obserwowano tu również szereg gatunków nietoperzy.

O bogactwie i unikatowości przyrody świadczą również licznie występujące tu pomniki przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Na obszarze LGD zarejestrowanych jest 28 pomników przyrody oraz 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. **Pomnikami przyrody** są

² <http://www.radom.lasy.gov.pl/lagow/index.php?id=23&a=13>

pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Poza tym jako pomniki przyrody zarejestrowano źródła, odsłonięcia geologiczne, ponory i dolinę kresową, ślady górnictwa kresowego.³

Tabela 3 Liczba pomników przyrody na terenie LGD tworzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy.

Gmina	Liczba pomników przyrody
Baćkowice	7
Łagów	6
Nowa Słupia	1
Pawłów	9
Waśniów	5
Obszar LGD	28
Województwo Świętokrzyskie	634

Źródło: Serwis internetowy Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody <http://rop.mos.gov.pl>

Na obszarze Lokalnej Grupy Działania znajduje się jedno **stanowisko dokumentacyjne** – **Wąwóz Sitki**, które obejmuje wąwóz wraz z odnogą biegnącą w kierunku pld. oraz część wsch. zbocza doliny Psarki, znajdującą się w sąsiedztwie wąwozu i obejmującą dwie odkrywki położone po prawej i lewej stronie od jego wylotu. W obrębie wąwozu występują odsłonięcia środkowodewońskich skał ze skamieniałościami fauny - głównie ramienionogów. **Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi** są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.⁴

³ http://www.pk.kielce.pl/park_jeleniowski_formy_ochrony_przyrody.html

⁴ http://www.pk.kielce.pl/park_jeleniowski_formy_ochrony_przyrody.html

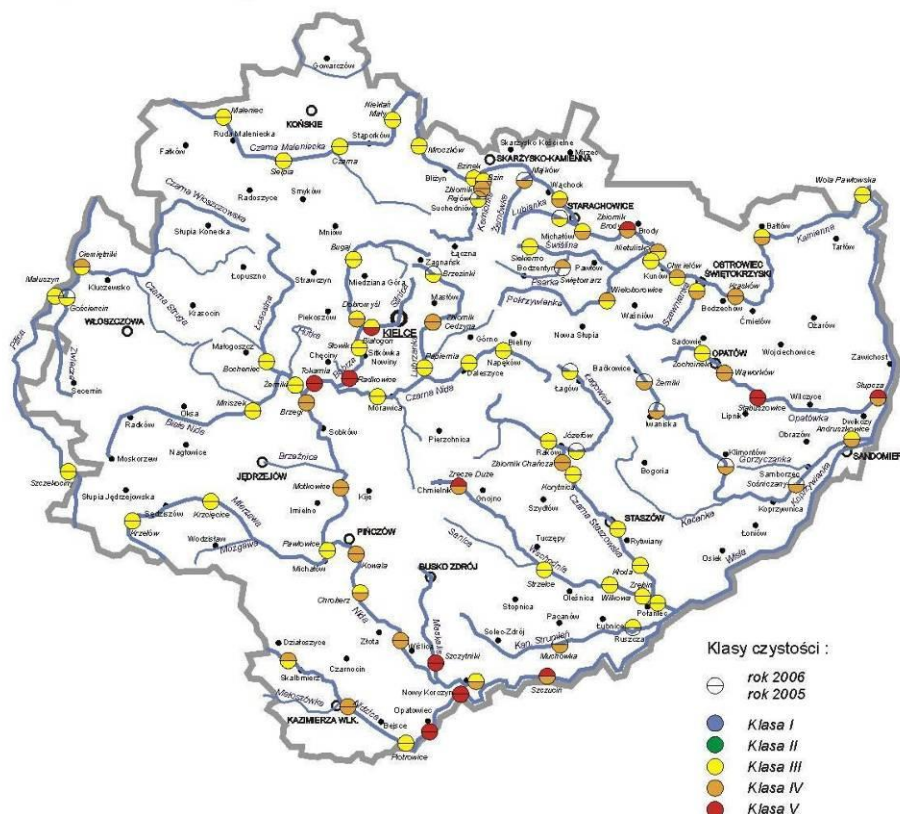
Tabela 4 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Nr w rejestrze WKP	Nazwa	Opis
3	"Dolina Łagowicy"	Łagów (gm. Łagów). Wschodni odcinek zbocza doliny rzeki Łagowicy o długości ok. 1 km. Zbocze stanowi wychodnię dewońskich wapieni i dolomitów pokrytych cienką warstwą gleby. W wielu miejscach skały dewonu odsłaniają się bezpośrednio na powierzchni tworząc malownicze formy skalne: urwiska, progi i ambony.
4	„Wąwóz Dule – Jaskinia Zbójecka”	Łagów (gm. Łagów). Fragment wschodniego zbocza wąwozu Dule i znajdującej się powyżej niego wysoczyzny. Najcenniejszym elementem na terenie zespołu jest skałka wapienna z Jaskinią Zbójecką. Obszar zespołu ma charakter pastwiskowo - łąkowy, jest porośnięty roślinnością zielną reprezentującą kserotermiczne i wapieniolubne zbiorowiska roślinne.

Źródło: Serwis internetowy Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych <http://www.pk.kielce.pl>, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <http://rop.mos.gov.pl>

Ponadto na terenie pięciu gmin stanowiących LGD znajdują się trzy użytki ekologiczne, z czego dwa w Gminie Łagów, a jeden na obszarze Gminy Pawłów.

Pomimo względnej czystości środowiska wynikającej z braku uciążliwego przemysłu na obszarze objętym LSR, wody rzek przepływających przez ten teren nie należą do najczystszych. Przeważają tu wody III i IV klasy czystości. Należy przy tym podkreślić, że rzeki te swoją klasą czystości nie odbiegają od pozostałych przepływających przez Województwo Świętokrzyskie. Poniższy rysunek przedstawia stan czystości rzek w latach 2005 – 2006.

Rys. nr 6 Mapa czystości rzek w Województwie Świętokrzyskim.

Źródło: Serwis Internetowy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach
<http://www.kielce.pios.gov.pl/wios/raporty/ocenaw06/wodpow.pdf>

Uwarunkowania historyczne

Początki osadnictwa na obszarze Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej sięgają IV w. przed Chrystusem i są związane z rozwojem na tym terenie hutnictwa żelaza. O intensywnym, wczesnośredniowiecznym osadnictwie świadczyć może wzniesiony na Łysej Górze wał kultowy pochodzący z IX – XI w. Jego zachowane pozostałości pozwalają snuć przypuszczenia, że już przed przyjęciem przez Polskę chrześcijaństwa, miejsce to było bardzo ważnym ośrodkiem kultu religijnego. Do Potopu Szwedzkiego Klasztor na Świętym Krzyżu pozostawał najważniejszym centrum religijnym Polski i dopiero obrona Jasnej Góry sprawiła, że zaczął on tracić na swej ważności.

Najstarszym miastem obszaru LGD jest Łągow, na którego lokację w roku 1253 zezwolił Książę Bolesław Wstydlwy. Dwadzieścia lat później (około 1269 r.), ten sam książę zezwolił na lokację wsi Nowa Słupia. Niespełna 100 lat po Łągowie i Nowej Słupi, bo w 1351 r., prawa miejskie z rąk Kazimierza Wielkiego otrzymał Waśniów. Każdorazowe nadanie praw miejski wiązało się z przyznaniem prawa do organizowania jarmarków w wyznaczone dni. Tradycja większości z nich przetrwała po dzisiejszy dzień. Okres I Rzeczypospolitej to stulecie trwałego rozwoju związanego z bliską obecnością ważnego ośrodka polityczno-gospodarczego, jakim w tym czasie był Sandomierz. Przez wieki bliskość tego miasta i wiodących przez nie szlaków handlowych sprzyjała rozwojowi rzemiosła i handlu w miasteczkach tego obszaru.

Po III rozbiorze Polski obszar gmin tworzących LGD przypadł Austrii. Zaś po wojnach napoleońskich na mocy postanowień Kongresu Wiedeńskiego tereny te zostały wcielone do

Królestwa Polskiego, które zależne było od Cesarstwa Rosyjskiego. Wiek XIX, to wiek wielkich zrywów narodowych. Na tych terenach stacjonowały i walczyły oddziały powstańcze dowodzone przez Mariana Langiewicza. Na licznych cmentarzach parafialnych znaleźć można tu mogiły walczących. Najbardziej znane turystom są szczątki powstańców złożone w krypcie na Św. Krzyżu. Za udział w zrywie narodowym wszystkie miejscowości wkrótce po ich zdławieniu zostały ukarane utratą praw miejskich i represjami gospodarczymi, które przyczyniły się do zubożenia ich mieszkańców. Nie bez znaczenia dla całego obszaru było uwłaszczenie przeprowadzone przez władze carskie w 1864 r., jako element osłabiania patriotycznie nastawionego ziemiaństwa. Jednorazowym aktem urzędowym uwłaszczono wszystkich dotychczasowych użytkowników ziemi, a ponadto pewną liczbę tzw. bezrolnych. W przeciwieństwie niż miało to miejsce w zaborze pruskim ziemiaństwu wypłacono niskie odszkodowania. Pozbawione pańszczyźnianej siły roboczej i wystarczających środków finansowych majątki ziemian szybko zaczęły podupadać, czy wręcz bankrutować. Z kolei rozdrobnione gospodarstwa chłopów nie były w stanie zapewnić ich posiadaczom podstawowej egzystencji.⁵ Dlatego po dzisiejsze czasy, jak dla wszystkich województw wschodnich Polski, dominują tu małe rodzinne gospodarstwa rolne o powierzchni nie przekraczającej 6 ha.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości tereny te przypadły Województwu Kieleckiemu. Okres II Wojny Światowej to czas walk konspiracyjnych prowadzonych przez liczne na tym terenie oddziały Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich. Po drugiej wojnie światowej w różnych okresach obszar ten dzielony był między różne województwa, by w końcu w całości znaleźć się w Województwie Świętokrzyskim.

Uwarunkowania kulturowe

Obszar Lokalnej Grupy Działania bogaty jest w obiekty zarówno sakralne, jak i świeckie świadczące o jego dorobku kulturalnym. Niewątpliwie najcenniejszym jest Klasztor na Św. Krzyżu. Dokładna data jego założenia nie jest znana. Jan Długosz w swych *Dziejach Polski* przypisuje jego fundację Bolesławowi Chrobremu w 1006 r. Natomiast opat Maciej z Pyzdr (żyjący w drugiej połowie XV w.) umieścił notatkę na marginesie *Rocznika Świętokrzyskiego*, że klasztor został założony w 1020 r. Jak głosi legenda założenie klasztoru było związane z odwiedzinami tych stron księcia Emeryka, syna króla Węgier Stefana I. Jednak współcześni historycy datę ufundowania klasztoru przesuwają na XII w. i przypisują jego założenie Bolesławowi Krzywoustemu. Wśród zabudowań klasztornych kościół wyróżnia się wielkością i znaczeniem. Kościół trwając na tym miejscu ponad tysiąc lat zmieniał się i przybierał rozmaite kształty, począwszy od rotundy poprzez styl romański, gotycki, barokowy aż do neoklasycznego. Obecna świątynia, trzecia na tym miejscu, wzniesiona została w latach 1781-1789 wg planu Józefa Karsznickiego w stylu barokowo-klasycystycznym o wymiarze 53 x 17,5 m, murowana z cegły, orientowana, jednonawowa, na planie prostokąta. Na szczególną uwagę zasługują furta klasztorna, krużganki, zakrystia z okazałym portalem marmurowym pochodzącym z XVII w. oraz Kaplica Oleśnickich, w której przechowywana jest Relikwia Krzyża Św.

Na dziedzictwo kulturowe regionu składają się w dużej mierze również inne zabytki, których wykaz został przedstawiony w tabeli 5.

⁵ Historia Powszechna, Historia Polski, Tom 11 Polska 1831-1939, s. 92-93, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

Tabela 5 Wykaz obiektów pochodzących z terenu LGD Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej i wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych.

Gmina	Miejscowość	Opis
Baćkowice	Baćkowice	- cmentarz par., nr rej.: 339/A z 13.06.1988 r.
	Gołoszyce	- cmentarz wojenny, nr rej.: 342/A z 13.06.1988 r., - park dworski, nr rej.: 606 z 12.12.1957 oraz 246/A z 25.10.1991 r.
	Modliborzyce	- kościół par. p.w. św. Benedykta, XV, XIX, nr rej.: 468 z 12.03.1957 r., 462/A z 15.04.1967 r. oraz 135/A z 28.07.1982 r., - cmentarz par., nr rej.: 338/A z 13.06.1988 r.
	Piórków	- kaplica, ob. prezbiterium nowego kościoła par., 1640 r., nr rej.: 233 z 2.10.1956 r., 464/A z 15.04.1967 oraz 159/A z 16.06.1977 r.
Łagów	Łagów	- założenie urbanistyczne - śródmieście, nr rej.: 316 z 1.12.1956 r., - kościół par. p.w. św. Michała Arch., nr rej.: 277 z 16.10.1956 oraz 445 z 21.06.1967 r., - kapliczka przydrożna, nr rej.: 795 z 16.09.1972 r., - cmentarz par., nr rej.: 1136 z 2.06.1992 r., - kaplica, nr rej.: 794 z 16.09.1972 r., - dom, Rynek 45 (d. 52), nr rej.: 991 z 28.09.1979 r.
	Zbelutka Stara	- kościół par. p.w. św. Doroty, nr rej.: 432 z 26.01.1957 r. oraz 470 z 15.04.1967 r., - cmentarz par., poł. XIX, nr rej.: A-1137 z 25.05.1992 r., - kaplica, poł. XIX, nr rej.: A-1138 z 25.06.1992 r.
Nowa Słupia	Dębno	- wiatrak koźlak, 1880, nr rej.: 926 z 3.11.1976 r.
	Jeleniów	- park dworski, XIX, nr rej.: 594 z 12.12.1957 r.
	Nowa Słupia	- kościół par. p.w. św. Wawrzyńca, XVII, XIX, nr rej.: 255 z 16.10.1956 r. oraz 657 z 15.02.1972 r., - d. szkoła benedyktyńska, XVIII, XX, nr rej.: 809 z 19.01.1973 r.
	Stara Słupia	- zespół dworski, nr rej.: 5 z 12.05.1965 r.: - dwór, 1782, 1902, nr rej.: 770 z 29.01.1958 r., - park, k. XVIII, XIX/XX.
	Święty Krzyż	- zespół klasztorny benedyktynów, ob. oblatów, nr rej.: 25 z 24.03.1947 r. oraz 267 z 23.06.1967 r.: - kościół p.w. Świętego Krzyża, 3 cw. XII, 1781-89 r., pocz. XIX, - klasztor, XV, XVII, XX, - dzwonnica, k. XVIII, - brama wsch., k. XVIII, - wały kamienne, prehistoryczne.
Pawłów	Brzezie	- park, XVIII w., nr rej.: 512 z 4.12.1957.
	Chybice	- kościół par. p.w. Św. Małgorzaty, nr rej.: 77 z 10.11.1947 oraz 158 z 23.06.1967, - park dworski, XVIII, XIX-XX w., nr rej.: 515 z 4.12.1957 r. oraz A-1195 z 29.12.1997 r.
	Łomno	- park, nr rej.: 553 z 9.12.1957 r.

	Pawłów	- cmentarz par. „stary”, nr rej.: 1169 z 7.02.1993 r.
	Pokrzywnica	- park, nr rej.: 555 z 9.12.1957 r.
	Radkowice	- kościół par. p.w. MB Częstochowskiej, drewn. 1621 r., 1966 r., nr rej.: 26-II-12 z 25.09.1947 r., 227 z 2.10.1956 r. oraz 161 z 23.06.1967 r., - chałupa nr 53, k. XIX w., nr rej.: 989 z 7.05.1979 r.
	Radkowice-Kolonia	- park, XVIII, nr rej.: 519 z 4.12.1957 r. - stodoła (nr 1), drewn. 1857 r., nr rej.: 561 z 27.08.1970 r., - szkoła podstawowa, 1946-1947, nr rej.: A-1101 z 3.04.1991 r.
	Świętomarz	- kościół par. p.w. Wniebowzięcia NMP, nr rej.: 243 z 2.10.1956 r. oraz 185 z 15.06.1967 r., - cmentarz par., nr rej.: 1173 z 24.05.1993 r.
	Tarczek	- kościół par. p.w. Św. Idziego Opata, nr rej.: 166 z 11.02.1967 r., - cmentarz par., nr rej.: 1170 z 8.02.1993 r., - park, nr rej.: 554 z 9.12.1957 r.
	Warszówek	- park, nr rej.: 552 z 7.12.1957 r.
Waśniów	Boksyce	- zespół dworski, nr rej.: 1054 z 31.08.1989 r.: - dwór, 1916 r., - pozostałości mur. Ogrodzenia, 1920 r., - figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem, pocz. XX, - park, XIX, nr rej.: 597 z 12.12.1957 r.
	Czajecice	- park, XVIII, XIX, nr rej.: 608 z 13.12.1957 r.
	Garbacz	- park, nr rej.: 595 z 12.12.1957 r.
	Grzegorzowice	- kościół par. p.w. św. Jana Chrzciciela, XIII (?), XIV, XVIII, nr rej.: 254 z 16.10.1956 r., oraz 444 z 23.06.67 r., - park, XVIII, XIX, nr rej.: 609 z 13.12.1957 r.
	Kunin	- park, 1920, nr rej.: 620 z 17.12.1957 r.
	Mirgonowice	- zespół dworski, nr rej.: 435 z 21.06.1967 r.: - spichlerz, XIX, - lamus, k. XVIII, - 2 stodoły, XIX, - park, 2 poł. XVIII, 1 poł. XIX, nr rej.: 586 z 11.12.57 r.
	Momina	- kościół par. p.w. św. Wojciecha, 1 poł. XIV, XV, XVIII, nr rej.: 473 z 18.03.1957 r. oraz 463 z 15.04.1967 r.
	Roztylice	- kaplica p.w. Zesłania Świętego Ducha, drewn., na Górze Witosławskiej, k. XVIII, 1830, nr rej.: 807 z 19.06.1958 r. oraz 640 z 14.01.1972 r.
	Roztylice-Witosławice	- park, XIX, nr rej.: 623 z 17.12.1957 r.
	Sarnia Zwola	- park, k. XVIII, XIX, XX, nr rej.: 605 z 12.12.1957 r.
	Waśniów	- kościół par. p.w. św. Piotra i Pawła, 1656 r., 1727 r., 1882 r., nr rej.: 470 z 18.03.1957 r. oraz 237 z 6.03.1967 r., - dzwonnica, 2 poł. XVIII, nr rej.: j.w.
	Wronów	- park, pocz. XX, nr rej.: 600 z 12.12.1957 r.

Źródło: Serwis internetowy Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków
<http://www.kobidz.pl/app/site.php5/article/1469/3159.html>.

Na dziedzictwo kulturowe regionu składają się również tradycje i obrządki ludowe, które niestety powoli zamierają i możemy jeszcze podziwiać w trakcie uroczystości kościelnych

bądź dożynkowych. W ich trakcie występują zespoły ludowe prowadzone przez gminne ośrodki kultury, których członkowie zwykle ubrani są w świętokrzyski bądź małopolski strój ludowy. Niestety do dnia dzisiejszego nie zachował się typowy tylko dla obszaru LGD strój ludowy. Nieodzownym elementem wykorzystywanym w ubraniach ludowych jest tzw. pasiak świętokrzyski. W ostatnich latach nieodzownym elementem wszelkich uroczystości rodzinnych, gminnych staje się suto zastawiany tzw. stół wiejskich, na którym pojawiają się tradycyjne wyroby tj.: wędliny, smalec, ogórki kiszzone, chleb, obwarzanki, cisto drożdżowe, dzemy, pierogi oraz napitki, których receptury pieczołowicie przechowywane są i strzeżone przez poszczególne rodziny.

Na terenie objętym LSR działają następujące ośrodki kultury: GOK w Nowej Słupi z siedzibą w Rudkach, GOK w Pawłowie, GOK w Waśniowie oraz Ośrodek Twórczości Ludowej w Sędku. Ponadto w każdej z gmin działają Gminne Biblioteki Publiczne w raz z filiami, które uzupełniają sieć ośrodków kulturalnych. Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej należą: Dymarki Świętokrzyskie, Jarmark Świętokrzyski, Dni Łagowa i Honorowego Krwiodawstwa, Dni Pawłowa, Noc Świętojańska w Baszowicach oraz dożynki organizowane przez poszczególne gminy i Sanktuarium Maryjne w Kałkowie. Ponadto od roku 2008 w Gminie Łagów i Nowa Słupia przy współpracy ze Stowarzyszeniem Artystów Plastyków Świętokrzyskich organizowane są plenery malarskie, które kończą się wystawą prac. Od dwóch lat w Ośrodku Twórczości Ludowej z osobami niepełnosprawnymi prowadzone są zajęcia z rękodzielnictwa ludowego.

Przy GOK'ach oraz szkołach działają następujące zespoły artystyczne: Zespół Ludowy Wesołe Kumożki, Zespół Ludowy Rudkowanie, Zespół Ludowy Skoszynianki, Zespół Ludowy Witosławianki, Dziecięcy Zespół Ludowy Molborzanie, Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca Ludowego z Nowej Słupi, Dziecięcy Zespół Folklorystyczny Pieśni i Tańca „Okrasa”, Zespół Dziecięcy Folklorystyczny „Miniaturka”, Zespół Taneczny „Kaskada”, Grupa Tańca Nowoczesnego z Pawłowa, Zespół Teatralny „Mały Arlekin”, Młodzieżowa Grupa Kabaretowa „Prosto z mostu”. Ofertę kulturalną uzupełniają Koła Gospodyń Wiejskich działające w: Mirowicach, Nowym Skoszynie, Szerzawach i Witosławicach i tworzące się obecnie w Piotrowie.

2.3. Ocena społeczno - gospodarcza obszaru (w tym potencjał demograficzny i gospodarczy obszaru oraz poziom aktywności społecznej)

Potencjał demograficzny

Obszar LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej na dzień 31.12.2006 r., według danych Głównego Urzędu Statystycznego, zamieszkiwany był przez 44 424 osób, z czego 22 176 to kobiety i niewiele więcej bo 22 248 to mężczyźni. Co stanowi ponad 3,5% ogółu mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego i 6,3% ludności zamieszkującej obszary wiejskie regionu. Na obszarze objętym LSR, przeciwnie niż dla regionu, nieznacznie przeważa liczba mężczyzn nad liczbą kobiet. Średnia gęstość zaludnienia dla całego obszaru wynosi 82 osoby/km² i jest zdecydowanie większa niż dla obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego, która wynosi 64 osób/km². Analizując gęstość zaludnienia zauważymy, że w Gminach Nowa Słupia i Pawłów jest ona większa niż średnia dla całego obszaru i zdecydowanie większa niż dla obszarów wiejskich województwa. Natomiast w przypadku Gminy Baćkowice jest ona mniejsza zarówno od średniej dla obszaru LGD i terenów wiejskich regionu. W przypadku pozostałych gmin gęstość zaludnienia jest porównywalna jak dla wsi świętokrzyskich.

Tabela 6 Ludność według miejsca zameldowania i płci w ujęciu gminnym na obszarze funkcjonowania LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej stan na 31.12.2006 r.

Gmina	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Baćkowice	5 257	2 592	2 665
Łagów	7 119	3 500	3 619
Nowa Słupia	9 803	4 981	4 822
Pawłów	15 129	7 525	7 604
Waśniów	7 116	3 578	3 538
Ogółem	44 424	22 176	22 248
Obszary wiejskie Województwa Świętokrzyskiego	705 705	355 515	350 190
Województwo Świętokrzyskie	1 287 445	660 368	627 077

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks

Tabela 7 Gęstość zaludnienia na obszarze LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu gminnym.

Gmina	Gęstość zaludnienia osób/km ²
Baćkowice	54
Łagów	63
Nowa Słupia	114
Pawłów	110
Waśniów	64
Gęstość zaludnienia dla całej LGD	82
Gęstość zaludnienia dla obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego	64

W roku 2007, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na badanym obszarze wystąpił ujemny przyrost naturalny. Niestety od roku 2004 tendencja ta się pogłębia. W przypadku obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego, pomimo odnotowania po raz drugi z rzędu ujemnego przyrostu naturalnego, to jednak w przeciwieństwie do obszaru LGD w roku 2007 nastąpiła poprawa sytuacji w stosunku roku poprzedzającego. Należy przypuszczać, że w rzeczywistości z terenu LGD ubyło znacznie więcej mieszkańców, gdyż nie każda osoba wyjeżdżająca w celach zarobkowych jednocześnie wymeldowuje się z miejsca zamieszkania. Ruch naturalny w badanym obszarze w ujęciu poszczególnych gmin przedstawia tabela 8. Przyglądając się jej szczegółowo, zauważymy wyróżniającą się na tle pozostałych Gminę Pawłów, która przez cały badany okres zanotowała dodatni przyrost naturalny.

Tabela 8 Przyrost naturalny na terenie LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w latach 2004 – 2007 w porównaniu do obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego.

Gmina	2004	2005	2006	2007
Baćkowice	-27	-7	-17	-28
Łagów	2	-25	-12	-5
Nowa Słupia	17	-2	-15	-46
Pawłów	38	10	25	27
Waśniów	-19	-9	-11	-14
Przyrost naturalny dla całego LGD	11	-33	-30	-66
Przyrost naturalny dla obszarów wiejskich w Województwie Świętokrzyskim	1 525	1 416	- 1680	-1 103

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Na terenie LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, mieszka 10 115 osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 25 977 w produkcyjnym i 7 772 w poprodukcyjnym. Poniższa tabela przedstawia zestawienie liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ujęciu gminnym.

Tabela 9 Liczba mieszkańców obszaru LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym ze względu na płeć.

Gmina	Przed produkcyjny			Produkcyjny			Poprodukcyjny		
	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K
Baćkowice	1080	588	492	3071	1683	1388	984	333	651
Łagów	1593	843	750	4082	2247	1835	1193	409	784
Nowa Słupia	2013	1041	972	5852	3102	2750	1764	597	1167
Pawłów	3632	1882	1750	8905	4839	4066	2479	832	1647
Waśniów	1516	776	740	4291	2329	1961	1288	428	860
Dla obszaru LGD	9834	5130	4704	26201	14200	12001	7708	2599	5109

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Analizując dane z powyższej tabeli zauważymy, że każda z gmin zamieszkiwana jest przez podobną procentowo liczbę osób z grupy wiekowej przedprodukcyjnej, produkcyjnej i po produkcyjnej.

Na przełomie lat 2004 i 2007 spadła liczba mieszkańców badanego obszaru w wieku przedprodukcyjnym z 10 706 w 2004 r. do 9 834 w 2007 r. Spadek ten wyniósł ponad 8%.

Podobna tendencja wystąpiła w grupie osób w wieku poprodukcyjnym. Przeciwny trend wystąpił w przypadku osób w wieku produkcyjnym. Ich liczba wzrosła z 25 446 w 2004 r. do 26 201 w 2007 r. Również na obszarach wiejskich Województwa Świętokrzyskiego, co obrazuje poniższa tabela, w latach 2004 – 2006 został odnotowany wyraźny spadek w wieku przedprodukcyjnym i wzrost w produkcyjnym. W przypadku utrzymania się powyższej tendencji w dłuższej perspektywie czasowej zachodzi niebezpieczeństwo zbyt małej liczby osób pracujących, których składki ZUS na bieżąco wypłacane są na emerytury. Ponadto wystąpić mogą inne problemy społeczne związane ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa. Warto przy tym zauważyć, że na dzień 31.12.2007 r. mieszkańcy obszarów wiejskich regionu w wieku produkcyjnym stanowili 59,2% całej populacji, w przypadku obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju wskaźnik ten był nieznacznie mniejszy i wynosił 58,5%. Ludność w wieku produkcyjnym badanego obszaru stanowiła nieco ponad 6% populacji w tym samym wieku zamieszkującej obszary wiejskie regionu świętokrzyskiego.

Tabela 10 Zestawienie liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2004-2007 dla badanego obszaru w porównaniu z obszarami wiejskimi całego Województwa Świętokrzyskiego.

Rok	Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców	
		Dla obszaru LGD	Dla obszarów wiejskich Woj. Świętokrzyskiego
2004	Przedprodukcyjny	10 706	158 390
	Produkcyjny	25 446	404 144
	Poprodukcyjny	7 873	126 157
2005	Przedprodukcyjny	10 379	154 305
	Produkcyjny	25 759	408 306
	Poprodukcyjny	7 834	125 374
2006	Przedprodukcyjny	10 115	151 329
	Produkcyjny	25 977	417 511
	Poprodukcyjny	7 772	126 209
2007	Przedprodukcyjny	9 834	148 441
	Produkcyjny	26 201	422 639
	Poprodukcyjny	7 708	125 501

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Potencjał gospodarczy

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2007 na terenie działania Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej było zarejestrowanych 1981 podmiotów. Z czego 120 to sektor publiczny, natomiast 1861 reprezentowało sektor prywatny. Jak obrazuje poniższa tabela, liczby te w latach 2005-2007 ulegały nieznacznym zmianom.

Liczba podmiotów prywatnych zarejestrowanych na obszarze objętym LSR stanowiła w 2005 i 2006 r. prawie 7% podmiotów prywatnych zarejestrowanych na obszarach wiejskich województwa, a w roku 2007 niewiele ponad 5%. Wskaźniki te, jak również dane z poniższej tabeli wskazują, że na badanym obszarze w przeciwieństwie do obszarów wiejskich całego województwa liczba firm nie uległa znaczącej zmianie. Może to być podstawą do

wyciągnięcia wniosku o zmniejszeniu się aktywności ekonomicznej mieszkańców badanego obszaru w ostatnich latach.

Tabela 11 Zestawienie liczby podmiotów zarejestrowanych na obszarze działania LGD Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej z podziałem na sektor publiczny i prywatny w latach 2005-2007.

Gmina	Podmioty ogółem			Sektor publiczny			Sektor prywatny		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Baćkowice	202	201	211	13	13	13	189	188	198
Łagów	338	342	351	12	11	11	326	331	340
Nowa Słupia	507	520	529	53	52	52	454	468	477
Pawłów	591	613	642	30	30	30	561	583	612
Waśniów	230	238	248	14	14	14	216	224	234
Dla całego obszaru LGD	1868	1914	1981	122	120	120	1746	1794	1861
Dla obszarów wiejskich w Województwie Świętokrzyskim	26183	27001	36231	1184	1191	1454	24999	25810	34777

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Na obszarze LGD Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej zdecydowanie przeważają małe rodzinne działalności gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne, zatrudniające zazwyczaj nie więcej niż 5 osób. Tendencja taka jest charakterystyczna dla całego obszaru wiejskiego Województwa Świętokrzyskiego. Tylko nieliczne przedsiębiorstwa na tym terenie zatrudniają więcej niż kilkanaście osób. Znamienne jest, że wśród największych pracodawców całego obszaru są gminy tworzące miejsce pracy swych jednostkach organizacyjnych. Poniżej przedstawiono tabelę z zestawieniem liczby zarejestrowanych podmiotów ze względu na rodzaj prowadzonej działalności.

Tabela 12 Rodzaje podmiotów zarejestrowane na obszarze działania LGD Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w roku 2007.

Gmina	Osoby fizyczne	Spółki handlowe	Sp. handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	Spółdzielnie	Fundacje	Stowarzyszenia
Baćkowice	165	6	3	2	0	4
Łagów	308	4	1	2	1	14
Nowa Słupia	410	9	0	2	0	17
Pawłów	549	8	0	1	1	16
Waśniów	203	1	0	2	0	9
Dla całego obszaru LGD	1 635	28	4	9	2	60
Dla obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego	30 250	654	104	216	27	1 337

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego, przedstawionych w tabeli 13 wynika, że na badanym obszarze najczęściej prowadzona działalność związana jest z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (Sekcja G wg. Polskiej Klasyfikacji Działalności). Jako taki zakres działalności wskazało aż 728 podmiotów tj. ponad 39,1% z ogółu zarejestrowanych. Kolejnym rodzajem działalności licznie prowadzonej przez tutejsze podmioty są usługi budowlane – 351. Najmniej, bo tylko 1, zarejestrowanych jest podmiotów prowadzących działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym (Sekcja C wg. PKD) i nie wiele więcej z dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją, (Sekcja E wg. PKD) – 2 podmioty. Analizując szczegółowo poniższą tabelę zauważymy, że struktura prowadzonych działalności w poszczególnych gminach badanego obszaru jest podobna.

Tabela 13 Rodzaje prowadzonej działalności gospodarczej przez podmioty zarejestrowane na obszarze LGD w roku 2007 w ujęciu gminnym.

Gmina	Według sekcji PKD													
	A	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
Baćkowice	15	0	18	1	34	80	4	16	3	10	5	7	6	12
Łagów	17	1	27	0	25	185	9	18	5	20	7	4	11	22
Nowa Słupia	11	0	53	0	81	182	38	25	9	59	8	17	15	31
Pawłów	13	0	72	1	160	197	18	54	20	30	10	22	9	36
Waśniów	14	0	21	0	51	84	5	17	5	16	8	7	2	18
Dla całego obszaru LGD	70	1	191	2	351	728	74	130	42	135	38	57	43	119

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Gdzie:

- A. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo,
- C. Przetwórstwo przemysłowe,
- D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- F. Budownictwo,
- G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- H. Hotele i restauracje,
- I. Transport, gospodarka magazynowa i łączność,
- J. Pośrednictwo finansowe,
- K. Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- L. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- M. Edukacja,
- N. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna,
- O. Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Przedmiotowy obszar jest terenem wiejskim, dlatego analizując jego potencjał gospodarczy nie można pominąć rolnictwa. Na terenie tworzących ją pięciu gmin prowadzonych jest 9 271 gospodarstw rolnych. Z czego ponad 7 625. ma powierzchnię ponad 1 ha użytków rolnych, co stanowi 82,2% wszystkich. Współczynnik ten dla obszaru badanych pięciu gmin jest korzystniejszy niż dla Województwa Świętokrzyskiego, dla którego wyniósł on 72,5%.

Tabela 14 Rodzaje gospodarstw rolnych prowadzonych na obszarze Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Gmina	Gospodarstwa rolne wg rodzaju		
	rolne	indywidualne	indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych
Baćkowice	1 158	1 158	1 040
Łagów	1 483	1 481	1 201
Nowa Słupia	2 026	2 026	1 461
Pawłów	3 081	3 080	2 552
Waśniów	1 523	1 523	1 371
Dla całego obszaru LGD	9 271	9 268	7 625
Dla Woj. Świętokrzyskiego	176 471	176 362	127 910

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks. Powszechny Spis Rolny w 2002 r.

Z zestawienia przedstawionego poniżej wynika, że na obszarze LGD przeważają grunty średnich klas bonitacji. Dominują tu gleby w klasie bonitacyjnej od IIIa do IVa, które stanowią ponad 64% użytków rolnych. Niewiele występuje tu gleb klasy I i VI. Analizując szczegółowo poniższą tabelę zauważamy, że najgorsze gleby występują w Gminie Łagów, gdzie ponad połowę użytków rolnych gminy stanowią gleby z IVb i niższych klas bonitacji. Najlepsze gleby występują w Gminie Waśniów, gdzie grunty od I do IIIa klasy bonitacji zajmują ponad 83% powierzchni użytków rolnych gminy i ponad 20% użytków rolnych całego obszaru LGD. Niewątpliwie dlatego też na obszarze Gminy Waśniów występuje najwięcej gospodarstw rolnych o powierzchni od 20 do 50 ha.

Tabela 15 Rodzaje użytków rolnych na obszarze LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Klasy bonitacji	Powierzchnia użytków rolnych w ha w podziale na poszczególne Gminy						
	Baćkowice	Łagów	Nowa Słupia	Pawłów	Waśniów	Razem LGD	
						ha	%
I	0	0	0	7,86	359	366,86	1,06
II	247,14	13,03	84,50	1 076,83	2891	4 312,50	12,44
IIIa	1 854,33	226,06	1 033,20	2 979,10	3761	9 853,69	28,42
IIIb	1 010,89	814,70	989,76	1 958,65	831	5 605,00	16,16
IVa	1 677,49	2 042,89	1 103,65	1 647,32	465	6 936,35	20,00
IVb	950,77	1 452,62	791,83	1 091,98	76	4 363,20	12,58
V	482,87	1 204,07	251,25	580,70	32	2 550,89	7,36
VI	38,30	502,	68,53	75,23	3	687,06	1,98
RAZEM						34 675,55	100,00

Źródło: Dane z otrzymane z Urzędów Gmin: Baćkowice, Łagów, Nowa Słupia, Pawłów, Waśniów.

Z danych Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2002 r. wynika, że przeważają tutaj małe gospodarstwa. Ponadto wskazują one, że najczęściej jest gospodarstw o powierzchni od 2 do 5 ha. Tego typu gospodarstw jest 3 566 na 9 271, co stanowi 38,5%. Współczynnik ten jest wyższy niż dla całego województwa, w którym gospodarstwa od 2-5 ha stanowią nieco ponad 30% ogółu. Na tle całego kraju badany obszar wypada jeszcze gorzej, gdyż tak małe gospodarstwa stanowią ok. 23% gospodarstw rolnych w Polsce. Największe gospodarstwa nie mają więcej niż 50 ha użytków rolnych, jest ich na badanym obszarze niewiele ponad 0,5%. W województwie największe gospodarstwa mają ponad 50 ha. Analizując szczegółowo strukturę gospodarstw rolnych zauważamy, że w Gminach Baćkowice i Waśniów jest stosunkowo więcej niż w pozostałych gminach gospodarstw o powierzchni ponad 20 ha, tj. odpowiedni 1,5% wszystkich w Gminie Baćkowice i 1,6% - Waśniów. Najgorzej pod tym względem wypada Pawłów, gdzie największe gospodarstwa w 2002 r. miały mniej niż 15 ha. Przyglądając się bliżej strukturze gospodarstw rolnych zauważamy, że najczęściej bardzo małych gospodarstw rolnych (tj. o powierzchni poniżej 5 ha) jest w gminach Nowa Słupia i Pawłów, gdzie jest ich odpowiednio 90% - Nowa Słupia, 84% - Pawłów, gdy tym czasem dla całego badanego obszaru takie gospodarstwa stanowią 73%, a dla Województwa Świętokrzyskiego 76%.

Tabela 16 Wielkość gospodarstw rolnych prowadzonych na obszarze lokalnej grupy działania Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Gmina	Gospodarstwa rolne wg grup obszarów użytków rolnych								
	ogółem	do 1 ha	od 1 ha do 2 ha	od 2 do 5 ha	od 5 do 7 ha	od 7 do 10 ha	od 10 do 15 ha	od 15 do 20 ha	od 20 do 50 ha
Baćkowice	1 158	118	82	354	240	216	97	34	17
Łagów	1 483	280	142	505	273	195	73	7	7
Nowa Słupia	2 026	565	504	756	135	50	10	0	4
Pawłów	3 081	528	695	1 362	325	131	35	0	0
Waśniów	1 523	152	163	589	258	199	107	30	24
Dla całego obszaru LGD	9 271	1 643	1 586	3 566	1 231	791	322	71	52
Woj. Świę- tokrzyskie	176 471	48 452	33 022	53 115	18 848	13 049	6 713	1 759	1 304

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks. Powszechny Spis Rolny w 2002 r.

Wielkość obecnych na badanym obszarze gospodarstw rolnych nie sprzyja prowadzeniu przez nie produkcji rolniczej. Dlatego podobnie jak w całym województwie, jak wskazują stabelaryzowane poniżej dane Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r., znacznie mniej niż połowa z nich prowadzi produkcję głównie na rynek.

Tabela 17 Nastawienie gospodarstw rolnych prowadzonych na obszarze Lokalnej Grupy Działania tworzonej przez gminy Baćkowice, Łągów, Nowa Słupia, Pawłów, Waśniów.

Gmina	Gospodarstwa wg rodzaju i celu produkcji			
	nie prowadzące produkcji rolniczej	produkujące wyłącznie na potrzeby własne	produkujące głównie na potrzeby własne	produkujące głównie na rynek
Baćkowice	57	36	341	724
Łągów	218	75	567	623
Nowa Słupia	341	227	946	512
Pawłów	184	273	1 720	904
Waśniów	59	60	503	901
Dla całego obszaru LGD	859	671	4 077	3 664
Województwo Świętokrzyskie	46 507	20 458	51 218	58 288

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks. Powszechny Spis Rolny w 2002 r.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2005 r. grunty rolne na obszarze objętym Strategią Rozwoju Lokalnego, tak samo jak w przypadku obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego, przeznaczane są przede wszystkim pod uprawy, a najmniej pod sady i pastwiska. Grunty, których przeznaczenie jest inne niż rolnicze (lasy oraz pozostałe grunty i nieużytki) stanowią 44,8% powierzchni użytków rolnych ogółem na badanym obszarze. W przypadku obszarów wiejskich w regionie stosunek ten jest mniej korzystny i wynosi 68,4%. Stosunek ten dla poszczególnych gmin przedstawiony został w tabeli 19. Sposoby przeznaczenia gruntów dla poszczególnych gmin badanego obszaru przedstawione są w poniższej tabeli.

Tabela 18 Przeznaczenie gruntów na obszarze objętym strategią rozwoju lokalnego.

Gmina	Pow. użytków rolnych ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
Baćkowice	6 953	5 938	87	807	121	2 134	538
Łagów	7 169	5 610	94	1 102	363	3 225	909
Nowa Słupia	5 119	3 671	202	1 035	211	2 517	958
Pawłów	9 723	8 134	245	1 249	95	2 369	1647
Waśniów	8 606	7 520	272	694	120	1 674	849
Łącznie dla całego obszaru LGD	37 570	30 873	900	4 887	910	11 919	4901
Obszary wiejskie Woj. Świętokrzyskiego	656 492	501 122	23 566	104 203	27 601	317 206	131 667

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Tabela 19 Procent gruntów o przeznaczeniu pozarolniczym w stosunku do powierzchni użytków rolnych.

Gmina	Procent gruntów o przeznaczeniu pozarolniczym
Baćkowice	38,4%
Łagów	57,7%
Nowa Słupia	67,9%
Pawłów	41,3%
Waśniów	29,3%
Łącznie dla całego obszaru LGD	44,8%
Obszary wiejskie Województwa Świętokrzyskiego	68,4%

Źródło: Opracowanie własne

Obszar 13 sołectw spośród 113 wchodzących w skład obszaru objętego LSR zostało uznanych za obszar o niekorzystnych warunkach gospodarowania. W poniższej tabeli przedstawione zostały ww. sołectwa.

Tabela 20 Wykaz obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania objętych LSR.

Nazwa gminy	Nazwa obrębu	Typy obszarów ONW		
		nizinny strefy nizinnej I	nizinny strefy nizinnej II	ze specyficznymi utrudnieniami
Łagów	Duraczów	X		
	Lechówek	X		
	Małacentów		X	
	Melonek		X	
	Plucki	X		
	Sędek			X
	Winna	X		
	Wola Zamkowa			X
	Złota Woda	X		
Nowa Słupia	Bartoszewiny		X	
	Sosnowka	X		
	Trzcianka			X
Baćkowice	Janczyce	X		

Źródło: Serwis internetowy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
http://www.arimr.gov.pl/pliki/66/0/0/Zalacznik_01.pdf

Na dzień 31.12.2007 r. na obszarze objętym Strategią Rozwoju Lokalnego zarejestrowanych było 2889 bezrobotnych. Wśród których, tak jak w gminach wiejskich Województwa Świętokrzyskiego, zdecydowanie przeważały kobiety. Liczba ta stanowi 11,0% osób w wieku produkcyjnym zamieszkujących teren objęty działaniem LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej. Dla gmin wiejskich Województwa Świętokrzyskiego wypada zdecydowanie korzystniej i wynosi 7,8%. Uwzględniając ukryte bezrobocie wśród rolników stopa bezrobocia w roku 2007 zbliżona jest do 15%. Największy poziom bezrobocia odnotowany jest w Gminie Nowa Słupia, a następnie w Pawłowie, zaś najmniejszy na terenie Baćkowic. Jednocześnie jak wskazuje tabela 12 są to gminy, gdzie zarejestrowano największą liczbę działalności gospodarczych. Jak wskazują dane GUS, które zostały przedstawione w poniższej tabeli, od roku 2005 liczba ta zdecydowanie zmalała. Dla obszaru LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej spadek ten był rzędu 30,6%. W podobnym stopniu, ponieważ o 30,7%, spadła liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminach wiejskich Województwa Świętokrzyskiego. Najbardziej spadła liczba bezrobotnych wśród mężczyzn, bo aż o 38,4%, gdy tymczasem wśród kobiet zaledwie o 22,8%. Jest to zapewne związane tym, że kobietom oferowane jest znacznie mniejsze wynagrodzenie, co sprawia, że nie opłaca im się poszukiwać pracy i ponosić koszty dojazdu. Kolejnym czynnikiem decydującym o tak niskim spadku bezrobocia wśród kobiet jest zapewne ich rola w rodzinie i wynikające z tego obowiązki związane z utrzymaniem domu i całego gospodarstwa rolnego. Niejednokrotnie wśród rodzin zamieszkujących badany obszar obserwuje się sytuację, w której kobieta prowadzi gospodarstwo rolne, a jej mąż pracuje na utrzymanie rodziny często poza domem, w tym również zagranicą. Przeciagająca się taka sytuacja może sprawić pogłębianie się zjawiska wykluczenia społecznego wśród kobiet.

Tabela 21 Bezrobocie na obszarze objętym LSR w latach 2005 – 2007.

Gmina	Bezrobotni wg płci								
	2005			2006			2007		
	Razem	Kob.	Mężcz.	Razem	Kob.	Mężcz.	Razem	Kob.	Mężcz.
Baćkowice	346	132	214	356	153	203	321	145	176
Łagów	662	321	341	546	287	259	498	254	244
Nowa Słupia	1183	628	555	1020	561	459	875	516	359
Pawłów	1431	732	699	1045	446	599	777	464	313
Waśniów	541	274	267	506	272	234	418	232	186
Dla całego obszaru LGD	4163	2087	2076	3473	1719	1754	2889	1611	1278
Gminy wiejskie Woj. Św.	46990	23713	23277	39844	21132	18712	32519	17673	14846

Źródło: Serwis internetowy Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych wg. Klasyfikacji NTS http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/strona.indeks.

Poziom aktywności społecznej

Oceniając poziom aktywności społecznej nie sposób pominąć faktu, że województwo świętokrzyskie jest regionem, w którym przypada najmniej organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Według badania „Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce 2008” przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor w regionie przypada nieco ponad 13 organizacji na 10 tys. mieszkańców. Na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju, według danych z Stowarzyszenia Klon/Jawor, zarejestrowanych jest 55 organizacji, co daje prawie 12 organizacji na 10 tys. mieszkańców. Należy przy tym podkreślić, że zdecydowana większość działających NGO to jednostki OSP w poszczególnych sołectwach. Jeżeli chodzi o zakres prowadzonej działalności można powiedzieć, że jest on dość szeroki i wypełnia wszelkie dziedziny życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego na wsi. Działają tu organizacje prowadzące małe szkoły, wokół których niejednokrotnie skupia się życie kulturalne sołectwa. Są też organizacje, które poprzez swą działalność kultywują lokalną tradycję. Nie brak również podmiotów zrzeszających gospodarstwa agroturystyczne, działających w sferze ochrony zdrowia czy kultury fizycznej i sportu. Większość organizacji działa w obszarze integracji i aktywizacji społecznej. Nie bez znaczenia dla aktywności społecznej są również grupy nieformalne w szczególności koła gospodyń wiejskich, które działają m.in. w Nowej Słupi, Waśniowie.

2.4. Specyfika obszaru

Dane przedstawione w poprzednich rozdziałach wyraźnie wskazują na rolniczy charakter badanego obszaru, gdzie dominują przede wszystkim małe rodzinne gospodarstwa rolne, które produkują żywność w znacznej większości jedynie na własne potrzeby.

Rozpatrując poziom aktywności gospodarczej należy stwierdzić, że badany obszar jest spójny i typowy dla gmin wiejskich Województwa Świętokrzyskiego, gdzie dominują małe rodzinne firmy działające w handlu i budownictwie oraz rzadko dające zatrudnienie komuś spoza rodziny.

Nie bez znaczenia jest również względna czystość środowiska naturalnego, która wynika m.in. z braku przemysłu. Kolejnym ważnym walorem obszaru objętego LSR, stanowiącym o jego specyfice, jest atrakcyjność turystyczna, która wynika z następujących aspektów:

- położenia na obszarze, na którym występują najcenniejsze obiekty historyczne regionu, świadczące o jego tradycji i kulturze jak np. Klasztor na Św. Krzyżu,
- dostępności i bliskości innych cennych obiektów historycznych, turystycznych Województwa Świętokrzyskiego,
- położenia w bezpośrednim otoczeniu lasów Świętokrzyskiego Parku Narodowego, Cisowsko-Orłowińskiego, Jeleniowskiego oraz Sieradowickiego Parku Krajobrazowego,
- liczego występowania pomników przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych tj. Wąwóz Dule z Jaskinią Zbójecką, Dolina Łagowicy, Wąwóz Sitki.
- bogactwo rezerwatów przyrody tj.: Małe Gołoborze, Góra Jeleniewska, Szczytniak, Wąwóz w Skałach.

Zważywszy na specyfikę opisywanego obszaru operacje finansowane i podejmowane w ramach przewidzianych w LSR powinny służyć zachowaniu oraz udostępnieniu jego walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych. Jak również podnoszeniu jego atrakcyjności m.in. przez budowę elementów infrastruktury turystycznej, zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w tym należących do gospodarstw agroturystycznych, organizowanie wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych, podejmowanie innych działań o charakterze promocyjnym w tym: wydawanie publikacji, tworzenie i utrzymanie serwisów internetowych itp. Zważywszy, że tematem wiodącym dla LSR jest podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu nie bez znaczenia dla osiągnięcia zamierzonych celów będzie przyjmowanie do finansowania operacji firm działających w szeroko rozumianym sektorze turystycznym.

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy

Tabela 22 Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Mocne strony	Słabe strony
a) Położenie geograficzne i dostępność – obszar objęty LSR leży niedaleko takich miast regionu jak Kielce, Ostrowiec Św., Starachowice, przez który przechodzi droga nr 74 łącząca Kielce z Kraśnikiem. b) Atrakcyjność turystyczna wyrażona: • przede wszystkim Św. Krzyżem – najważniejszym obiektem turystycznym w regionie, • obecnością Sanktuarium Maryjnego w Kałkowie – Godowie – będącego ważnym ośrodkiem pielgrzymkowym, • bliskim położeniem do innych atrakcji turystycznych, w promieniu 40 km od każdej z siedzib gmin objętych LSR znajdują się obiekty takie jak: ruiny zamku Krzyżtopór, zespół pałacowy w Kurozwękach z jedną z największych hodowli bizonów, Sandomierz jedno z najstarszych miast, Opatów z trasą podziemną, Bałtów z Parkiem Jurajskim, Kielce z Pałacem Biskupim i wiele innych, • dysponowanie malowniczymi terenami Gór Świętokrzyskich o wysokich walorach przyrodniczych (Świętokrzyski Park Narodowy wraz z obszarami Natura 2000, Cisowsko-Orłowski, Jeleniowski oraz Sieradowicki Park Krajobrazowy), • dysponowaniem zbiornikiem wodnym „Wióry”, • dysponowanie atrakcyjnymi terenami pod względem turystyki wycieczkowej, • względnym brakiem zanieczyszczeń przemysłowych, • stosunkowo dużą ilością szlaków turystycznych. c) Władze lokalne sprawnie i umiejętnie pozyskują środki pozabudżetowe, w tym fundusze europejskie. d) Placówki szkolne uczestniczą w programach i projektach finansowanych z funduszy europejskich (np. Program Szkół Jagiellońskich), dzięki czemu uatrakcyjnają	a) Niski poziom dochodów mieszkańców w szczególności rolników posiadających małe (poniżej 5 ha) gospodarstwa rolne. b) Firmy działające na obszarze LGD generują mało miejsc pracy – głównie dla członków swoich rodzin. c) Brak miejsc pracy na terenie LGD. d) Przedsiębiorstwa, a w szczególności gospodarstwa agroturystyczne, w niedostateczny sposób wykorzystują technologie informatyczne, które pozwalają na zwiększenie: wydajności pracy, przychodów z prowadzonej działalności. e) Mentalność, zawiść ludzka, szczególnie charakterystyczna na obszarach zamieszkałych przez osoby o niskich i bardzo niskich dochodach, która objawia się: • niechęcią do współpracy, • tworzeniem przeszkód sąsiadom, którzy odnieśli sukces, itp. f) Niedostateczna współpraca samorząd – przedsiębiorcy. g) Niedostateczna współpraca między: organizacjami pozarządowymi, samorządami, przedsiębiorcami, właścicielami gospodarstw agroturystycznych itp. h) Niedostateczne wykorzystanie zasobów regionu. i) Brak komplementarności między realizowanymi projektami, inwestycjami w szczególności gdy są one wdrażane przez różne podmioty. j) Małe zaangażowanie mieszkańców w przedsięwzięcia o charakterze społecznym. k) Problemy z dostępem do Internetu w miejscowościach poza siedzibami gmin. l) Trudne, górzyste warunki uprawiania roli wymagające większych nakładów. m) Słabość organizacyjna, kadrowa i finansowa lokalnych organizacji pozarządowych. n) Niskie kwalifikacje zawodowe, dyskwalifikujące na rynku pracy znaczną część społeczności.

swoją ofertę dla dzieci i młodzieży. e) Wydarzenia kulturalne tj. Dymarki przyciągające mieszkańców całego regionu i nie tylko, tworzące dodatkowe źródło dochodu dla lokalnej społeczności. f) Tradycje kulinarne regionu, jako dodatkowa atrakcja gospodarstw agroturystycznych. g) Bogata baza surowcowa dla przemysłu rolno-spożywczego.	o) Nierozwinięta dostatecznie infrastruktura turystyczna. p) Niskie nakłady na turystykę, promocję. q) Zapóźnienia cywilizacyjne (brak wodociągów, dróg, kanalizacji) sprawiają, że potrzeby gmin objętych LSR są znacznie wyższe niż ich możliwości. r) Brak podmiotu gospodarczego (średniego przedsiębiorstwa) nadającego rytm rozwojowi gospodarczemu, będącego jego motorem. s) Brak przygotowanych terenów pod inwestycje. t) Niedostateczna ilość lokali położonych w atrakcyjnym miejscu nadających się na uruchomienie działalności gospodarczej. u) Brak informacji o atrakcjach turystycznych w innych językach niż polski. v) Istnienie „dzikich” wysypisk śmieci w okolicznych lasach. w) Brak oferty pracy dla osób z wykształceniem i ambitnych. x) Niska wydajność pracy w lokalnych przedsiębiorstwach. y) Wspólnota mieszkańców Waśniowa blokuje rozwój tej gminy, brak jednomysłności wszystkich mieszkańców miejscowości utrudnia prowadzenie wszelkich inwestycji zarówno gminnych, jak i prywatnych. z) Brak instytucji wsparcia dla biznesu, zarówno banków i funduszy pożyczkowych, jak również firm konsultingowych.
Szanse	Zagrożenia
a) Wsparcie dużej ilości rolników dotacjami na utworzenie własnej działalności gospodarczej przyczyni się do dywersyfikacji dochodów mieszkańców obszaru LGD. b) Wybór operacji, które będą odpowiadać na więcej niż jeden cel szczegółowy i ogólny przyczynią się do trwałego i zintegrowanego rozwoju obszaru objętego LSR. c) Wybór operacji, które będą się wpisywać w więcej niż jedno przedsięwzięcie przyczyni się do zintegrowanego rozwoju obszaru objętego LSR. d) Ogólnopolski wzrost zainteresowania turystyką aktywną i wzrost ruchu turystycznego może przyczynić się do rozwoju firm działających w sektorze turystycznym.	a) Wsparcie dużymi dotacjami niewielkiej liczby podmiotów gospodarczych może spowodować konflikty między sąsiedzkimi. b) Kiepskie połączenie komunikacyjne Województwa Świętokrzyskiego, wynikające z braku dróg szybkiego ruchu oraz szybkiej kolei (Intercity) łączących stolicę województwa z innymi miastami wojewódzkimi, sprawia, że również tu trudno jest dojechać pomimo jego bezpośredniego położenia na ważnych szlakach komunikacyjnych. c) Wyższe zarobki poza obszarem sprawiają, że odpływ osób dobrze wykwalifikowanych w celach zarobkowych, jest szczególnie zauważalny w przypadku młodzieży, która nie wraca w rodzinne strony po zakończeniu edukacji.

e) Wsparcie przedsiębiorstw z kilkuletnim doświadczeniem może gwarantować stworzenie stabilnych miejsc pracy.f) Wybór projektów oddziałujących na znaczna część obszaru LGD przyczyni się do jego trwałego i zrównoważonego rozwoju.g) Wybór operacji pozytywnie wpływających na sektor turystyczny i „leisure time” przyczyni się do jego wzmocnienia i tym samym zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu.h) Wybór projektów komplementarnych z innymi projektami już zrealizowanymi, albo obecnie wdrażanymi przyczyni się do zrównoważonego rozwoju obszaru.i) Wybór projektów komplementarnych z innymi projektami finansowanymi w ramach LSR przyczyni się do: zwiększenia spójności regionu oraz jego zrównoważonego rozwoju.j) Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru LGD przyczyni się do jego trwałego i zrównoważonego rozwoju.k) Budowa drogi ekspresowej S74.l) Dotacje inwestycyjne dla mieszkańców i rolników.m) Przyjęcie planów zagospodarowania przestrzennego.n) Dostępność środków finansowych z funduszy europejskich.o) Wzrost zainteresowania żywnością regionalną i ekologiczną.p) Działalność Regionalnej Organizacji Turystycznej w kierunku promocji województwa świętokrzyskiego.q) Wzrastająca popularność Św. Krzyża jako celu wycieczek i pielgrzymek.r) Odkrycia geologiczne w Płuckach pod Łagowem.s) Wzrost zainteresowania turystyką na tereny mogące zagwarantować ciszę i spokój.t) Bogacenie się społeczeństwa, przejawiające się przeznaczaniem swoich dochodów na cele związane z zaspokajaniem potrzeb duchowych w tym turystycznych.u) Uruchomienie Starachowickiej Strefy Ekonomicznej może pobudzić napływ inwestycji.v) Przygotowanie najważniejszych atrakcji turystycznych regionu dla turysty zagranicznego.	d) Niekorzystne trendy demograficzne tj. odpływ młodzieży, starzenie się społeczeństwa.e) Przepisy prawne utrudniające otwieranie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej.f) Wysokie narzuty na pracę zniechęcające do podejmowania legalnego zatrudnienia.g) Polityka społeczna, wynikająca z przepisów prawa, przyczyniająca się do demoralizacji społeczności, kształcąca „zawodowych” odbiorców świadczeń socjalnych.h) Niedostosowany system kształcenia do realiów.i) Wzrastające koszty paliwa, zniechęcające do poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania.j) Dewastacja terenów przez czynne w okolicy Łagowa kopalnie i ich bezpośrednie sąsiedztwo z atrakcjami przyrodniczymi.

Jak wskazuje analiza SWOT obszaru objętego LSR jego mocne strony oraz szanse związane są przede wszystkim z atrakcyjnością turystyczną regionu wynikającą z położenia geograficznego, bogatego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego.

Słabe strony zaś wynikają z pewnych opóźnień inwestycyjnych, niskiego poziomu wykształcenia, świadomości i zamożności mieszkańców oraz przedsiębiorstw, która ostatecznie przekłada się również na niski poziom dochodów samorządu lokalnego. Ten zaś powoduje niższy od oczekiwanego przez mieszkańców i niewystarczający w stosunku do potrzeb poziom inwestycji w infrastrukturę edukacyjną, drogową, wodociągową i kanalizacyjną. Występujące na badanym obszarze opóźnienia powodują, że w pierwszej kolejności realizowane są inwestycje przekładające się na podniesienie standardu życia (budowa dróg, wodociągów, kanalizacji itp.) kosztem przedsięwzięć mogących przełożyć się na rozwój gospodarczy i społeczny. Ich zbyt niski poziom sprawia, że nie poprawia się sytuacja materialna mieszkańców. Niskie dochody mieszkańców determinuje z kolei m.in. konieczność ponoszenia z budżetu gminy znacznych nakładów na pomoc społeczną. Niski poziom dochodów mieszkańców obszaru, to również niskie nakłady na konsumpcję, a co za tym idzie również małe przychody lokalnych przedsiębiorców. Te zaś determinują niski poziom zatrudnienia oraz nieatrakcyjność wynagrodzenia. Niska atrakcyjność płac powoduje, że młode, przedsiębiorcze i uzdolnione osoby wyjeżdżają stąd za lepszą pracą. W efekcie pozostające tu osoby są znacznie gorzej przygotowane do pracy niż ich rówieśnicy, którzy opuścili rodzinne strony. Tym samym przedsiębiorcy sami skazują się na konieczność zatrudniania osób, które nie spełniają ich oczekiwań, pracują mniej wydajnie.

Analizując inwestycje realizowane na obszarze LGD zauważalny jest brak komplementarności między nimi, w szczególności jeżeli chodzi o przedsięwzięcia realizowane przez różne podmioty. Dlatego wskazane jest aby wybierając operacje do realizacji w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierować się ich komplementarnością do realizowanych bądź zrealizowanych inwestycji niezależnie od źródła finansowania i podmiotu realizującego ją. Dla wywołania efektu synergii i tym samym wzmocnienia wpływu strategii na zrównoważony rozwój obszaru LGD przy wyborze operacji pod uwagę brana będzie również ich komplementarność do projektów realizowanych lub zrealizowanych w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR. Ponadto na etapie wyboru operacji uwzględniona będzie współpraca między podmiotami działającymi na obszarze LGD oraz poziom zaangażowania społeczności lokalnej.

Dla rozwiązania problemu niskiej jakości życia na obszarze objętym LSR zachodzi zatem konieczność wzmocnienia działań gmin i podmiotów prywatnych mających na celu podniesienie: atrakcyjności turystycznej, świadomości społecznej, przedsiębiorczości oraz podniesienia poziomu wydajności pracy. Działanie takie jest zgodne z zasadą:

**Działaj tak, aby opierając się na silnych stronach wzmacniać słabe
i jednocześnie wykorzystując szanse unikać zagrożeń.**

4. Cele ogólne i szczegółowe LSR oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia

Dla osiągnięcia wizji i misji Stowarzyszenia zostały przyjęte dwa cele ogólne. Pierwszy dotyczy podniesienia jakości życia na obszarze objętym LSR przy wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu. Drugi zaś odnosi się do podniesienia poziomu aktywności społecznej i gospodarczej jego mieszkańców. Na te dwa cele ogólne składają się trzy szczegółowe. W tym na **Cel ogólny I**:

- podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu.

Zaś na **Cel ogólny II** poniższe dwa:

- podniesienie aktywności społecznej mieszkańców,
- podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców.

W ramach wdrażania niniejszej LSR finansowane będą operacje realizowane w ramach czterech następujących przedsięwzięć:

- **Przedsięwzięcie I** Krajobraz wsi świętokrzyskiej,
- **Przedsięwzięcie II** Zabytki wsi świętokrzyskiej,
- **Przedsięwzięcie III** Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym,
- **Przedsięwzięciem IV** Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo.

W ramach przedstawionych powyżej przedsięwzięć nie będą mogły być finansowane operacje przyczyniające się do degradacji środowiska przyrodniczego, w szczególności zagrażające dziedzictwu przyrodniczemu i kulturowemu obszaru objętego LSR.

Na rysunku 7 przedstawiony został schemat graficzny wizji i misji Stowarzyszenia oraz przyjętych celów ogólnych i szczegółowych, jak również zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć.

CEL OGÓLNY I **PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA PRZY JEDNOCZESNYM WYKORZYSTANIU WALORÓW KULTUROWYCH, PRZYRODNICZYCH I HISTORYCZNYCH REGIONU.**

Cel szczegółowy I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu

Uzasadnienie

Obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju można uznać za najcenniejszy pod względem atrakcyjności turystycznej w Województwie Świętokrzyskim. Decyduje o tym przede wszystkim położenie w jego obrębie takich walorów turystycznych jak Klasztor na Św. Krzyżu wraz ze Świętokrzyskim Parkiem Narodowym. Pomimo tego turystyka nie jest głównym źródłem dochodu władz samorządowych, czy też społeczności lokalnej. Odbывający się tu ruch turystyczny cechuje krótkoterminowość. Turysta odwiedzający ten zakątek nie zabawia tutaj dłużej niż dwa dni i na dodatek celem jego przyjazdu nie jest rekreacja czy turystyka, tylko odwiedzić rodziny.

Dla rozwoju turystyki niezbędne staje się zatem podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, co jest nierozdzielnie związane z stworzeniem produktu zintegrowanego turystycznego regionu. Pod pojęciem tym, za zapisami „Strategii rozwoju turystyki w województwie świętokrzyskim na lata 2006-2014”, należy rozumieć jako całość przeżyć i doświadczeń zdobytych przez turystę w trakcie jego podróży. Tworzą go naturalne i kulturowe walory turystyczne, dobra materialne i usługi świadczone turystom (transport, baza noclegowa, gastronomiczna etc.), usługi umożliwiające dojazd do miejsca pobytu, pobyt i powrót do miejsca zamieszkania, usługi świadczone w powiązaniu z walorami turystycznymi (pilotaż, przewodnictwo, imprezy, wypożyczalnia sprzętu etc.).

Cel ten związany jest z realizacją Celu operacyjnego 2 „Stymulowanie i wspieranie inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej produktów” w ramach Obszaru priorytetowego 1 –

PRODUKT z „Strategii rozwoju turystyki w województwie świętokrzyskim na lata 2006-2014”. Stymulowanie inwestycji w szeroko rozumianą infrastrukturę turystyczną jest elementem kluczowym dla powstania zintegrowanego produktu turystycznego. Stąd w ramach powyższego celu realizowane będą następujące przedsięwzięcia Lokalnej Strategii Rozwoju:

- **Przedsięwzięcie I** Krajobraz wsi świętokrzyskiej,
- **Przedsięwzięcie II** Zabytki wsi świętokrzyskiej,
- **Przedsięwzięcie III** Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym,
- **Przedsięwzięciem IV** Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo.

Wdrażając powyższe przedsięwzięcia finansowane będą inwestycje, operacje dotyczące m.in.: bazy noclegowej i gastronomicznej; szlaków turystycznych, obiektów rekreacyjnych oraz punktów widokowych; sprzedaży pamiątek; wypożyczalni sprzętu turystycznego; organizowania wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i promocyjnych.

CEL OGÓLNY II PODNIESIENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIESZKAŃCÓW

Cel szczegółowy II.1 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców

Uzasadnienie

Gminy objęte Lokalną Strategią Rozwoju i ich mieszkańcy nie czerpią dochodów z turystyki tak jak kurorty, czy ośrodki górskie, nadmorskie. Nie są też obszarem, w którym ruch turystyczny w sezonie letnim, jak nad morzem czy zimowym, jak w górach jest na tyle duży by osiągnąć w tym czasie zyski pozwalające utrzymać się przez cały rok. Oznacza to, że restauracje, kawiarnie itp. lokalne muszą się nastawiać nie tylko na turystę zewnętrznego, ale również na mieszkańców tego obszaru, którzy w dni wolne od pracy swój wolny czas mogą poświęcić na rodzinne wyjścia na obiad, deser itp. Wspólne wyjścia całą rodziną wiążą się z wydatkami, które nie należą do grupy pierwszej potrzeby związanych z życiem. Dlatego z nich jest najłatwiej zrezygnować gdy dochód w rodzinie nie jest zbyt wysoki. Gdy zatem mieszkańców obszaru objętego LSR nie będzie stać na korzystanie z oferty bazy turystycznej, to ośrodki te nie będą miały racji bytu poza sezonem, zaś zyski osiągnięte w trakcie sezonu mogą się okazać nie na tyle wysokie, aby działalność taka mogła utrzymać się przez cały rok. Większe dochody mieszkańców niejednokrotnie pozwalają przeznaczyć ich część na poprawę wyglądu własnego obejścia np. poprzez remonty elewacji budynków, sadzenie ozdobnych krzewów i roślin przed domem, czy wybrukowanie podwórka. Tym samym na poprawę walorów estetycznych, które są ważne dla turysty i mogą wpłynąć na decyzję o jego ponownym przyjeździe. Większa zamożność mieszkańców przyczynia się również do zwiększenia przychodów gmin z podatków. Czy nawet zmniejszenia wydatków na pomoc społeczną, a zatem możliwość zwiększenia nakładów na poprawę infrastruktury turystycznej, społecznej, promocję, kulturę itp. Z tych powodów w ramach LSR dofinansowywane będą nie tylko przedsięwzięcia biznesowe związane z turystyką, ale również takie, które przyczynią się do ogólnej poprawy sytuacji materialnej mieszkańców obszarów, a w szczególności do tworzenia nowych miejsc pracy. Dlatego w ramach powyższego Celu szczegółowego realizowane będzie **Przedsięwzięcie IV** Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo. Inwestycje finansowane z niego dotyczyć będą tworzenia stabilnych miejsc pracy, co w sposób pośredni przełoży się na podniesienie zamożności zarówno mieszkańców obszaru LGD, jak również gmin.

Cel szczegółowy II.2 Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców

Uzasadnienie

Gminy obszaru objętego LSR cechuje brak infrastruktury drogowej, wodociągowej i kanalizacyjnej w poszczególnych sołectwach. Prowadzenie tych inwestycji jest dla władz samorządowych priorytetem. Przez co nie starcza im środków na działalność kulturalną, społeczną itp., która może być ofertą uzupełniającą dla sektora turystycznego, podnosząc atrakcyjność turystyczną całego regionu. Luka ta z powodzeniem może być wypełniona przez organizacje społeczne. Dlatego zachodzi konieczność podniesienia aktywności społecznej mieszkańców obszaru LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej. Stąd w ramach powyższego celu szczegółowego realizowane będzie **Przedsięwzięcie III** Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia

Tabela 23 Opis Przedsięwzięcia I Krajobraz wsi świętokrzyskiej.

PRZEDSIĘWZIĘCIE I KRAJOBRAZ WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ	
Realizacja tego przedsięwzięcia odpowiada na: Cel ogólny I Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu, Cel szczegółowy I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu.	
Uzasadnienie	Analiza SWOT wykonana na potrzeby niniejszego dokumentu, jak również Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2014 wyraźnie wskazuje na zły stan infrastruktury turystycznej, na którą składają się następujące elementy: szlaki i obiekty turystyczne. Ich zły stan, czy też niedostateczne wyeksponowanie walorów krajobrazowych sprawiają, że to co najcenniejsze w regionie nie jest do końca wykorzystane. Dofinansowania wymaga również infrastruktura około turystyczna tj. gastronomiczna, noclegowa, itp., jak również organizacji wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych.
Grupy docelowe beneficjentów	Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Lista rekomendowanych operacji	Odnowa i rozwój wsi
	Finansowane będą operacje dotyczące: a) kształtowania obszaru przestrzeni publicznej, b) budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, c) odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami. Dofinansowywane będą tylko i wyłącznie inwestycje, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

Małe projekty

Finansowane będą operacje dotyczące:

- a) renowacji, zabezpieczenia i oznakowania pomników przyrody, odkrywek geologicznych i innych cennych obiektów i miejsc,
- b) budowy i odbudowy małej infrastruktury turystycznej w szczególności szlaków turystycznych łączących atrakcje regionu i prowadzących w sposób umożliwiający wyeksponowanie jego walorów krajobrazowych,
- c) wykorzystania i odnawianie cennego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego,
- d) organizacji wizyt studyjnych do regionów o podobnym charakterze, w których turystyka stanowi główne źródło dochodu,
- e) budowy lub odbudowy małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych i dydaktycznych,
- f) publikowanie i wydawanie materiałów promujących walory krajobrazowe regionu tj. foldery, strony internetowe,
- g) zachowanie lub odtworzenie, zabezpieczenie i oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.

Wsparcie otrzymają operacje, których dofinansowanie ze środków PROW na lata 2007-2013 nie przekroczy 15 tys. zł (słownie zł: piętnaście tys.).

Projekty współpracy

Finansowane będą operacje:

- a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze,
- b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania,
- c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.

Nabywanie umiejętności i aktywizacja

Finansowane zostaną koszty:

- a) działań związanych z informowaniem i doradztwem w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji;
- b) badań i analiz dotyczących obszaru objętego LSR;
- c) studiów i planów wykonalności inwestycji wykorzystujących lokalne zasoby historyczne, kulturowe i przyrodnicze;
- d) prac związanych ze stworzeniem i aktualizacją strony internetowej z informowaniem o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD;
- e) opracowania, druku i dystrybucji materiałów informujących o realizacji LSR oraz działalności LGD;
- f) szkoleń pracowników i członków LGD;
- g) organizacji i udziału w wydarzeniach promujących: obszar objęty LSR, realizację LSR oraz działalność LGD;
- h) aktywizacji lokalnej społeczności.

Tabela 24 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia I Krajobraz wsi świętokrzyskiej.

	OPIS	WSKAŹNIKI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	ŹRÓDŁA WERYFIKACJI	ZAŁOŻENIA/RYZYKO (NIEZALEŻNE OD LGD)
CEL OGÓLNY	I. Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu	Wskaźniki oddziaływania Wyeksponowanie atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie objętym LSR przyczyni się do wzrostu dochodów gmin i mieszkańców z turystyki.	Dane statystyczne publikowane przez GUS, Ministerstwo Finansów w tym m.in. wskaźnik G.	
CELE SZCZEGÓŁOWE	I.1. Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu	Wskaźniki rezultatu Do roku 2015 powstanie szlak turystyczny łączący najcenniejsze atrakcje regionu, na którym wyeksponowane zostaną walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne. Do roku 2015 przy co najmniej 2 atrakcjach turystycznych regionu powstanie infrastruktura podnosząca jej atrakcyjność.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Materiały promocyjne o regionie w tym strony internetowe beneficjenta, gmin i inne poświęcone regionowi. Opracowania o regionie przygotowywane m.in. przez Regionalną Organizację Turystyczną.	Pogłębienie problemów gospodarczych przyczyni się do zubożenia Polaków i tym samym do ograniczenie ruchu turystycznego. Wzrost ruchu turystycznego ożywi gospodarczo region. Wydłużające się procedury administracyjne związane m.in. z: • uzyskaniem pozwolenia na budowę, • rozstrzygnięciem rozpoczętego postępowania przetargowego opóźnią rozpoczęcie i tym samym zakończenie inwestycji.
DZIAŁANIA PROW				
ODNOWA I ROZWÓJ WSI	Operacje dotyczące: a) kształtowania obszaru przestrzeni publicznej, b) budowy remontu lub przebudowy	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowana co najmniej 1 operacja.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Strony internetowe	Budżety jst., będące głównymi beneficjentami ww. działania, będą zbyt obciążone inwestycjami realizowanymi w ramach

	infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, c) odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami. Dofinansowywane będą tylko i wyłącznie inwestycje, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.		beneficjentów.	RPO by udźwignąć ciężar finansowy związany z realizacją Programu Odnowy Wsi. Beneficjenci będą posiadali przygotowane dokumentacje techniczne i pozwolenia na budowę stanowiące niezbędny element wniosku o sfinansowanie projektu.
MAŁE PROJEKTY	Operacje dotyczące: a) renowacji, zabezpieczenia i oznakowanie pomników przyrody, odkrywek geologicznych i innych cennych obiektów i miejsc, b) budowy i odbudowy małej infrastruktury turystycznej w szczególności szlaków turystycznych łączących atrakcje regionu i prowadzących w sposób umożliwiający wyeksponowanie jego walorów krajobrazowych, c) wykorzystania i odnawianie cennego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, d) organizacji wizyt studyjnych do regionów o podobnym charakterze, w których turystyka stanowi główne źródło dochodu, e) budowy lub odbudowy małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostaną zrealizowane co najmniej 4 operacje.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Materiały promujące region w tym strony internetowe beneficjentów.	Konieczność realizacji projektu z własnych środków (refundacja poniesionych kosztów) ograniczy zainteresowanie realizacją projektów. Formalności związane z poprawnym przygotowaniem i zrealizowaniem inwestycji zniechęcą potencjalnych beneficjentów, którzy dotychczas nie realizowali projektów/inwestycji dofinansowanych z funduszy europejskich. Brak profesjonalnych, zatrudnionych na etacie kadr lokalnych organizacji pozarządowych ograniczy ich możliwość skorzystania ze środków przeznaczonych na małe projekty.

	i dydaktycznych, f) publikowanie i wydawanie materiałów promujących walory krajobrazowe regionu tj. foldery, strony internetowe, g) zachowanie lub odtworzenie, zabezpieczenie i oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.			
PROJEKTY WSPÓŁPRACY	Finansowane będą operacje: a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze, b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania, c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowana co najmniej 1 operacja.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD. Strony internetowe i inne materiały informacyjne tj. gazety wydawane przez LGD i partnerów.	Stowarzyszenie nawiąże współpracę z innymi LGD, których cele przyjęte w ich LSR są zbieżne z celami przedmiotowej LSR.
NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA	Działania dotyczące informowanie i doradzania w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji, wykonanie badań i analiz dotyczących ruchu turystycznego, trendów w turystyce itp.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych co najmniej 10 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD (m.in. listy obecności, ankiety ewaluacyjne ze szkoleń itp.)	Mieszkańcy będą aktywnie uczestniczyć w przygotowywanych spotkaniach informacyjnych, szkoleniach. Gminy, parafie, NGO i inne podmioty czynnie włączą się w proces aktywizowania mieszkańców.

Tabela 25 Opis Przedsięwzięcia II Zabytki wsi świętokrzyskiej.

PRZEDSIĘWZIĘCIE II ZABYTOKI WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ	
Realizacja tego przedsięwzięcia odpowiada na: Cel ogólny I Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu, Cel szczegółowy I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu.	
Uzasadnienie	Region objęty LSR cechuje duże bogactwo zabytków, z których najważniejsze to Klasztor na Św. Krzyżu i wiele innych mniej znanych, ale równie cennych świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Są to obiekty na bazie których może zostać stworzony produkt turystyczny skierowany np. do wycieczek szkolnych, bądź turysty, który wolne dni przeznacza na rodzinny odpoczynek. Sfinansowanie inwestycji związanych z zachowaniem, eksponowaniem obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego przyczyni się trwałego rozwoju branży turystycznej w regionie.
Grupy docelowe beneficjentów	Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Lista rekomendowanych operacji	Odnowa i rozwój wsi Finansowane będą operacje dotyczące: a) budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej, b) rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, c) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne. Dofinansowywane będą tylko i wyłącznie inwestycje, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

Małe projekty

Finansowane będą operacje dotyczące:

- a) organizowania imprez kulturalnych i rekreacyjnych promujących zabytki regionu,
- b) przygotowania i wydania folderów promujących region, a w szczególności obiekty stanowiące o bogactwie dziedzictwa kulturowego i historycznego,
- c) przygotowania, tworzenia i utrzymania stron Internetowych promujących region, a w szczególności obiekty stanowiące o bogactwie dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Wsparcie otrzymają operacje, których dofinansowanie ze środków PROW na lata 2007-2013 nie przekroczy 15 tys. zł (słownie zł: piętnaście tys.).

Projekty współpracy

Finansowane będą operacje:

- a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze,
- b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania,
- c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.

Nabywanie umiejętności i aktywizacja

Finansowane zostaną koszty:

- a) działań związanych z informowaniem i doradztwem w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji;
- b) badań i analiz dotyczących obszaru objętego LSR;
- c) studiów i planów wykonalności inwestycji wykorzystujących lokalne zasoby historyczne, kulturowe i przyrodnicze;
- d) prac związanych ze stworzeniem i aktualizacją strony internetowej z informowaniem o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD;
- e) opracowania, druku i dystrybucji materiałów informujących o realizacji LSR oraz działalności LGD;
- f) szkoleń pracowników i członków LGD;
- g) organizacji i udziału w wydarzeniach promujących: obszar objęty LSR, realizację LSR oraz działalność LGD;
- h) aktywizacji lokalnej społeczności.

Tabela nr 26 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia II Zabytki wsi świętokrzyskiej.

	OPIS	WSKAŹNIKI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	ŹRÓDŁA WERYFIKACJI	ZAŁOŻENIA/RYZYKO (NIEZALEŻNE OD LGD)
CEL OGÓLNY	I. Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu.	Wskaźniki oddziaływania Wyeksponowanie atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie objętym LSR przyczyni się do wzrostu dochodów gmin i mieszkańców z turystyki. Wydarzenia kulturalne organizowane w obrębie zabytków znajdujących się na obszarze objętym LSR przyczynią się do ich promocji i tym samym ruchu turystycznego, a przez to w dalszej kolejności do wzrostu zamożności gmin i mieszkańców żyjących z turystyki.	Dane statystyczne GUS i Ministerstwa Finansów w tym wskaźnik G.	
CELE SZCZEGÓŁOWE	I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu.	Wskaźniki rezultatu Do roku 2015 powstanie szlak turystyczny łączący najcenniejsze atrakcje regionu, na którym wyeksponowane zostaną walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne. Do roku 2015 przy co najmniej jednym zabytkowym obiekcie znajdującym się na obszarze LGD zostanie stworzona infrastruktura turystyczna poprawiająca jego atrakcyjność i dostępność. Do roku 2015 zostanie zorganizowanych co najmniej 7 wydarzeń kulturalnych w obrębie zabytków obszaru objętego LSR nawiązujących do dziedzictwa historycznego i kulturowego regionu.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Materiały promocyjne o regionie w tym strony internetowe beneficjenta, gmin i inne poświęcone regionowi. Opracowania o regionie przygotowywane m.in. przez Regionalną Organizację Turystyczną.	Pogłębienie problemów gospodarczych przyczyni się do zubożenia Polaków i tym samym do ograniczenia ruchu turystycznego. Wzrost ruchu turystycznego ożywi gospodarczo region. Wydłużające się procedury administracyjne związane m.in. z: • uzyskaniem pozwolenia na budowę, • rozstrzygnięciem rozpoczętego postępowania przetargowego opóźnią rozpoczęcie i tym samym zakończenie inwestycji.

DZIAŁANIA PROW				
ODNOWA I ROZWÓJ WSI	Operacje dotyczące: a) budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej, b) rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, c) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne. Dofinansowywane będą tylko i wyłącznie inwestycje, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostaną zrealizowane co najmniej 2 operacje.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Strony internetowe beneficjentów i LGD.	Budżety jst., będące głównymi beneficjentami ww. działania, będą zbyt obciążone inwestycjami realizowanymi w ramach RPO by udźwignąć ciężar finansowy związany z realizacją Programu Odnowy Wsi. Beneficjenci będą posiadali przygotowane dokumentacje techniczne i pozwolenia na budowę stanowiące niezbędny element wniosku o sfinansowanie projektu.
	Operacje dotyczące: a) organizowania imprez kulturalnych i rekreacyjnych promujących zabytki regionu, b) przygotowania i wydania folderów promujących region, a w szczególności obiekty stanowiące o bogactwie dziedzictwa kulturowego i historycznego, c) przygotowania, tworzenia i utrzymania stron Internetowych promujących region, a w szczególności obiekty stanowiące o bogactwie dziedzictwa kulturowego i historycznego.			
MAŁE PROJEKTY		Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych do najmniej 7 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Strony internetowe beneficjentów i LGD.	Konieczność realizacji projektu z własnych środków (refundacja poniesionych kosztów) ograniczy zainteresowanie realizacją projektów. Formalności związane z poprawnym przygotowaniem i zrealizowaniem inwestycji zniechęca potencjalnych beneficjentów, którzy dotychczas nie realizowali projektów/inwestycji dofinansowanych

				z funduszy europejskich. Brak profesjonalnych, zatrudnionych na etacie kadr lokalnych organizacji pozarządowych ograniczy ich możliwość skorzystania ze środków przeznaczonych na małe projekty.
PROJEKTY WSPÓŁPRACY	Finansowane będą operacje: a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze, b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania, c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowana co najmniej 1 operacja.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD. Strony internetowe i inne materiały informacyjne tj. gazety wydawane przez LGD i partnerów.	Stowarzyszenie nawiąże współpracę z innymi LGD, których cele przyjęte w ich LSR są zbieżne z celami przedmiotowej LSR.
NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA	Działania dotyczące informowania i doradzania w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji, wykonanie badań i analiz dotyczących ruchu turystycznego, trendów w turystyce itp.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych co najmniej 10 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD (m.in. listy obecności, ankiety ewaluacyjne ze szkoleń itp.).	Mieszkańcy będą aktywnie uczestniczyć w przygotowywanych spotkaniach informacyjnych, szkoleniach. Gminy, parafie, NGO i inne podmioty czynnie włączą się w proces aktywizowania mieszkańców.

Tabela 27 Opis Przedsięwzięcia III Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym.

PRZEDSIĘWZIĘCIE III WIEŚ ŚWIĘTOKRZYSKA TĘTNIĄCA ŻYCIEM SPOŁECZNO-KULTURALNYM	
Realizacja tego przedsięwzięcia odpowiada na: Cel ogólny I Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu, Cel szczegółowy I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, Cel ogólny II Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców, Cel szczegółowy II.1 Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców.	
Uzasadnienie	Region atrakcyjny turystycznie to region, w którym nie tylko dba się bezpośrednio o infrastrukturę i atrakcje turystyczne, ale to również taki, w którym dba się o życie społeczne i kulturalne. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców wsi przyczynia się do zwiększenia poziomu zaangażowania ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, dbałość o zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze. Można zatem powiedzieć, że aktywni mieszkańcy są wartością, której nie zastąpią pieniądze. Przez swe zaangażowanie mogą wpływać na rozwój gospodarczy regionu czy też na podniesienie atrakcyjności turystycznej swoich miejscowości.
Grupy docelowe beneficjentów	Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Lista rekomendowanych operacji	Odnowa i rozwój wsi
	Finansowane będą operacje dotyczące: a) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków, b) zakup towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów. Dofinansowywane będą tylko i wyłącznie inwestycje, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

Małe projekty

Finansowane będą operacje dotyczące:

- a) organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służące podniesieniu aktywności społecznej mieszkańców;
- b) organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych na obszarze realizacji LSR;
- c) rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez:
 - promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego,
 - kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów, kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła;
- d) zakupu wyposażenia świetlic wiejskich i ich remontu.

W przypadku operacji wymienionych w pkt. od b do d dofinansowywane będą tylko i wyłącznie takie, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

Wsparcie otrzymają operacje, których dofinansowanie ze środków PROW na lata 2007-2013 nie przekroczy 15 tys. zł (słownie zł: piętnaście tys.).

Projekty współpracy

Finansowane będą operacje:

- a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze,
- b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania,
- c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.

Nabywanie umiejętności i aktywizacja

Finansowane zostaną koszty:

- a) działań związanych z informowaniem i doradztwem w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji;
- b) badań i analiz dotyczących obszaru objętego LSR;
- c) studiów i planów wykonalności inwestycji wykorzystujących lokalne zasoby historyczne, kulturowe i przyrodnicze;
- d) prac związanych ze stworzeniem i aktualizacją strony internetowej z informowaniem o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD;
- e) opracowania, druku i dystrybucji materiałów informujących o realizacji LSR oraz działalności LGD;
- f) szkoleń pracowników i członków LGD;
- g) organizacji i udziału w wydarzeniach promujących: obszar objęty LSR, realizację LSR oraz działalność LGD;
- h) aktywizacji lokalnej społeczności.

Tabela 28 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia III Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym

	OPIS	WSKAŹNIKI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	ŹRÓDŁA WERYFIKACJI	ZAŁOŻENIA/RYZYKO (NIEZALEŻNE OD LGD)
CEL OGÓLNY	I. Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu. II. Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców.	Wskaźniki oddziaływania Wybudowane świetlice wiejski przyczynią się do ożywienia życia społecznego na obszarze objętym LSR. W latach 2009-2015 dwukrotnie wzrośnie liczba wydarzeń kulturalnych, społecznych organizowanych w świetlicach wiejskich. Organizowane na obszarze objętym LSR wydarzenia wzbogacą ofertę kulturalną. Działające na obszarze LGD organizacje pozarządowe swymi projektami wzbogacą życie społeczno-kulturalne regionu.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Artykuły z prasy regionalnej. Strony internetowe beneficjentów. Dokumentacja gmin będących właścicielami świetlic wiejskich.	
CELE SZCZEGÓŁOWE	Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu. Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców.	Wskaźniki rezultatu Co roku w okresie 2009-2015 zostanie zorganizowana przy najmniej jedna impreza kulturalna promująca region. Co roku w okresie 2009-2015 co najmniej jedna organizacja pozarządowa otrzyma dofinansowanie na organizację wydarzeń aktywizujących społeczność lub kulturalnych lub sportowych lub edukacyjnych. Do roku 2015 zostanie oddana do użytku co najmniej 1 świetlica wiejska. Do roku 20015 zostanie wyposażona co najmniej 1 świetlica wiejska.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Artykuły z prasy regionalnej. Strony internetowe beneficjentów. Dokumentacja gmin będących właścicielami świetlic wiejskich.	Wydłużające się procedury administracyjne związane m.in. z: • uzyskaniem pozwolenia na budowę, • rozstrzygnięciem rozpoczętego postępowania przetargowego opóźnią rozpoczęcie i tym samym zakończą inwestycji.
DZIAŁANIA PROW				
ODNOWA I ROZWÓJ WSI	Operacje dotyczące: a) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostaną zrealizowane co najmniej 2 operacje.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Strony internetowe	Budżety jst., będące głównymi beneficjentami ww. działania, będą zbyt obciążone inwestycjami

	i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków, b) zakup towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów. Dofinansowywane będą tylko i wyłącznie inwestycje, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.		beneficjentów i LGD.	realizowanymi w ramach RPO by udźwignąć ciężar finansowy związany z realizacją Programu Odnowy Wsi. Beneficjenci będą posiadali przygotowane dokumentacje techniczne i pozwolenia na budowę stanowiące niezbędny element wniosku o sfinansowanie projektu.
MAŁE PROJEKTY	Operacje dotyczące a) organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służące podniesieniu aktywności społecznej mieszkańców; b) organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych na obszarze realizacji LSR; c) rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez: • promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego, • kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów, kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła; d) zakupu wyposażenia świetlic wiejskich i ich remontu. W przypadku operacji wymienionych w pkt. od b do d dofinansowywane będą tylko i wyłącznie takie, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych co najmniej 7 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Strony internetowe beneficjentów i LGD.	Konieczność realizacji projektu z własnych środków (refundacja poniesionych kosztów) ograniczy zainteresowanie realizacją projektów. Formalności związane z poprawnym przygotowaniem i zrealizowaniem inwestycji zniechęcą potencjalnych beneficjentów, którzy dotychczas nie realizowali projektów/inwestycji dofinansowanych z funduszy europejskich. Brak profesjonalnych, zatrudnionych na etacie kadr lokalnych organizacji pozarządowych ograniczy ich możliwość skorzystania ze środków przeznaczonych na małe projekty.

	kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.			
PROJEKTY WSPÓŁPRACY	Finansowane będą operacje: a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze, b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania, c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowana co najmniej 1 operacja.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD. Strony internetowe i inne materiały informacyjne tj. gazety wydawane przez LGD i partnerów.	Stowarzyszenie nawiąże współpracę z innymi LGD, których cele przyjęte w ich LSR są zbieżne z celami przedmiotowej LSR.
NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA	Działania dotyczące informowania i doradzania w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji, wykonanie badań i analiz dotyczących ruchu turystycznego, trendów w turystyce itp.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych co najmniej 10 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD (m.in. listy obecności, ankiety ewaluacyjne ze szkoleń itp.)	Mieszkańcy będą aktywnie uczestniczyć w przygotowywanych spotkaniach informacyjnych, szkoleniach. Gminy, parafie, NGO i inne podmioty czynnie włączą się w proces aktywizowania mieszkańców.

Tabela 29 Opis Przedsięwzięcia IV Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo.

PRZEDSIĘWZIĘCIE IV WIEŚ ŚWIĘTOKRZYSKA AKTYWNA GOSPODARCZO

Realizacja tego przedsięwzięcia odpowiada na:

Cel ogólny I Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu,

Cel szczegółowy I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu,

Cel ogólny II Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców,

Cel szczegółowy II.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców.

Uzasadnienie

O atrakcyjności turystycznej decyduje nie tylko bogactwo atrakcji turystycznych, ale również porządek i wygląd przestrzeni publicznej tj. centrów wsi, placów zabaw, parków, czy nawet prywatnych posesji. Ład, porządek, estetyczny wygląd obiektów bądź terenów, nie zależnie od tego do kogo należą, może zostać zapewniony jeżeli ich właściciel ma wystarczający dochód, który pozwala zaspokoić nie tylko najpilniejsze potrzeby, ale również zadbać o wygląd własnego obejścia itp. Nie można się spodziewać po rodzinie żyjącej z miesiąca na miesiąc, aby ich domostwo było schludne i wyremontowane. Nie można się również spodziewać, aby w gminie były równe drogi, chodnik, zadbana zieleń, jeżeli dochód jest bardzo niski, a jej mieszkańcy na tyle biedni, że znaczna część budżetu gminy przeznaczana musi być na pomoc społeczną. Podobnie jest w przypadku obiektów takie jak restauracje, bary, sklepy, apteki itp. z który korzystają turyści. Ich oferta, poziom obsługi nigdy nie będzie na wysokim poziomie, jeżeli poza sezonem działalność ta nie będzie dochodowa, a obiekty te w tym czasie będą świeciły pustkami bądź obsługiwały lokalnych pijaczków.

Jak widać zamożność społeczności w dużej mierze decyduje o wyglądzie, estetyce obszaru przez nią zamieszkiwanego. Przedsięwzięcie IV ma zatem przyczynić się do wzrostu zamożności mieszkańców obszaru objętego LSR i w pośredni sposób do poprawy atrakcyjności regionu.

Przygotowanie samej infrastruktury turystycznej ramach Celu Ogólnego I nie wystarczy, aby obszar ten był wystarczająco atrakcyjny. Niezbędne jest dofinansowywanie prywatnych inwestycji będących ich uzupełnieniem tj. m.in. sklepów z pamiątkami, restauracji, punktów gastronomicznych, wypożyczalni sprzętu turystycznego i sportowego oraz innych.

Grupy docelowe beneficjentów

Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Lista rekomendowanych operacji

Małe projekty

Finansowane będą operacje dotyczące:

- a) organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służących podniesieniu aktywności gospodarczej mieszkańców,
- b) rozwoju lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych, tradycyjnych sektorach gospodarki oraz lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym
- c) rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR; w tym poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych w szczególności zawierających elektroniczny system rezerwacji miejsc,
- d) rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła.

W przypadku operacji wymienionych w pkt. od b do d dofinansowywane będą tylko i wyłącznie takie, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

Wsparcie otrzymają operacje, których dofinansowanie ze środków PROW na lata 2007-2013 nie przekroczy 15 tys. zł (słownie zł: piętnaście tys.).

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Finansowane będą operacje osób fizycznych, w wyniku których tworzone będą nowe miejsca pracy. Priorytetowo traktowane będą operacje służące wdrożeniu technologii informatycznych przez ww. podmioty.

W przypadku operacji dotyczących remontu, budowy, modernizacji, przebudowy obiektów handlowych, noclegowych, gastronomicznych dofinansowane będą tylko i wyłącznie takie, których po realizacji operacji wystrój zewnętrzny i wewnętrzny wykorzystywać lub nawiązywać będzie do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

W przypadku operacji dotyczących bazy noclegowej wsparcie finansowe będzie udzielane tylko takim podmiotom prowadzącym obiekty, w których jedna łazienka i ubikacja po realizacji operacji przypadać będzie co najwyżej na dwa pokoje gościnne i na każdym poziomie budynku będzie przynajmniej jedna łazienka i ubikacja.

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Finansowane będą operacje osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, które przyczynią się do: tworzenia nowych miejsc pracy lub podniesienia jakości świadczonych usług lub zwiększenia wydajności i efektywności pracy.

Priorytetowo traktowane będą operacje służące wdrożeniu technologii informatycznych przez ww. podmioty.

W przypadku operacji dotyczących remontu, budowy, modernizacji, przebudowy obiektów handlowych, noclegowych, gastronomicznych dofinansowane będą tylko i wyłącznie takie, w których po realizacji operacji wystrój zewnętrzny i wewnętrzny wykorzystywać lub nawiązywać będzie do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.

W przypadku operacji dotyczących bazy noclegowej wsparcie finansowe będzie udzielane tylko takim podmiotom prowadzącym obiekty, w których jedna łazienka i ubikacja po realizacji operacji przypadać będzie co najwyżej na dwa pokoje gościnne i na każdym poziomie budynku będzie przynajmniej jedna łazienka i ubikacja.

	Projekty współpracy
	Finansowane będą operacje: a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze, b) dotyczące promocji obszaru Lokalnej Grupy Działania, c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.
	Nabywanie umiejętności i aktywizacja
	Finansowane zostaną koszty: a) działań związanych z informowaniem i doradztwem w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji; b) badań i analiz dotyczących obszaru objętego LSR; c) studiów i planów wykonalności inwestycji wykorzystujących lokalne zasoby historyczne, kulturowe i przyrodnicze; d) prac związanych ze stworzeniem i aktualizacją strony internetowej z informowaniem o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD; e) opracowania, druku i dystrybucji materiałów informujących o realizacji LSR oraz działalności LGD; f) szkoleń pracowników i członków LGD; g) organizacji i udziału w wydarzeniach promujących: obszar objęty LSR, realizację LSR oraz działalność LGD; h) aktywizacji lokalnej społeczności.

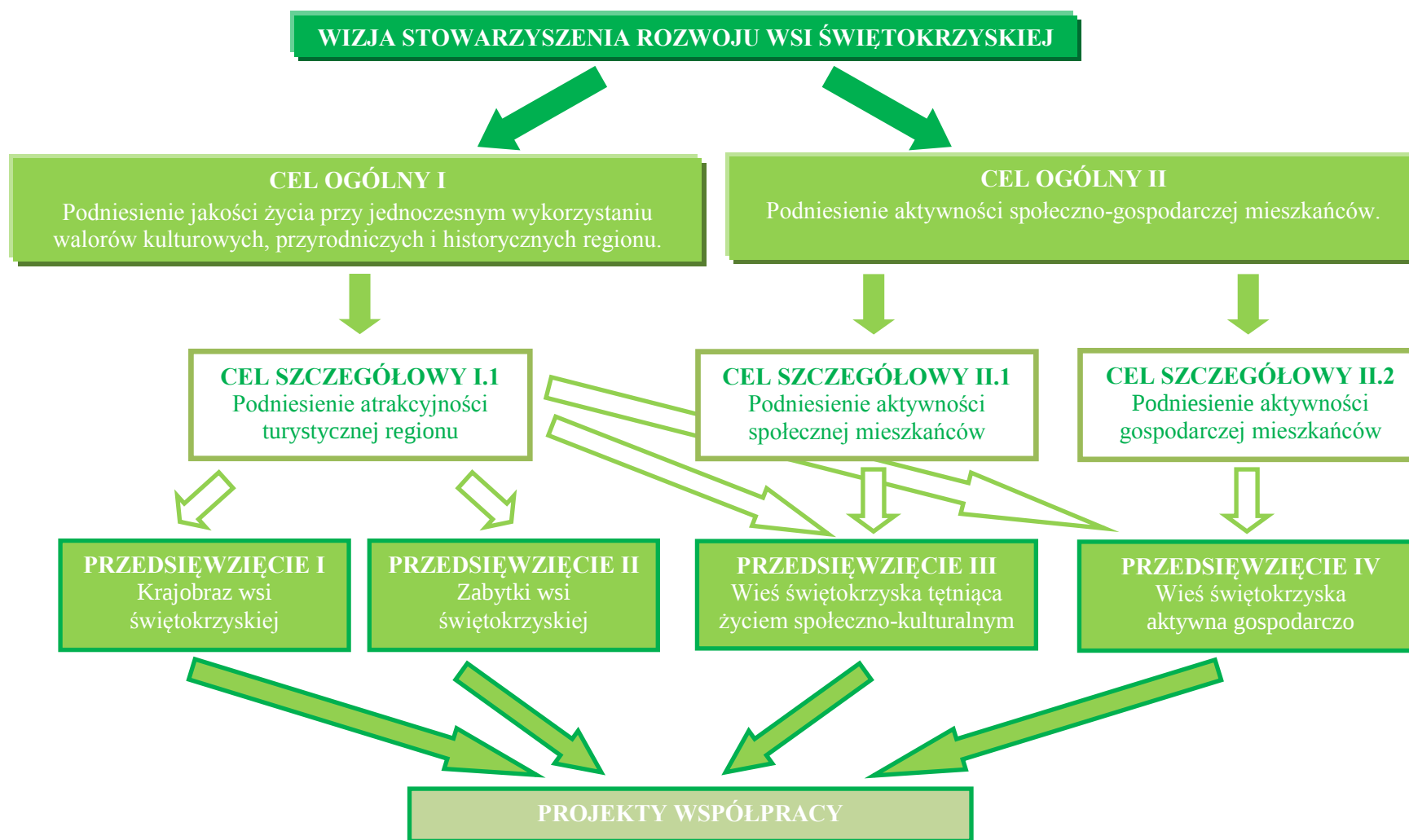
Tabela 30 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia IV Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo

	OPIS	WSKAŹNIKI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	ŹRÓDŁA WERYFIKACJI	ZAŁOŻENIA/RYZYKO (NIEZALEŻNE OD LGD)
CEL OGÓLNY	I. Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu. II. Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców.	Wskaźniki oddziaływania Wzrost ruchu turystycznego przyczyni się do wygenerowania nowych miejsc pracy, zwiększenia dochodów właścicieli przedsiębiorstw sektora turystycznego w tym w szczególności gospodarstw agroturystycznych.	Dane statystyczne GUS i Ministerstwa Finansów w tym wskaźnik G.	
CELE SZCZEGÓŁOWE	I.1 Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu. II.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców.	Wskaźniki rezultatu Do roku 2015 bazując na walorach turystycznych (infrastrukturze, atrakcjach) powstanie co najmniej jeden produkt turystyczny. Do roku 2015 ulegnie poprawie baza turystyczna obszaru objętego LSR.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD. Materiały promocyjne o regionie w tym strony internetowe beneficjenta, gmin i inne poświęcone regionowi. Opracowania o regionie przygotowywane m.in. przez Regionalną Organizację Turystyczną.	Pogłębienie problemów gospodarczych przyczyni się do zubożenia Polaków i tym samym do ograniczenie ruchu turystycznego. Wzrost ruchu turystycznego ożywi gospodarczo region. Wydłużające się procedury administracyjne związane m.in. z: • uzyskaniem pozwolenia na budowę, • rozstrzygnięciem rozpoczętego postępowania przetargowego opóźnią rozpoczęcie i tym samym zakończenie inwestycji.

DZIAŁANIA PROW				
MAŁE PROJEKTY	Operacje dotyczące: a) organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służące podniesieniu aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców, b) rozwoju lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych, tradycyjnych sektorach gospodarki oraz lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym c) rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR; w tym poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych w szczególności zawierających elektroniczny system rezerwacji miejsc, d) rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła. W przypadku operacji wymienionych w pkt. od b do d dofinansowywane będą tylko i wyłącznie takie, które wykorzystywać lub nawiązywać będą do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych 5 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta i LGD (m.in. listy obecności, ankiety ewaluacyjne ze szkoleń itp.).	Konieczność realizacji projektu z własnych środków (refundacja poniesionych kosztów) ograniczy zainteresowanie realizacją projektów. Formalności związane z poprawnym przygotowaniem i zrealizowaniem inwestycji zniechęca potencjalnych beneficjentów, którzy dotychczas nie realizowali projektów/inwestycji dofinansowanych z funduszy europejskich. Brak profesjonalnych, zatrudnionych na etacie kadr lokalnych organizacji pozarządowych ograniczy ich możliwość skorzystania ze środków przeznaczonych na małe projekty.
RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIE ROLNICZEJ	Finansowane będą operacje osób fizycznych, w wyniku których tworzone będą nowe miejsca pracy. Priorytetowo traktowane będą	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych 5 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta.	Konieczność realizacji projektu z własnych środków (refundacja

	operacje służące wdrożeniu technologii informatycznych przez ww. podmioty. W przypadku operacji dotyczących remontu, budowy, modernizacji, przebudowy obiektów handlowych, noclegowych, gastronomiczny dofinansowane będą tylko i wyłącznie takie, których po realizacji operacji wystrój zewnętrzny i wewnętrzny wykorzystywać lub nawiązywać będzie do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych. W przypadku operacji dotyczących bazy noclegowej wsparcie finansowe będzie udzielane tylko takim podmiotom prowadzącym obiekty, w których jedna łazienka i ubikacja po realizacji operacji przypadać będzie co najwyżej na dwa pokoje gościnne i na każdym poziomie budynku będzie przynajmniej jedna łazienka i ubikacja.			poniesionych kosztów) ograniczy zainteresowanie realizacją projektów. Formalności związane z poprawnym przygotowaniem i zrealizowaniem inwestycji zniechęca potencjalnych beneficjentów, którzy dotychczas nie realizowali projektów/inwestycji dofinansowanych z funduszy europejskich. Drożące kredyty zmniejszą zdolność inwestycyjną beneficjentów.
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Finansowane będą operacje osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, które przyczynią się do: tworzenia nowych miejsc pracy lub podniesienia jakości świadczonych usług lub zwiększenia wydajności i efektywności pracy. Priorytetowo traktowane będą operacje służące wdrożeniu technologii informatycznych przez ww. podmioty. W przypadku operacji dotyczących remontu, budowy, modernizacji, przebudowy obiektów handlowych, noclegowych, gastronomicznych dofinansowane będą tylko i wyłącznie takie, w których po realizacji operacji wystrój zewnętrzny i wewnętrzny wykorzystywać lub nawiązywać będzie do lokalnych zasobów kulturowych lub historycznych lub przyrodniczych. W przypadku operacji dotyczących bazy noclegowej wsparcie finansowe będzie udzielane tylko takim podmiotom prowadzącym obiekty, w których jedna	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych 5 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie beneficjenta.	Konieczność realizacji projektu z własnych środków (refundacja poniesionych kosztów) ograniczy zainteresowanie realizacją projektów. Formalności związane z poprawnym przygotowaniem i zrealizowaniem inwestycji zniechęca potencjalnych beneficjentów, którzy dotychczas nie realizowali projektów/inwestycji dofinansowanych z funduszy europejskich. Drożące kredyty zmniejszą zdolność inwestycyjną

	łazienka i ubikacja po realizacji operacji przypadać będzie co najwyżej na dwa pokoje gościnne i na każdym poziomie budynku będzie przynajmniej jedna łazienka i ubikacja.			beneficjentów.
PROJEKTY WSPÓŁPRACY	Finansowane będą operacje: a) wykorzystujące lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze, b) dotyczące promocji obszaru lokalnej grupy działania, c) służące wzmocnieniu rozwoju turystyki, w tym wytyczania i oznaczania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, itp. wykraczających poza obszar LSR.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowana co najmniej 1 operacja.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD. Strony internetowe i inne materiały informacyjne tj. gazety wydawane przez LGD i partnerów.	Stowarzyszenie nawiąże współpracę z innymi LGD, których cele przyjęte w ich LSR są zbieżne z celami przedmiotowej LSR.
NABYWANIE UMIEJETNOŚCI I AKTYWIZACJA	Działania dotyczące informowanie i doradzania w zakresie przygotowania wniosku, a następnie prawidłowego zrealizowania przewidzianej w nim operacji, wykonanie badań i analiz dotyczących ruchu turystycznego, trendów w turystyce itp.	Wskaźniki produktu Do roku 2015 zostanie zrealizowanych co najmniej 10 operacji.	Dokumentacja projektowa w siedzibie LGD (m.in. listy obecności, ankiety ewaluacyjne ze szkoleń itp.)	Mieszkańcy będą aktywnie uczestniczyć w przygotowywanych spotkaniach informacyjnych, szkoleniach. Gminy, parafie, NGO i inne podmioty czynnie włączą się w proces aktywizowania mieszkańców.

Rys. nr 7 Graficzne przedstawienie wizji Stowarzyszenia, celów ogólnych i szczegółowych.

5. Misja LGD

Wizja Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej

Atrakcyjność turystyczna obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej sprawia, że jego mieszkańcy żyją tu dostatnie i są zadowoleni z jego poziomu.

Misja Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej dąży do podniesienia jakości życia społeczności obszarów wiejskich. W tym celu realizuje projekty wspierające inwestycje realizowane przez gminny, przedsiębiorców, rolników, właścicieli gospodarstw agroturystycznych, jak również przedsięwzięcia o charakterze społecznym, edukacyjnym, pro-zdrowotnym, sportowym, promocyjnym i kulturalnym, podejmowane przez organizacje pozarządowe i instytucje kultury.

6. Spójność specyfiki obszaru z celami LSR

Obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju cechuje niepowtarzalna atrakcyjność turystyczna, która związana jest z jego położeniem wzdłuż Łysogórskiego i Jeleniowskiego pasma górskiego. Znajdują się tu nie tylko najważniejsze atrakcje regionu, ale również cenne obszary przyrodnicze. Dlatego motywem przewodnim Strategii, który wskazuje na spójność przyjętych celów ogólnych i strategicznych ze specyfiką obszaru, jest wykorzystanie walorów turystycznych jako czynnika determinującego rozwój gmin objętych strategią. Dlatego w ramach Przedsięwzięcia I i II przewidziano możliwość finansowania operacji dotyczących m.in.:

- kształtowania przestrzeni publicznej;
- budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych;
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami;
- renowacji, zabezpieczenia i oznakowania pomników przyrody, odkrywek geologicznych i innych cennych obiektów i miejsc,
- budowy i odbudowy małej infrastruktury turystycznej w szczególności szlaków turystycznych łączących atrakcje regionu i eksponującej jego walory krajobrazowe,
- budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej.

Na rozwój turystyki wpływa nie tylko dostępność atrakcji, czy też sposób ich wyeksponowania, ale również jakość obsługi ruchu turystycznego przez podmioty zaliczane do bazy noclegowej, gastronomicznej i społecznej. Dlatego w LSR przewidziano działania, które pozwolą z jednej strony zabezpieczyć, udostępnić, wyeksponować walory turystyczne regionu, z drugiej zaś strony wesprą sektor turystyczny zarówno przez inwestycje, jak i szkolenia. Stąd w ramach Przedsięwzięcia IV przewidziano refundację kosztów związanych z realizacją operacji dotyczących m.in.:

- organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służących podniesieniu aktywności gospodarczej mieszkańców;
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej;
- inwestycji podmiotów gospodarczych, które przyczynią się do podniesienia jakości świadczonych usług, zwiększenia wydajności i efektywności pracy.

Dopuszczono również finansowanie przedsięwzięć rekreacyjnych, kulturalnych czy też sportowych, które stanowić mogą ofertę uzupełniającą. Organizacja ich w atrakcyjnej formie, jako element promocyjny, może w znaczący sposób przyczynić się do zwiększenia ruchu turystycznego, a tym samym do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Nie bez znaczenia staje się zatem możliwość wsparcia poprzez Przedsięwzięcie III wydarzeń tj. Dymarki Świętokrzyskie, które są największą imprezą promującą region wykorzystującą walory przyrodnicze i historyczne regionu.

7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć

Efektywne wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej jest możliwe poprzez realizację idei podejścia zintegrowanego dla wszystkich planowanych działań oraz istniejących na obszarze jego działania zasobów. Zintegrowane podejście przejawia się przede wszystkim w partnerskiej metodzie opracowania Strategii co pozwoliło zachować spójność dokumentu i jego celów ze specyfiką obszaru. W proces szerokich konsultacji społecznych ze wszystkimi aktorami życia społecznego i gospodarczego zasięgu działania Stowarzyszenia zaangażowano wiele podmiotów i instytucji lokalnych doprowadziło do pełnej ich integracji, w efekcie tworząc skuteczną podstawę do wdrożenia Strategii. Tak więc, zastosowanie podejścia zintegrowanego gwarantuje współdziałanie ze sobą różnych elementów, co przełoży się na trwały efekt podejmowanych działań.

Zintegrowany charakter Lokalnej Strategii Działania, oznacza unikalne podejście do rozwiązywania problemów poprzez wielosektorowe łączenie istniejących zasobów i działań w trzech sferach: instytucjonalnej, społeczno-gospodarczej oraz przyrodniczo-kulturowej. Dlatego należy stwierdzić, iż *Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej* ma charakter zintegrowany na poziomie:

- instytucjonalnym,
- finansowym,
- społecznym,
- wykorzystania zasobów lokalnych.

Poziom instytucjonalny

Podejście zintegrowane na poziomie instytucjonalnym dotyczy zaangażowania wszystkich instytucji życia publicznego w proces wdrażania LSR na etapie realizacji każdego z celów ogólnych, szczegółowych oraz konkretnych przedsięwzięć, w tym w szczególności:

- a) organów lokalnej administracji samorządowej: władze gmin i ich jednostki organizacyjne,
- b) ośrodków życia społecznego i kulturalnego: domy kultury, domy pomocy społecznej,
- c) organizacji pozarządowych: stowarzyszenia i fundacje,
- d) podmiotów prywatnych: sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, sektor instytucji finansowych.

Poziom finansowy

Zintegrowany charakter LSR dla obszaru LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przejawia się poprzez alokowanie dla poszczególnych działań PROW 2007-2013 co najmniej 10% budżetu strategii. Poniższa tabela obrazuje poziom alokacji.

Tabela 31 Poziom alokacji LSR w ujęciu na poszczególne działania PROW 2007-2013.

Działanie PROW	Kwota alokacji PLN	% alokacji
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1 030 636,00	20,00
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1 107 229,00	21,49
Odnowa i rozwój wsi	2 500 000,00	48,51
Małe projekty	515 319,00	10,00
RAZEM	5 153 184,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne

Poziom społeczny

Poziom społeczny związany jest z integracją oraz szerokim udziałem wszystkich mieszkańców pięciu gmin na rzecz realizacji LSR. Społeczność lokalna jest najważniejszym elementem powodzenia wdrażania wszystkich celów oraz przedsięwzięć niniejszej Strategii. Dlatego zaangażowanie mieszkańców stanowi kluczowy czynnik w procesie zmiany istniejącej sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LSR. Aktywne współuczestnictwo osób zamieszkujących obszar działania Stowarzyszenia w pełni wpisuje się w realizację idei podejścia zintegrowanego.

Zasoby lokalne

Podejście zintegrowane dotyczy wykorzystania zasobów lokalnych, których istnienie pozwala na skupienie podmiotów życia społeczno-gospodarczego wokół nich i realizacji celów Strategii. Zasoby lokalne to przede wszystkim:

- a) przyroda,
- b) dziedzictwo kulturowe i historyczne, w tym: zabytki, miejsca pamięci,
- c) infrastruktura turystyczna.

Najwyraźniejsza integracja wykorzystania zasobów kulturowych, historycznych i przyrodniczych widoczna jest w realizacji przedsięwzięć zapisanych w ramach celu ogólnego: *Podnoszenie atrakcyjności turystycznej regionu*.

Określone w Strategii cele i działania tworzą wspólny, ściśle ze sobą powiązany system. Każdy z przedstawicieli sektorów wchodzących w skład LGD ma możliwość realizacji przedsięwzięć, co zapewnia integrację na każdym z poziomów. Wszystkie poziomy pozostają w efekcie synergii z innymi, wzajemnie się uzupełniają, co sprzyja tworzeniu wartości dodanej w postaci tworzenia nowych relacji nie tylko podczas wdrażania konkretnych działań, ale poczucia wspólnoty i możliwości wzajemnej pomocy i wsparcia zarówno obecnie, jak również w przyszłości oraz powstawania nowych nieformalnych powiązań. Ponadto dla wzmocnienia efektu synergii na etapie wyboru operacji do realizacji będą promowane – dodatkowo punktowane – wnioski, które będą uzupełniać inne już realizowane, bądź zrealizowane, w szczególności te, które współfinansowane są ze środków LSR.

Podsumowując, należy stwierdzić, że podejście zintegrowane do planowanych przedsięwzięć przedstawia spójny i logiczny system wdrażania wszystkich celów, przedsięwzięć jak i związków między różnymi podmiotami uczestniczącymi w ich realizacji.

Tabela 32 Zintegrowane podejście w płaszczyźnie: poziom instytucjonalny – społeczny – zasoby lokalne.

Przedsięwzięcie	Beneficjenci
Przedsięwzięcie I Krajobraz wsi świętokrzyskiej.	Jednostki samorządu terytorialnego Organizacje pozarządowe Mieszkańcy
Przedsięwzięcie II Zabytki wsi świętokrzyskiej.	Jednostki samorządu terytorialnego Organizacje pozarządowe Mieszkańcy
Przedsięwzięcie III Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym.	Jednostki samorządu terytorialnego Organizacje pozarządowe Mieszkańcy Przedsiębiorcy
Przedsięwzięciem IV Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo.	Organizacje pozarządowe Jednostki samorządu terytorialnego Rolnicy Przedsiębiorcy

Źródło: Opracowanie własne

8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć

Innowacyjność LSR Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej jest związana z położeniem w niej nacisku na komplementarność, współpracę i zaangażowanie lokalnych partnerów oraz wykorzystanie lokalnych zasobów kulturowych, historycznych i przyrodniczych w przedsięwzięciach o charakterze gospodarczym. Przejawia się ona poprzez premiowanie w trakcie wyboru takich operacji, które będą:

- komplementarne z innymi operacjami realizowanymi bądź już zrealizowanymi, ze szczególnym uwzględnieniem spójności z projektami dofinansowanymi w ramach wdrażania LSR oraz inwestycjami podmiotów innych niż wnioskodawca,
- pozytywnie wpływały na obszar szerszy niż jednego sołectwa, czy gminy,
- wykorzystywać lokalne zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze,
- wdrażane przy współpracy z innymi podmiotami.

Dotychczas gminy wdrażając swoje inwestycje, projekty myślały kategoriami rozwoju sołectwa, na terenie którego były realizowane, lub całej gminy. Nie zastanawiano się, czy będzie miał on wpływ na sąsiednie gminy. W czasach nowych technologii, Internetu, kiedy świat stał się globalną wioską, myśląc o rozwoju należy zwracać uwagę jaki wpływ będą miały podejmowane przedsięwzięcia na rozwój otaczającego nas świata, nie tylko miejscowości, w której żyjemy. Stąd w lokalnych kryteriach wyboru operacji przyjęto zasadę uzależnienia liczby przyznawanych punktów od wielkości obszaru, na który będzie miała wpływ realizowana operacja.

Poprzez położenie nacisku w trakcie wyboru operacji na takie, które komplementarne będą z innymi zrealizowanymi albo realizowanymi, szczególnie przez podmioty inne niż wnioskodawca, ma zostać wywołany efekt synergii. Tym samym wdrażanie LSR ma mieć wzmocniony wpływ na zrównoważony rozwój objętego obszaru.

W przedsięwzięciach realizowanych przez podmioty prywatne sporadycznie nawiązuje się do lokalnych zasobów kulturowych, historycznych czy przyrodniczych. O ile dbają o to Gminy, czy organizacje pozarządowe, to już prywatni przedsiębiorcy często nie. Innowacyjnością w LSR jest zatem kierowanie się przy wyborze operacji z działań: „Tworzenie i rozwój mikropodsiębiorstw” oraz „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, stopniem wykorzystania lokalnych zasobów kulturowych, przyrodniczych czy historycznych.

Większość projektów wdrażanych na obszarze LGD Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej realizowanych jest bez udziału lokalnych partnerów, stąd w wśród lokalnych kryteriów wyboru operacji uwzględniono poziom zaangażowania lokalnych partnerów.

Innowacyjność LSR przejawia się również w jednoczesnym położeniu nacisku na wybór operacji, które będą:

- komplementarne z innymi,
- o szerokim zasięgu,
- w znacznym stopniu wykorzystywać lokalne zasoby,
- wdrażane w partnerstwach.

Realizowane dotychczas przedsięwzięcia na obszarze gmin stanowiących LGD nie uwzględniały wszystkich powyżej wymienionych aspektów. Stąd rozwiązanie zastosowane przez SRWŚ jest innowacyjne w znaczeniu lokalnym.

Rozwiązania zastosowane przez LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej z powodzeniem mogą być wykorzystane zarówno przez inne LGD, jak również przez samorządy lokalne, które swoją działalność opierają na planowaniu strategicznym.

- 9. Określenie procedury oceny zgodności operacji z LSR, procedury wyboru operacji przez LGD, procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, kryteriów, na podstawie których jest oceniana zgodność operacji z LSR, oraz kryteriów wyboru operacji, a także procedury zmiany tych kryteriów.**

Tryb i zasady wyboru operacji do realizacji w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju został określony w następujących dokumentach wewnętrznych Stowarzyszenia:

- a) Regulaminie Pracy Rady, który został przyjęty w dn. 9 stycznia 2009 r. Uchwałą nr 2/2009 Rady Programowej;
- b) Procedurze wyboru operacji przez LGD, która została przyjęta w dn. 9 stycznia 2009 r. Uchwałą nr 3/2009 Rady Programowej i została przedstawiona w *Załączniku nr 7*. Zmiany w niniejszej procedurze mogą nastąpić zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia na drodze Uchwały Rady Programowej;
- c) Procedurze oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru, która została przyjęta w dn. 9 stycznia 2009 r. Uchwałą nr 4/2009 Rady Programowej i została przedstawiona w *Załączniku nr 8*. Uchwała ta zamiera również przepisy. Zmiany w niniejszej procedurze mogą nastąpić zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia na drodze Uchwały Rady Programowej;
- d) Procedurze odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji, która została przyjęta w dn. 9 stycznia 2009 r. Uchwałą nr 5/2009 Rady Programowej i została przedstawiona w *Załączniku nr 9*. Zmiany w niniejszej procedurze mogą nastąpić zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia na drodze Uchwały Rady Programowej.
- e) Procedura zmiany kryteriów wyboru operacji jest integralną częścią Procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru.

9.1 Kryteria oceny zgodności operacji z LSR

Kryteria oceny zgodności operacji LSR zostały określone w Załączniku do Uchwały Rady Programowej Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nr 4/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r. Zmiana kryteriów może nastąpić zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia na drodze Uchwały Rady Programowej.

9.2 Kryteria wyboru operacji

Kryteria oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru zostały określone w Załączniku do Uchwały Rady Programowej Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nr 4/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r. Zmiana kryteriów może nastąpić zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia na drodze Uchwały Rady Programowej.

10. Budżet LSR dla każdego roku realizacji LSR

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju w rozbiciu na poszczególne lata i działania został przedstawiony w ujęciu tabelarycznym na stronie 78.

Tabela 33 Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju.

ROK	KATEGORIA KOSZTU	413 – Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					421 – Wdrażanie projektów współpracy	431 – Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja			Razem
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 413		Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 431	Oś 4
2009	całkowite	0,00	0,00	3 333 333,00	147 233,00	3 480 566,00	0,00	67 000,00	35 000,00	102 000,00	3 582 566,00
	kwalikowalne	0,00	0,00	3 333 333,00	147 233,00	3 480 566,00	0,00	67 000,00	35 000,00	102 000,00	3 582 566,00
	do refundacji	0,00	0,00	2 500 000,00	103 063,00	2 603 063,00	0,00	67 000,00	35 000,00	102 000,00	2 705 063,00
2010	całkowite	2 514 751,00	0,00	0,00	147 235,00	2 661 986,00	33 318,00	153 104,00	52 134,00	205 238,00	2 900 542,00
	kwalikowalne	2 061 272,00	0,00	0,00	147 235,00	2 208 507,00	33 318,00	153 104,00	52 134,00	205 238,00	2 447 063,00
	do refundacji	1 030 636,00	0,00	0,00	103 064,00	1 133 700,00	33 318,00	153 104,00	52 134,00	205 238,00	1 372 256,00
2011	całkowite	0,00	2 701 638,00	0,00	147 235,00	2 848 873,00	33 318,00	160 000,00	60 000,00	220 000,00	3 102 191,00
	kwalikowalne	0,00	2 214 458,00	0,00	147 235,00	2 361 693,00	33 318,00	160 000,00	60 000,00	220 000,00	2 615 011,00
	do refundacji	0,00	1 107 229,00	0,00	103 064,00	1 210 293,00	33 318,00	160 000,00	60 000,00	220 000,00	1 463 611,00
2012	całkowite	0,00	0,00	0,00	147 235,00	147 235,00	33 318,00	159 500,00	60 000,00	219 500,00	400 053,00
	kwalikowalne	0,00	0,00	0,00	147 235,00	147 235,00	33 318,00	159 500,00	60 000,00	219 500,00	400 053,00
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	103 064,00	103 064,00	33 318,00	159 500,00	60 000,00	219 500,00	355 882,00
2013	całkowite	0,00	0,00	0,00	147 235,00	147 235,00	33 318,00	169 500,00	60 000,00	229 500,00	410 053,00
	kwalikowalne	0,00	0,00	0,00	147 235,00	147 235,00	33 318,00	169 500,00	60 000,00	229 500,00	410 053,00
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	103 064,00	103 064,00	33 318,00	169 500,00	60 000,00	229 500,00	365 882,00
2014	całkowite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	169 500,00	50 000,00	219 500,00	219 500,00
	kwalikowalne	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	169 500,00	50 000,00	219 500,00	219 500,00
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	169 500,00	50 000,00	219 500,00	219 500,00

2015	całkowite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74 500,00	18 058,00	92 558,00	92 558,00
	kwalfikowalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74 500,00	18 058,00	92 558,00	92 558,00
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74 500,00	18 058,00	92 558,00	92 558,00
2009-2015	całkowite	2 514 751,00	2 701 638,00	3 333 333,00	736 173,00	9 285 895,00	133 272,00	953 104,00	335 192,00	1 288 296,00	10 707 463,00
	kwalfikowalne	2 061 272,00	2 214 458,00	3 333 333,00	736 173,00	8 345 236,00	133 272,00	953 104,00	335 192,00	1 288 296,00	9 766 804,00
	do refundacji	1 030 636,00	1 107 229,00	2 500 000,00	515 319,00	5 153 184,00	133 272,00	953 104,00	335 192,00	1 288 296,00	6 574 752,00

Tabela 34 Harmonogram realizacji przedsięwzięć w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

[illegible]

11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR

Prace nad stworzeniem Lokalnej Strategii Rozwoju rozpoczęły się w sierpniu 2007 r. i były prowadzone przez zespół Fundacji Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, która do sierpnia 2008 r. pełniła rolę lokalnej grupy działania. Zespołem kierował Prezes Zarządu Fundacji – Piotr Sadłocha, a w jego skład wchodził: Agnieszka Gadowska, Marta Pawlińska-Woźniak, Dominik Kraska, Sławomir Miechowicz, Kamil Sielicki. Ponadto, w każdej gminie tworzącej LGD został wyznaczony pracownik Urzędu Gminy, który odpowiedzialny był m.in. za:

- a) logistyczne przygotowanie spotkań,
- b) przeprowadzenie badań ankietowych,
- c) pośredniczenie w kontaktach pomiędzy mieszkańcami obszaru LGD a zespołem opracowującym LSR.

W okresie do maja 2008 r. przed wystąpieniem z LGD gmin Bogoria, Iwaniska, Lipnik prace nad jej stworzeniem prowadzone były również na ich terenie. Po ich odłączeniu się od LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej opracowywanie LSR kontynuowane było na obecnym już obszarze. W ramach przygotowania LSR:

- a) Zorganizowano 22 spotkania, w których uczestniczyły 416 osób. W Załączniku nr 11 przedstawiono kopie list obecności. Spotkania były organizowane początkowo przez Fundację Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, a następnie już przez Stowarzyszenie i zostały przeprowadzone w każdej z gmin, tworzących LGD i brali w nich udział przedstawiciele trzech sektorów: tj.: społecznego, gospodarczego i publicznego. Dla zapewnienia dużej frekwencji na spotkaniach zaproszenia na nie były kierowane zarówno przez Zarząd Fundacji, jak również przez Wójtów Gmin. Ponad to informacje o spotkaniach umieszczane były na: plakatach informacyjnych, stronie internetowej www.frws.pl. Dodatkowo księża w ogłoszeniach parafialnych informowali o przygotowywanych konsultacjach. Do lutego 2008 r. spotkania służyły przede wszystkim diagnozie problemów, mocnych i słabych stron przedmiotowego obszaru oraz jego szans i zagrożeń. Od marca br. służyły one przedstawieniu założeń LSR i zebraniu informacji zwrotnych.
- b) W 2007 r. przeprowadzone zostały badania ankietowe, w których wzięło udział 110 osób. Ankiety rozprowadzane były na spotkaniach z mieszkańcami, w urzędach gmin oraz dostępne były na stronie www.frws.pl.
- c) Na stronie Internetowej www.frws.pl przeprowadzona była ankieta, której 80 osób wyraziło opinię o swoich preferencjach w sprawie rodzajów operacji, które powinny być dofinansowywane w ramach tzw. małych projektów.
- d) Na stronie Internetowej www.frws.pl została utworzona zakładka „Lokalna Strategia Rozwoju”, w której zamieszczane były informacje o postępie prac. W dniach: 7.03.2008 r., 20.03.2008 r. 26.04.2008 r. 16.12.2008 r., 18.12.2008 r., 19.12.2008 r. zamieszczane były kolejne wersje przyjętych do realizacji celów i przedsięwzięć oraz dokumentów niezbędnych do wdrażania LSR.
- e) Do osób zapisanych na listę mailingową strony www.frws.pl wysyłane były informacje o postępach prac w przygotowaniu Lokalnej Strategii Rozwoju.
- f) W periodykach lokalnych publikowane były artykuły przedstawiające proponowane cele i przedsięwzięcia.

Rys. nr 8 Strona Fundacji Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej poświęcona konsultacjom Lokalnej Strategii Rozwoju (<http://www.frws.pl/index.php?menu=15>)

Rys. nr 9 Wydanie elektroniczne Naszej Gazety Łagowskiej z maja 2008 r. dostępne w serwisie Internetowym Urzędu Gminy Łagów (<http://www.lagow-gmina.pl/index.php?menu=9&sub=21>)

Tak prowadzone prace z wykorzystaniem różnych kanałów informacji zapewniły szeroki udział społeczności, co pozwala uznać, że przyjęte cele i przedsięwzięcia zostały zaakceptowane przez mieszkańców obszaru LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR

Za wdrażanie i aktualizację LSR odpowiedzialny jest Dyrektor Biura. W celu zaangażowania do procesu wdrożeniowego szerokiego spektrum partnerów społecznych i gospodarczych, jak również zachowania jawności funkcjonowania, a przede wszystkim podejmowania decyzji, Lokalnej Grupy Działania realizowane będą działania związane z:

- a) stworzeniem i systematycznym aktualizowaniem strony Internetowej, na której przedstawiane będą informacje o: obszarze objętym LSR, realizacji i wdrażaniu LSR oraz działalności LGD;
- b) wydawaniem biuletynu informacyjnego, w którym systematycznie zamieszczane będą informacje o: realizacji i wdrażaniu LSR oraz bieżącej działalności LGD;
- c) prowadzeniem stałej współpracy z lokalnymi i regionalnymi mediami w celu informowania o realizacji i wdrażaniu LSR oraz bieżącej działalności LGD;
- d) organizowaniem w każdej z gmin wchodzących w skład LGD, przynajmniej raz w roku, spotkań z mieszkańcami w celu przedstawienia informacji: realizacji i wdrażaniu LSR oraz bieżącej działalności LGD. Dla zapewnienia w nich wysokiej frekwencji zaproszenia na spotkania będą: ogłaszane po mszach świętych, publikowane w Internecie gazetach i periodykach lokalnych i regionalnych,
- e) udziałem przedstawicieli LGD w festynach gminnych, na których promowana będzie LSR.

Dla zapewnienia sprawnego wdrażania LSR Lokalna Grupa Działania dążyć będzie do uruchomienia w każdej z gmin Punktu Konsultacyjnego, w którym swe dyżury będzie pełnił Doradca Lokalny. Jego zadaniem będzie doradzanie potencjalnym beneficjentom LSR oraz informowanie mieszkańców obszaru objętego działaniem SRWŚ o stopniu wdrażania ww. dokumentu strategicznego.

W celu zapewnienia szerokiego, powszechnego i systematycznego udziału społeczności lokalnej w procesie aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, co roku w każdej z gmin tworzących LGD, prowadzone będą konsultacje poprzez:

- a) wywiady grup fokusowych,
- b) ankiety,
- c) spotkania informacyjne.

Dla zapewnienia adekwatności konsultacji do zakresu aktualizacji, uczestnicy spotkań dobierani będą w zależności od jego tematu posiadanych kompetencji, kwalifikacji i wiedzy. I tak w celu oceny skuteczności realizowanych przedsięwzięć, konsultacje prowadzone będą zarówno z członkami poszczególnych ciał statutowych Stowarzyszenia, jak i mieszkańcami obszaru LGD. W przypadku oceny prawidłowości funkcjonowania LGD spotkania prowadzone będą przede wszystkim z członkami Zarządu Stowarzyszenia oraz właściwego ciała statutowego. W szczególnych wypadkach w proces ten zostaną włączeni eksperci zewnętrzni.

13. Zasady i sposób dokonywania oceny własnej

Strategia Rozwoju Lokalnego SRWŚ określa kierunki rozwoju obszaru objętego działaniem Lokalnej Grupy Działania w długoterminowym horyzoncie czasowym. Osiągnięcie założonych w Strategii celów, stanowi podstawowy warunek pełnej jej realizacji, dlatego ważnym i niezbędnym procesem towarzyszącym jej wdrażaniu jest systematyczna ewaluacja. Głównym celem ewaluacji jest sprawdzenie skuteczności prowadzonych działań, zapobieganie niepowodzeniom przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć oraz promowanie osiągniętych sukcesów. Ewaluacja realizacji Strategii będzie więc polegać, na okresowej ocenie następujących wskaźników:

- a) stopnia realizacji celu głównego i celów szczegółowych,
- b) osiągnięcia poziomu efektów rzeczowych poszczególnych przedsięwzięć,
- c) oceny barier finansowych i poza-finansowych,
- d) oceny pomocy zewnętrznej (wysokość, terminowość, trudności z pozyskiwaniem środków finansowych),
- e) prawidłowości przyjętych na wstępie założeń,
- f) uwarunkowań zewnętrznych oraz ich zmiany.

Dodatkowo wprowadzenie procesu ewaluacji Strategii zapewnia rozwiązanie problemu dezaktualizacji założeń dokumentu wynikających ze zmieniających się warunków funkcjonowania otoczenia LGD, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach dokumentu.

Ocena Strategii będzie jednak wymagać wprowadzenia działań monitoringowych, które stanowią podstawowe źródło informacji wyjściowych dla procesu ewaluacji. Tak więc, monitoring będzie stanowić bieżące badanie procesu wdrażania planowanych do realizacji przedsięwzięć przypisanych celom, natomiast ewaluacja obejmie ocenę wykonania sformułowanego celu ogólnego i celów szczegółowych oraz stopnia realizacji całej Strategii. Dla przeprowadzenia sprawnego procesu całościowej oceny Strategii niezbędne jest również określenie zakresu prowadzonego monitoringu i ewaluacji oraz podziału zadań i kompetencji dla zespołów odpowiedzialnych za każdy z etapów.

Dlatego też, monitoring może być prowadzony przez wyznaczone jednostki koordynujące realizację działań, np. pracowników Stowarzyszenia. Ewaluacja zaś winna być przeprowadzana przy współudziale wcześniej wybranego gremium w skład, którego wejdą m.in. przedstawiciele poszczególnych ciał statutowych Stowarzyszenia, społeczności lokalnej.

13.1. Monitoring

W związku z długim horyzontem czasowym realizacji Strategii monitoring wszystkich planowanych działań będzie prowadzony w okresach półrocznych.

Najskuteczniejszym sposobem monitorowania wdrażanych przedsięwzięć będzie ankietowe zbieranie informacji na temat stopnia zaawansowania oraz postępu zaplanowanych działań przyczyniających się do realizacji celu ogólnego i celów szczegółowych określonych w Strategii.

Zespół ds. monitoringu

Proces monitoringu prowadzony będzie przez Zespół, którego zadaniem będzie gromadzenie wszelkich informacji przydatnych do ewaluacji Strategii. W skład Zespołu wchodzić będą osoby wyznaczone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

13.2. Ewaluacja

W związku z długim horyzontem czasowym realizacji Strategii proces ewaluacji będzie wymagał ciągłej oceny, w trakcie wdrażania strategii nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Dlatego konieczne jest przeprowadzenie podziału ewaluacji na trzy kluczowe etapy:

- a) ewaluacja ex-ante – ocena początkowa, przed rozpoczęciem realizacji Strategii,
- b) ewaluacja interim – ocena bieżąca, w trakcie realizacji przedsięwzięć przypisanych celom Strategii,
- c) ewaluacja ex-post – ocena końcowa, po zakończeniu wdrażania Strategii.

Podstawowym źródłem informacji w procesie ewaluacji będą specjalnie przygotowane przez Zespół ds. monitoringu zbiorcze wyniki badań efektów rzeczowych prowadzonych przedsięwzięć oraz informacje na temat barier, które pojawiły się podczas wdrażania Strategii.

Ewaluacja ex-ante

Przed rozpoczęciem jakichkolwiek działań niezbędne będzie przeprowadzenie ewaluacji ex-ante (ocena wstępna) każdego z celów ogólnych i szczegółowych Strategii. Przeprowadzona ocena wstępna stanowi punkt wyjścia dla późniejszej całościowej oceny skuteczności realizowanego dokumentu, wg schematu *stan obecny – sposoby realizacji/działania – stan przyszły*. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w formie ankiety i będzie dotyczyć oceny każdego z celów ogólnych i częściowych. Ze względu na brak szczegółowych danych wyjściowych do ewaluacji ex-ante pochodzących z procesu monitoringu, do oceny zostaną wykorzystane: analiza istniejącego stanu przed rozpoczęciem wdrażania Strategii oraz analiza SWOT.

Ewaluacja interim

Ewaluacja interim dotyczy oceny bieżących postępów realizacji celów Strategii i będzie dokonywana w okresach 6 miesięcznych, aż do zakończenia procesu wdrażania Strategii tj. do roku 2015.

Ewaluacja interim będzie prowadzona w oparciu o *Bieżącą ankietę ewaluacyjną*, która będzie odnosić się do oceny zaplanowanych i realizowanych w danym okresie przedsięwzięć wynikających z celu ogólnego i celów szczegółowych Strategii. Ponadto dodatkowym źródłem informacji o stopniu realizacji planowanych celów będą wszelkiego rodzaju zapisy z dokumentacji związanej z realizowaną Strategią (np.: opinie społeczności lokalnej zgłaszane za pośrednictwem urn, itp.).

Ewaluacja interim jest narzędziem pozwalającym na weryfikację i ewentualną zmianę prowadzonych przedsięwzięć, których realizacja nie przyczynia się do osiągnięcia założonych w Strategii celów szczegółowych, a w konsekwencji celu ogólnego.

Ocena na tym etapie będzie zamknięta każdorazowo informacją o potrzebie/braku potrzeby rewizji, bądź zmiany projektu, w tym: czasu wykonania, etapowania, wielkości nakładów finansowych, sposobu organizacji prac. Suma ocen poszczególnych przedsięwzięć dokonywana co 6 miesięcy powinna wskazywać, czy Strategia powinna być kontynuowana w przyjętym kształcie, czy istnieje konieczność zmiany poszczególnych jej elementów. Zmiany mogą obejmować korekty założonych w Strategii przedsięwzięć z możliwością ich usunięcia lub włączaniu nowych zadań lub operacji.

Ewaluacja ex-post

Ocena końcowa Strategii, dotyczy oceny stopnia wykonania założonego celu ogólnego i celów szczegółowych po zakończeniu wdrażania Strategii. Ocena na tym etapie odbywać się będzie w oparciu o ewaluację ex-ante przeprowadzoną na początku realizacji dokumentu, jak

również zbiorczych informacji wynikających z ewaluacji bieżącej (interim) przeprowadzanej w 6-miesięcznych okresach.

Zespół ds. ewaluacji

Zespół ds. ewaluacji jest gremium kontrolującym wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świątokrzyskiej. Podstawowym zadaniem Zespołu jest ocena stopnia realizacji założonych w Strategii celów na poziomie celów ogólnych i szczegółowych, jak również planowanych przedsięwzięć i operacji warunkujących powodzenie wdrażanej Strategii w różnych okresach jej realizacji.

Zespół ds. ewaluacji składa się z 9 członków będących przedstawicielami:

- a) Rady Programowej - w liczbie 2
- b) Zarządu Stowarzyszenia - w liczbie 2
- c) Gmin tworzących LGD - w liczbie 1 z każdej gminy.

Zespół ds. ewaluacji prowadzi ocenę końcową Strategii w oparciu o dane wyjściowe tj. zbiorcze wyniki ewaluacji ex-ante i interim oraz zapisy z procesu monitoringu.

Efektem pracy Zespołu mogą być wprowadzane aktualizacje i modyfikacje zapisów zawartych w Strategii. Jednak w przypadku celów ogólnych nie powinny one w znaczący sposób ich zmieniać. Aktualizacji mogą natomiast ulegać cele szczegółowe i konkretne przedsięwzięcia.

Zasadniczym celem gromadzenia informacji uzyskanych w wyniku przeprowadzonej ewaluacji Strategii będzie usprawnienie działalności Lokalnej Grupy Działania.

14. Powiązania LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR

W Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej na lata 2008 – 2015 przyjęto dwa cele ogólne:

CEL OGÓLNY I – Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu.

CEL OGÓLNY II – Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców.

Tak sformułowane cele ogólne określają przyszły wizerunek społeczno-gospodarczy obszaru działania Lokalnej Grupy Działania, jaki powinien zostać osiągnięty w wyniku realizacji niniejszej Strategii. Podstawą określenia celów ogólnych są rzeczywiste czynniki egzo- i endogeniczne określone w diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej oraz analizie SWOT.

Realizacja Strategii przyniesie efekt w postaci rozwoju lokalnej gospodarki, bazującej na wiedzy i nowych umiejętnościach, otwartej na innowacje, generującej nowe miejsca pracy. Rozwojowi lokalnej gospodarki sprzyjać będzie poprawa warunków we wszystkich sferach: infrastrukturalnej, gospodarczej i społecznej. Zrealizowanie celów ogólnych Strategii nastąpi poprzez realizację trzech celów szczegółowych:

Cel szczegółowy I. Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu

Cel szczegółowy II.1. Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców

Cel szczegółowy II.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców

Przedsięwzięcia i projekty realizowane w ramach celów szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej są zgodne z obowiązującymi strategiami gmin wchodzących w skład LGD. Ponad to jest ona uzupełnieniem w stosunku do innych dokumentów planistycznych, a szczególnie do: Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020, Strategii rozwoju turystyki w województwie świętokrzyskim na lata 2006-2014, Regionalnego Programu Operacyjnego województwa świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki* oraz *Innowacyjna Gospodarka*. Komplementarność działań Strategii stanowiąc uzupełnienie powyższych Programów przyczyni się do zharmonizowanego, kompleksowego i zrównoważonego rozwoju obszaru działania LGD.

Tabela 35 Komplementarność Celu szczegółowego I.1 LSR z głównymi dokumentami strategicznymi.

Cel szczegółowy I.1 <i>Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu</i>			
Nazwa operacji w Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej	Nazwa komplementarnego dokumentu	Nazwa osi priorytetowej, celu	Działanie
ODNOWA I ROZWÓJ WSI	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3 Oś priorytetowa <i>Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej</i>	Działanie 3.4 Odnowa i rozwój wsi
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013	Oś priorytetowa 5 <i>Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport.</i>	Działanie 5.2. Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych
			Działanie 5.3. Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013	Priorytet XII <i>Kultura i dziedzictwo kulturowe</i>	Działanie 12.1. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym
			Działanie 12.2 – Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym
	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	Priorytet 6. <i>Polska gospodarka na rynku międzynarodowym</i>	Działanie 6.4. Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji
			Priorytet 2 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego

	Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2014	Cel pośredni <i>Stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej Województwa Świętokrzyskiego przy wykorzystaniu potencjału regionu</i>	Cel operacyjny: Kreacja i rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych
			Cel operacyjny: Stymulowanie i wspieranie inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej produktów
		Cel pośredni <i>Opracowanie zintegrowanego i skutecznego systemu promocji i marketingu</i>	Cel operacyjny: Stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej
		Cel pośredni <i>Kształtowanie przestrzeni turystycznej</i>	Cel operacyjny: Kształtowanie proekologicznej infrastruktury w kontekście rozwoju przestrzeni turystycznej
			Cel operacyjny: Rozwój mikroprzestrzeni turystycznych
TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3 Oś priorytetowa <i>Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie Odnowa i rozwój wsi</i>	Działanie 3.2. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2015	Oś priorytetowa 1 <i>Rozwój przedsiębiorczości</i>	Działanie 1.1. Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i>	Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 1 <i>Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa</i>	Priorytet 1 Tworzenie otoczenia przyjaznego dla rozwoju nowoczesnego biznesu, szczególnie sektora małych i średnich przedsiębiorstw
		Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji

		<i>zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 2 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego
	Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2014	Cel pośredni <i>Stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej Województwa Świętokrzyskiego przy wykorzystaniu potencjału regionu</i>	Cel operacyjny: Kreacja i rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych
			Cel operacyjny: Stymulowanie i wspieranie inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej produktów
		Cel pośredni <i>Rozwój otoczenia sprzyjającego rozwojowi turystyki w województwie</i>	Cel operacyjny: Wsparcie świętokrzyskich przedsiębiorców turystycznych Cel operacyjny: Tworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia w sektorze prywatnym
RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIEROLNICZEJ	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3 Oś priorytetowa <i>Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej</i>	Działanie 3.1. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i>	Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 1 <i>Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa</i>	Priorytet 1 Tworzenie otoczenia przyjaznego dla rozwoju nowoczesnego biznesu, szczególnie sektora małych i średnich przedsiębiorstw
		Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji Priorytet 2 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego
	Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na	Cel pośredni <i>Stworzenie zintegrowanej oferty</i>	Cel operacyjny: Kreacja i rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych

	lata 2006-2014	<i>turystycznej Województwa Świętokrzyskiego przy wykorzystaniu potencjału regionu</i>	Cel operacyjny: Stymulowanie i wspieranie inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej produktów
		Cel pośredni <i>Rozwój otoczenia sprzyjającego rozwojowi turystyki w województwie</i>	Cel operacyjny: Wsparcie świętokrzyskich przedsiębiorców turystycznych
MAŁE PROJEKTY	Program Operacyjny Kapitał ludzki	Priorytet IX <i>Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach</i>	Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013	Oś priorytetowa 5 <i>Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport</i>	Działanie 5.2. Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych
			Działanie 5.3. Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji
			Priorytet 2 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego
	Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2014	Cel pośredni <i>Stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej Województwa Świętokrzyskiego przy wykorzystaniu potencjału regionu</i>	Cel operacyjny: Kreacja i rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych
			Cel operacyjny: Stymulowanie i wspieranie inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej produktów

		Cel pośredni <i>Opracowanie zintegrowanego i skutecznego systemu promocji i marketingu</i>	Cel operacyjny: Stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej
		Cel pośredni <i>Kształtowanie przestrzeni turystycznej</i>	Cel operacyjny: Kształtowanie proekologicznej infrastruktury w kontekście rozwoju przestrzeni turystycznej
			Cel operacyjny: Rozwój mikroprzestrzeni turystycznych
		Cel pośredni <i>Rozwój otoczenia sprzyjającego rozwojowi turystyki w województwie</i>	Cel operacyjny: Wspieranie innowacyjności i kreatywności w turystyce
			Cel operacyjny: Wsparcie instytucjonalne tworzenia i rozwoju regionalnych i lokalnych produktów turystycznych

Tabela 36 Komplementarność Celu szczegółowego II.1 LSR z głównymi dokumentami strategicznymi.

<i>Cel szczegółowy II.1</i> <i>Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców</i>			
Nazwa operacji w Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej	Nazwa komplementarnego dokumentu	Nazwa osi priorytetowej, celu	Działania
ODNOWA I ROZWÓJ WSI	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2015	Oś priorytetowa 5 <i>Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport</i>	Działanie 5.2. Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych Działanie 5.3. Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu
	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3 Oś priorytetowa <i>Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej</i>	Działanie 3.4 Odnowa i rozwój wsi
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 6 <i>Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</i>	Priorytet 1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych
MAŁE PROJEKTY	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i>	Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich
		Priorytet VII <i>Promocja integracji społecznej</i>	Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej
		Priorytet IX <i>Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach</i>	Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 2 <i>Rozwój zasobów ludzkich</i>	Priorytet 6 Społeczeństwo obywatelskie

		Cel 5 <i>Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej</i>	Priorytet 5 Rozwój systemów informatycznych – szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz regionalnej zintegrowanej platformy usług elektronicznych
		Cel 6 <i>Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</i>	Priorytet 1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych

Tabela 37 Komplementarność Celu szczegółowego II.2 LSR z głównymi dokumentami strategicznymi.

Cel szczegółowy II.2 <i>Rozwój przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców</i>			
Nazwa operacji	Nazwa komplementarnego dokumentu	Nazwa osi priorytetowej, celu	
TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3 Oś priorytetowa <i>Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej</i>	Działanie 3.2. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2015	Oś priorytetowa 1 <i>Rozwój przedsiębiorczości</i>	Działanie 1.1. Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i>	Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji
		Cel 5 <i>Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej</i>	Priorytet 5 Rozwój systemów informatycznych – szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz regionalnej zintegrowanej platformy usług elektronicznych
		Cel 6 <i>Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</i>	Priorytet 1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych
RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIEROLNICZEJ	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	3 Oś priorytetowa <i>Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej</i>	Działanie 3.1. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.
	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet IX <i>Rozwój wykształcenia i kompetencji</i>	Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na

	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	w regionach	obszarach wiejskich
		Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji
		Cel 5 <i>Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej</i>	Priorytet 5 Rozwój systemów informatycznych – szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz regionalnej zintegrowanej platformy usług elektronicznych
		Cel 6 <i>Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</i>	Priorytet 1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych
MAŁE PROJEKTY	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i>	Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia
	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i>	Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich
	Strategia Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 1 <i>Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa</i>	Priorytet 1 Tworzenie otoczenia przyjaznego dla rozwoju nowoczesnego biznesu, szczególnie sektora małych i średnich przedsiębiorstw
		Cel 2 <i>Rozwój zasobów ludzkich</i>	Priorytet 4 Aktywna polityka rynku pracy
		Cel 3 <i>Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</i>	Priorytet 1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji
		Cel 5 <i>Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej</i>	Priorytet 5 Rozwój systemów informatycznych – szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz regionalnej zintegrowanej platformy usług

			elektronicznych
		Cel 6 <i>Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</i>	Priorytet 1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych

15. Planowane działania/przedsięwzięcia/operacje realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze LSR

Obszar LGD wymaga wielu działań mających na celu podniesienie jakości życia poprzez wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców. Środki dostępne w ramach osi 4 PROW 2007-2013 stanowią ważny element współfinansowania, który przyczyni się do rozwoju regionalnego, jednak nie w pełni zaspokajają potrzeby lokalnej społeczności. Dlatego też Stowarzyszenie planuje realizację operacji w ramach innych programów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej planuje m.in. :

- Utworzenie inkubatora świadczącego pomoc merytoryczną i doradczą dla organizacji pozarządowych z terenu LGD. W tym celu SRWŚ, będzie ubiegać się o dofinansowanie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Poddziałania 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej,
- Wsparcie osób po raz pierwszy rozpoczynających działalność gospodarczą. W tym celu SRWŚ będzie ubiegać się o dofinansowanie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. SRWŚ planuje ubiegać się o współfinansowanie z Działania 6.2 PO KL po wykorzystaniu środków z PROW 2007-2013 przysługujących dla LGD w ramach osi 4 na działanie Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nie wyklucza korzystania z innych źródeł współfinansowania.

W celu zabezpieczenia przed nakładaniem się pomocy związanej z realizacją przez SRWŚ operacji w ramach PROW i innych programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej będą stosowane następujące rozwiązania:

1. Osoby zatrudniane przez SRWŚ w treści umowy o pracę będą miały wskazany:
 - zakres obowiązków i zadań, ze wskazaniem programu oraz projektu na rzecz którego będą je wykonywały,
 - wymiar czasu pracy przeznaczony na wykonywanie obowiązków i zadań w ramach poszczególnych programów i projektów,
 - podaną kwotę wynagrodzenia ze wskazaniem programu z którego pochodzi,
2. SRWŚ utworzy odrębne rachunki bankowe do obsługi każdego programu,
3. Na każdym dokumencie księgowym stanowiącym dowód poniesienia kosztów będą w sposób trwały umieszczone informacje o tym, ze środków jakiego programu te koszty zostały pokryte. W przypadku kosztów współfinansowanych z dwóch lub więcej programów będzie podana informacja o tym, jaką część tego kosztu finansują poszczególne programy,
4. Każdy projekt będzie miał wyznaczonego Koordynatora odpowiedzialnego za realizację i prawidłowe wydatkowanie środków programu,
Osobą odpowiedzialną za wdrażanie projektów współpracy oraz funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania będzie Dyrektor Biura LGD.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich

Lokalna Strategia Rozwoju LGD - Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przyczynia się do rozwoju zarówno obszarów wiejskich, jak również regionu, a więc Województwa Świętokrzyskiego.

Sformułowana w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 wizja odnosi się bezpośrednio do operacji wyznaczonych w Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, co wskazuje na komplementarność działań i przyczynia się do synergicznego rozwoju regionu Świętokrzyskiego.

Strategia rozwoju Województwa Świętokrzyskiego określa również kierunki przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej Województwa, które odnoszą się do celów szczegółowych LSR zwłaszcza w kontekście Celu szczegółowego I.1 *Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu* i operacji przewidzianych w ramach realizacji celów związanych z odnową i rozwojem wsi, tworzeniem i rozwojem mikroprzedsiębiorstw działających w sektorze turystycznym, rekreacyjnym tzw. leisure time tj.: restauracje, bary, kawiarnie, zajazdy, motele, hotele i inne oraz różnicowaniem w kierunku działalności nierolniczej. Analizując zapisy poszczególnych celów i priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 należy podkreślić, iż realizacja LSR odnosi się bezpośrednio do 5 z 6 celów strategii regionalnej oraz 4 z pięciu celów pośrednich przyjętych w strategii rozwoju turystyki. Zależności między LSR, a tymi dwoma strategicznymi dokumentami dla rozwoju regionu zostały przedstawione w Tabelach 33 – 35. Tak szeroki zakres oddziaływania operacji określonych w LSR przyczyni się do rozwoju całego Województwa Świętokrzyskiego.

17. Informacja o załącznikach

Załącznik nr 1 Regulamin Rady Programowej.

Załącznik nr 2 Procedura rekrutacji.

Załącznik nr 3 Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach.

Załącznik nr 4 Opis stanowisk pracy.

Załącznik nr 5 Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

Załącznik nr 6 Opis doświadczenia Stowarzyszenia.

Załącznik nr 7 Procedura wyboru operacji przez LGD.

Załącznik nr 8 Procedura oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru.

Załącznik nr 9 Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.

Załącznik nr 10 Szczegółowy opis pomieszczeń biurowych Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Załącznik nr 11 Kopie list obecności na spotkaniach organizowanych w trakcie konsultacji.

18. Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia obszaru objętego przez Lokalną Grupę Działania tworzoną przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy.

Tabela 2 Powierzchnia obszarów leśnych na terenie Lokalnej Grupy Działania tworzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy.

Tabela 3 Liczba pomników przyrody na terenie LGD tworzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy.

Tabela 4 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Tabela 5 Wykaz obiektów pochodzących z terenu LGD Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej i wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych.

Tabela 6 Ludność według miejsca zameldowania i płci w ujęciu gminnym na obszarze funkcjonowania LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej stan na 31.12.2006 r.

Tabela 7 Gęstość zaludnienia na obszarze LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu gminnym.

Tabela 8 Przyrost naturalny na terenie LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w latach 2004 – 2006 w porównaniu do obszarów wiejskich Województwa Świętokrzyskiego.

Tabela 9 Liczba mieszkańców obszaru LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w ujęciu na poszczególne gminy w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym ze względu na płeć

Tabela 10 Zestawienie liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2004-2006 dla badanego obszaru w porównaniu obszarami wiejskimi całego Województwa Świętokrzyskiego.

Tabela 11 Zestawienie liczby podmiotów zarejestrowanych na obszarze działania LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej z podziałem na sektor publiczny i prywatny w latach 2004-2006.

Tabela 12 Rodzaje podmiotów zarejestrowane na obszarze działania LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej w roku 2006.

Tabela 13 Rodzaje prowadzonej działalności gospodarczej przez podmioty zarejestrowane na obszarze LGD w roku 2006 w ujęciu gminnym.

Tabela 14 Rodzaje gospodarstw rolnych prowadzonych na obszarze Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Tabela 15 Rodzaje użytków rolnych na obszarze LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Tabela 16 Wielkość gospodarstw rolnych prowadzonych na obszarze Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Tabela 17 Nastawienie gospodarstw rolnych prowadzonych na obszarze Lokalnej Grupy Działania tworzonej przez gminy Baćkowice, Łagów, Nowa Słupia, Pawłów, Waśniów.

Tabela 18 Przeznaczenie gruntów na obszarze objętym strategią rozwoju lokalnego.

Tabela 19 Procent gruntów o przeznaczeniu pozarolniczym w stosunku do powierzchni użytków rolnych.

Tabela 20 Wykaz obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania objętych LSR.

Tabela 21 Bezrobocie na obszarze objętym LSR w latach 2004 – 2006.

Tabela 22 Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Tabela 23 Opis Przedsięwzięcia I Krajobraz wsi świętokrzyskiej.

Tabela 24 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia I Krajobraz wsi świętokrzyskiej.

Tabela 25 Opis Przedsięwzięcia II Zabytki wsi świętokrzyskiej.

Tabela 26 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia II Zabytki wsi świętokrzyskiej.

Tabela 27 Opis Przedsięwzięcia III Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym.

Tabela 28 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia III Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym

Tabela 29 Opis Przedsięwzięcia IV Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo.

Tabela 30 Matryca logiczna dla Przedsięwzięcia IV Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo.

Tabela 31 Poziom alokacji LSR w ujęciu na poszczególne działania PROW 2007-2013.

Tabela 32 Zintegrowane podejście w płaszczyźnie: poziom instytucjonalny – społeczny – zasoby lokalne.

Tabela 33 Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 34 Harmonogram realizacji przedsięwzięć w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 35 Komplementarność Celu szczegółowego I.1 LSR z głównymi dokumentami strategicznymi.

Tabela 36 Komplementarność Celu szczegółowego II.1 LSR z głównymi dokumentami strategicznymi.

Tabela 37 Komplementarność Celu szczegółowego II.2 LSR z głównymi dokumentami strategicznymi.

19. Spis rysunków

Rys. nr 1 Schemat procedury rekrutacji.

Rys. nr 2 Struktura Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Rys. nr 3 Struktura organizacyjna władz zarządzająco-administrujących Stowarzyszenia.

Rys. nr 4 Struktura władz decyzyjnych Stowarzyszenia zgodnie Ustawą z dn. 7 marca 2007 r. o rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz rozporządzeniem 1698/2005 Rady (WE).

Rys. nr 5 Mapa Województwa Świętokrzyskiego z zaznaczonym obszarem funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania tworzonej przez Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Rys. nr 6 Mapa czystości rzek w Województwie Świętokrzyskim.

Rys. nr 7 Graficzne przedstawienie wizji Stowarzyszenia, celów ogólnych i szczegółowych.

Rys. nr 8 Strona Fundacji Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej poświęcona konsultacjom Lokalnej Strategii Rozwoju (<http://www.frws.pl/index.php?menu=15>)

Rys. nr 9 Wydanie elektroniczne Naszej Gazety Łagowskiej z maja 2008 r. dostępne w serwisie Internetowym Urzędu Gminy Łagów (<http://www.lagow-gmina.pl/index.php?menu=9&sub=21>)

Załącznik nr 1 Regulamin Rady Programowej.

Uchwała Rady Programowej
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 2/2009
z dnia 9 stycznia 2009 r.
w sprawie przyjęcia Regulaminu Pracy Rady Programowej.
(tekst jednolity)

Na podstawie § 21 ust. 10 lit. a Statutu Stowarzyszenia, Rada Programowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przyjmuje Regulamin Pracy Rady Programowej w następującym brzmieniu:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w Regulaminie Pracy Rady Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej

Rada – Rada Programowa Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Pracy Rady,

Prezes Zarządu – Prezes Zarządu Stowarzyszenia,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Przewodniczący – Przewodniczący Rady,

Posiedzenie – Posiedzenie Rady,

Statut – Statut Stowarzyszenia,

Dyrektor Biura – Dyrektor Biura Stowarzyszenia.

§ 2

1. Rada obraduje na posiedzeniach zwoływanych zgodnie z postanowieniami § 21 ust. 7 Statutu.
 - a) na pisemny wniosek co najmniej dwóch członków Rady,
 - b) a w przypadku prowadzonych procedur: oceny zgodności operacji z LSR, odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji na pisemny wniosek Dyrektora Biura lub z inicjatywy Przewodniczącego.
2. Posiedzenie prowadzone w ramach procedury oceny zgodności operacji z LSR i jej oceny wg lokalnych kryteriów wyboru musi zostać wyznaczone w terminie nie późniejszym niż 7 dni od daty, na którą został wyznaczony termin składania wniosków o przyznanie pomocy.
3. *skreślony*
4. O terminie, miejscu i propozycjach porządku posiedzenia oraz projektach podejmowanych uchwał Przewodniczący, a w przypadku pierwszego posiedzenia Prezes Zarządu, zawiadamia wszystkich członków Rady:
 - a) pisemnie co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń nie dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji,
 - b) pisemnie lub telefonicznie lub pocztą elektroniczną co najmniej na 3 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji.

5. Przewodniczący informuje pisemnie Prezesa Zarządu o jego terminie, miejscu i porządku obrad posiedzenia Rady oraz projektach podejmowanych uchwał nie później niż:
 - a) na 14 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń nie dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji,
 - b) pisemnie lub telefonicznie lub pocztą elektroniczną na co najmniej 3 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji.
6. Dopuszcza się formę elektroniczną przekazania projektów Uchwał i załączników do nich w postaci:
 - a) zapisu na nośniku elektronicznym tj.: dyskietka, płyta CD, DVD lub innym powszechnym w użyciu,
 - b) podanego w treści Zaproszenia adresu odnośnika do strony internetowej Stowarzyszenia, na której zamieszczone będą pliki z zapisem elektronicznym projektów Uchwał.
7. Dopuszcza się następujące formaty plików z zapisem elektronicznym projektów Uchwał: txt, doc, PDF, sxw, rtf lub innym powszechnym w użyciu.
8. Za przygotowanie i przeprowadzenie Posiedzenia odpowiada Dyrektor Biura.

§ 3

1. Na dzień przed wyznaczonym terminem Posiedzenia Prezes Zarządu przekazuje Przewodniczącemu Rady pisemną informację zawierającą imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz serię i nr dowodu osobistego osób, które wezmą w nim udział z głosem doradczym.
2. Za powiadomienie osób, o których mowa w ust. 1, o terminie, miejscu i propozycji porządku posiedzenia oraz projektach podejmowanych uchwał odpowiada Prezes Zarządu.

§ 4

1. Posiedzeniu przewodniczy Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności inny Członek Rady posiadający pisemne upoważnienie Przewodniczącego.
2. Na każdym posiedzeniu członkowie Rady potwierdzają swą obecność wpisem na liście obecności, która stanowi załącznik do protokołu.
3. Na każdym z posiedzeń członkowie Rady wybierają spośród siebie protokolanta.
4. Protokół z posiedzenia powinien zawierać co najmniej: datę i miejsca posiedzenia, liczbę obecnych członków Rady, dane osoby przewodniczącej obradom i protokolanta, program obrad, listę załączników, a także przebieg posiedzenia i wyniki głosowania. Protokół podpisuje przewodniczący obradom oraz protokolant.
5. Uchwały Rady posiadają charakter odrębnego dokumentu i opatruje się je kolejnym numerem zapisanym w formacie: numer kolejny uchwały w bieżącym roku zapisany cyframi arabskimi łamane przez rok.
6. Uchwały Rady podpisuje Przewodniczący Rady.
7. Oryginały uchwał rady ewidencjonuje się i przechowuje wraz z protokołami posiedzeń.
8. Członkom Rady za udział w posiedzeniu, które dotyczy wyboru operacji, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł brutto za każdy dzień posiedzenia.

§ 5

1. W posiedzeniach uczestniczy Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego inny członek Zarządu.

2. W posiedzeniach z głosem doradczym mogą uczestniczyć członkowie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz zaproszeni eksperci.
3. W dyskusji prowadzonej w ramach posiedzenia na równych prawach biorą udział zarówno członkowie Rady, jak i osoby uczestniczące w nim z głosem doradczym.

§ 6

1. Przewodniczący w przypadku posiedzeń dotyczących odwołań od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji ma obowiązek dopuścić do udziału w posiedzeniu w charakterze obserwatorów, tj. bez prawa udziału w dyskusji i głosowaniu, osoby trzecie to jest: przedstawiciele projektodawców, członków Stowarzyszenia.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, zobowiązane są poinformować pisemnie Przewodniczącego o chęci uczestniczenia w posiedzeniu na jeden dzień przed jego terminem.
3. Osoby, które nie dopełnią obowiązku wynikającego z ust. 2, są niedopuszczane do udziału w posiedzeniu.

§ 7

1. W przypadku posiedzeń prowadzonych w ramach procedur: oceny zgodności operacji z LSR i jej oceny wg lokalnych kryteriów wyboru, odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji, wszyscy członkowie Rady wypełniają oświadczenie o bezstronności.
2. Członkowie Rady, którzy nie są bezstronni w podjęciu decyzji o wsparciu podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie operacji, zostają wykluczeni z głosowania, zachowując jednocześnie prawo do udziału w posiedzeniu z głosem doradczym.
3. Sytuacja, o której mowa w ust. 2, dotyczy przypadków gdy podejmowana jest decyzja o wsparciu operacji, o którą ubiegają się:
 - a) członkowie Rady, lub
 - b) osoby, z którymi członkowie Rady pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, lub
 - c) osoby prawne, których pracownikami bądź członkami są członkowie Rady, lub
 - d) osoby, wobec których członkowie Rady pozostają w stosunku podległości służbowej.
4. Jeżeli członek Rady zatai fakt niepozostawania bezstronnym Przewodniczący zobowiązany jest:
 - a) zwołać Posiedzenie w celu rozstrzygnięcia o bezstronności członka Rady, któremu zarzucono jej brak,
 - b) najpóźniej w ciągu 7 dni od Posiedzenia, o którym jest mowa w ust. 4 lit. a, powiadomić prokuraturę o poświadczeniu nieprawdy i próbie wyłudzenia dofinansowania, jeżeli w wyniku posiedzenia okaże się, iż członek Rady celowo zataił brak swojej bezstronności, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez siebie lub inną osobę,
 - c) najpóźniej w ciągu 7 dni od Posiedzenia, o którym jest mowa w ust. 4, powiadomić Zarząd o zaistniałej sytuacji.
5. Zarząd zobowiązany jest zwołać z własnej inicjatywy Nadzwyczajne Walne Zebranie Stowarzyszenia w celu odwołania członka Rady, w ciągu 21 dni od otrzymania od Przewodniczącego powiadomienia, o którym jest mowa w ust. 4 lit. c.

§ 8

Podczas głosowań, każdej z osób uprawnionych do niego, przysługuje jeden głos.

§ 9

1. Posiedzenie, które prowadzone są w ramach procedur: oceny zgodności operacji z LSR, odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji mogą odbywać się w ciągu kilku spotkań i trwać dłużej niż 1 dzień.
2. Posiedzenie, o którym mowa ust. 1, musi zostać zamknięte w przeciągu:
 - a) 7 dni od terminu, na który zostało zwołane, w przypadku procedury oceny zgodności operacji z LSR,
 - b) 2 dni od terminu, na który zostało zwołane, w przypadku procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.
3. Przed zamknięciem Posiedzenia muszą zostać rozpatrzone wszystkie wnioski o dofinansowanie operacji i odwołania od podjętych decyzji na poprzednich posiedzeniach.

§ 10

1. Rada podejmuje decyzje w formie uchwały.
2. Uchwały Rady podejmowane są w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy składu Rady.

§ 11

Z każdego posiedzenia przygotowywany jest protokół, który publikowany jest na stronie Internetowej Stowarzyszenia w postaci plików zapisanych w jednym z formatów: txt, doc, PDF, sxw, rtf lub innym powszechnym w użyciu.

Załącznik nr 2 Procedura rekrutacji.

Uchwała Zarządu
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 2/2009
z dn. 9 stycznia 2009 r.
w sprawie przyjęcia Regulaminu Zatrudniania Pracowników

Na podstawie § 23 ust. 2 lit. j, k, l, m, n Statutu Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej uchwała się co następuje:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w Regulaminie Zatrudniania Pracowników oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Zatrudniania Pracowników,

Procedura Rekrutacji – proces wzajemnie następujących po sobie działań, przewidzianych i przeprowadzonych zgodnie z niniejszym Regulaminem, w wyniku którego wyłoniony zostanie nowy pracownik,

Bezpośredni przełożony – kierownik jednostki organizacyjnej Stowarzyszenia lub koordynator programu/projektu realizowanego przez Stowarzyszenie, któremu bezpośrednio będzie podlegał nowoprzyjmowany pracownik,

Ogłoszenie – ogłoszenie o naborze na wolne stanowisko pracy,

Oferta – zestaw dokumentów zawierających w szczególności CV, list motywacyjny, składanych przez kandydatów w związku opublikowanym ogłoszeniem.

§ 2

Zasady określone w niniejszym Regulaminie stosuje się każdorazowo gdy zachodzi konieczność zatrudnienia nowego pracownika dla istniejącego bądź nowotworzonego stanowiska pracy.

§ 3

1. Za właściwe przeprowadzenie procesu rekrutacji odpowiada Dyrektor Biura, która w przyszłości będzie bezpośrednim przełożonym nowego pracownika.
2. Decyzję o zatrudnieniu przyjmowanego kandydata podejmuje Dyrektor Biura lub inna osoba posiadająca pisemne upoważnienie Zarządu, na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego przeprowadzonego zgodnie z niniejszą uchwałą.

§ 4

1. Osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych oraz Zarząd, w chwili zaistnienia okoliczności wskazujących konieczność zatrudnienia nowej osoby zobowiązany są do wystąpienia z Wnioskiem do Dyrektora Biura o wszczęcie Procedury Rekrutacji.

2. Wniosek o zatrudnienie nowego pracownika, nie pochodzący od Zarządu, musi uzyskać pisemną akceptację Zarządu.
3. Wniosek, o którym mowa powyżej, winien zawierać:
 - a) uzasadnienie konieczności zatrudnienia nowego pracownika,
 - b) nazwę stanowiska pracy,
 - c) opis stanowiska pracy zawierający zakres obowiązków,
 - d) określenie wymiaru czasu pracy,
 - e) wymagania pożądane stawiane nowemu pracownikowi
 - f) wymagania minimalne, które winien spełniać przyjmowany pracownik,
 - g) określenie rodzaju dodatkowej dokumentacji załączanej przez kandydata, która poświadczy zawarte w CV posiadane doświadczenie, kwalifikacje, odbyte szkolenia.

§ 5

1. Dyrektor Biura na podstawie przedstawionego Wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1, podejmuje decyzję o wszczęciu Procedury Rekrutacji powierzając jej przeprowadzenie wskazanemu pracownikowi Stowarzyszenia bądź firmie zewnętrznej, zwanymi dalej „prowadzącym rekrutację”.
2. W przypadku powierzenia przeprowadzenia Procedury Rekrutacji firmie zewnętrznej Dyrektor Biura lub wyznaczony przez niego pracownik Stowarzyszenia pełni funkcję koordynatora Procedury Rekrutacji, którego obowiązkiem jest stała współpraca z wybraną firmą.

§ 6

1. Na podstawie Wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1, prowadzący rekrutację przygotowuje treść ogłoszenia, które powinno zawierać:
 - a) nazwę stanowiska pracy,
 - b) opis stanowiska pracy zawierający zakres obowiązków,
 - c) określenie wymiaru czasu pracy,
 - d) wymagania pożądane stawiane nowemu pracownikowi,
 - e) wymagania minimalne, które winien spełniać przyjmowany pracownik,
 - f) informację o wymaganej dodatkowej dokumentacji, którą powinna zawierać oferta kandydata na stanowisko pracy i która poświadczy jego doświadczenie, kwalifikacje i odbyte szkolenia,
 - g) miejsce, termin i sposób składania ofert.
2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zostać opublikowane z wykorzystaniem co najmniej dwóch poniżej przedstawionych kanałów informacji:
 - a) w siedzibie Stowarzyszenia,
 - b) na stronie internetowej Stowarzyszenia,
 - c) w portalu internetowym www.ngo.pl,
 - d) prasie o zasięgu co najmniej regionalnym.
3. W przypadku ogłoszenia prasowego dopuszcza się ograniczenie jego treści do:
 - a) nazwy stanowiska pracy,
 - b) miejsca, terminu i sposobu składania oferty,

- c) dokładnego adresu strony internetowej, na której zostanie zamieszczona pełna treść Ogłoszenia.
4. Termin, o którym mowa w § 6 ust. 1 lit. (g), nie może być krótszy niż 7 dni od dnia opublikowania ogłoszenia. W przypadku gdy jednym z wybranych sposobów ogłoszenia o rekrutacji jest ogłoszenie w prasie termin ten liczy się od dnia opublikowania tego ogłoszenia.

§ 7

1. Dopuszcza się składanie ofert tylko w formie pisemnej, osobiście w siedzibie Stowarzyszenia lub za pośrednictwem poczty, na adres wskazany w treści ogłoszenia, o którym mowa w § 6 ust. 1.
2. Oferta powinna zostać opakowana w zaklejoną kopertę, tak aby nie można było zapoznać się z jej treścią do czasu otwarcia oferty, z dopiskiem o treści:
 - a) „Oferta pracy na (*nazwa stanowiska pracy*)” lub nadany nr referencyjny,
 - b) „Nie otwierać przed (*termin składania ofert*)”.
3. W przypadku ofert przesłanych za pośrednictwem poczty, koperta może zawierać wskazanie imienia i nazwiska oferenta oraz adres zwrotny.

§ 8

Za termin wpłynięcia oferty uznaje się datę wpływu do sekretariatu Stowarzyszenia.

§ 9

Po upływie terminu składania ofert prowadzący rekrutację przeprowadzają wstępną selekcję, w wyniku której odrzucane są oferty, które:

- a) wpłynęły po terminie,
- b) nie zawierały kompletnej, wymaganej treścią ogłoszenia, o którym mowa w § 6 ust. 1,
- c) zostały dostarczone przez osoby niespełniające minimalnych wymagań,
- d) w ocenie bezpośredniego przełożonego bądź firmy zewnętrznej w rażący sposób nie spełniały oczekiwań, budziły uzasadnione wątpliwości.

§ 10

1. W przypadku niewpłynięcia żadnej oferty bądź odrzucenia na etapie wstępnej selekcji wszystkich ofert Dyrektor Biura, na wniosek prowadzącego rekrutację podejmuje decyzję o:
 - a) ponownym ogłoszeniu naboru na tych samych zasadach i warunkach z podaniem nowego terminu składania ofert, jeżeli nabór nie był ogłaszany więcej niż 2 razy,
 - b) wszczęciu Procedury postępowania w sytuacjach wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach.
2. W przypadku, o którym mowa w § 10 ust. 1 lit. a, prowadzący rekrutację przygotowuje i publikuje nowe ogłoszenie zgodnie z zapisami § 6 ust. 2 i 3, a następnie przeprowadza ponownie Procedurę Rekrutacji przewidzianą w niniejszym Regulaminie.

§ 11

Po zakończonej wstępnej selekcji kandydaci, którzy zostali dopuszczeni do dalszego etapu Procedury Rekrutacyjnej, zostają niezwłocznie i skutecznie poinformowani o miejscu i terminie rozmowy kwalifikacyjnej.

§ 12

Z osobami, które przeszły pozytywną weryfikację nadesłanych ofert, pierwszą rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza prowadzący rekrutację.

§ 13

W trakcie rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzane są testy sprawdzające w szczególności wiedzę, predyspozycje i umiejętności kandydata.

§ 14

1. W wyniku rozmowy kwalifikacyjnej Dyrektorowi Biura przedstawiane są co najwyżej trzy najlepsze kandydatury wraz z pisemnym uzasadnieniem zawierającym wyniki przeprowadzonych testów.
2. Prowadzący rekrutację ma obowiązek przeprowadzić kolejne rozmowy kwalifikacyjne jeżeli w wyniku poprzednio przeprowadzonej nie był w stanie przedstawić Dyrektorowi Biura co najwyżej trzech kandydatów. W takim wypadku na kolejne spotkania zapraszani są tylko najlepsi kandydaci.

§ 15

1. Jeżeli po przeprowadzonych rozmowach żaden z kandydatów nie spełniał stawianych oczekiwań i bezpośredni przełożony bądź firma zewnętrzna nie był w stanie przedstawić Dyrektorowi Biura kandydatur, o których mowa w § 14 ust. 1, to Dyrektorowi Biura, na wniosek prowadzącego rekrutację, podejmuje decyzję o:
 - a) ponownym ogłoszeniu naboru na tych samych zasadach i warunkach z podaniem nowego terminu składania ofert, jeżeli nabór nie był ogłaszany więcej niż 2 razy,
 - b) wszczęciu Procedury postępowania w sytuacjach wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach.
2. W przypadku, o którym mowa w § 15 ust. 1 lit. a, prowadzący rekrutację przygotowuje i publikuje nowe ogłoszenie zgodnie z zapisami § 6 ust. 2 i 3, a następnie przeprowadza ponownie Procedurę Rekrutacji przewidzianą w niniejszym Regulaminie.

§ 16

1. Dyrektor Biura przeprowadza jedną bądź kilka rozmów z każdym z przedstawionych przez prowadzącego rekrutację kandydatów, aż do momentu ostatecznego podjęcia decyzji.
2. Jeżeli wyniku przeprowadzonych rozmów niezostanie wyłoniony nowy pracownik, to Dyrektor Biura podejmuje decyzję o:
 - a) ponownym ogłoszeniu naboru na tych samych zasadach i warunkach z podaniem nowego terminu składania ofert, jeżeli nabór nie był ogłaszany więcej niż 2 razy,

- b) wszczęciu Procedury postępowania w sytuacjach wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach.
3. W przypadku, o którym mowa w § 16 ust. 2 lit. a, prowadzący rekrutację przygotowuje i publikuje nowe ogłoszenie zgodnie z zapisami § 6 ust. 2 i 3, a następnie przeprowadza ponownie Procedurę Rekrutacji przewidzianą w niniejszym Regulaminie.

§ 17

Z kandydatem, który wypadnie najlepiej w trakcie ostatniej rozmowy kwalifikacyjnej zostaje nawiązany stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

§ 18

Wyniki każdego z zakończonych etapów Procedury Rekrutacyjnej publikowane są na stronie internetowej Stowarzyszenia.

§ 19

W przypadku naboru na stanowisko Dyrektora Biura obowiązki Dyrektora Biura przedstawione w powyższej procedurze powierzone są Prezesowi Zarządu.

§ 20

W *Załączniku nr 1* do niniejszej uchwały przedstawiono schemat postępowania w trakcie prowadzonego naboru.

§ 21

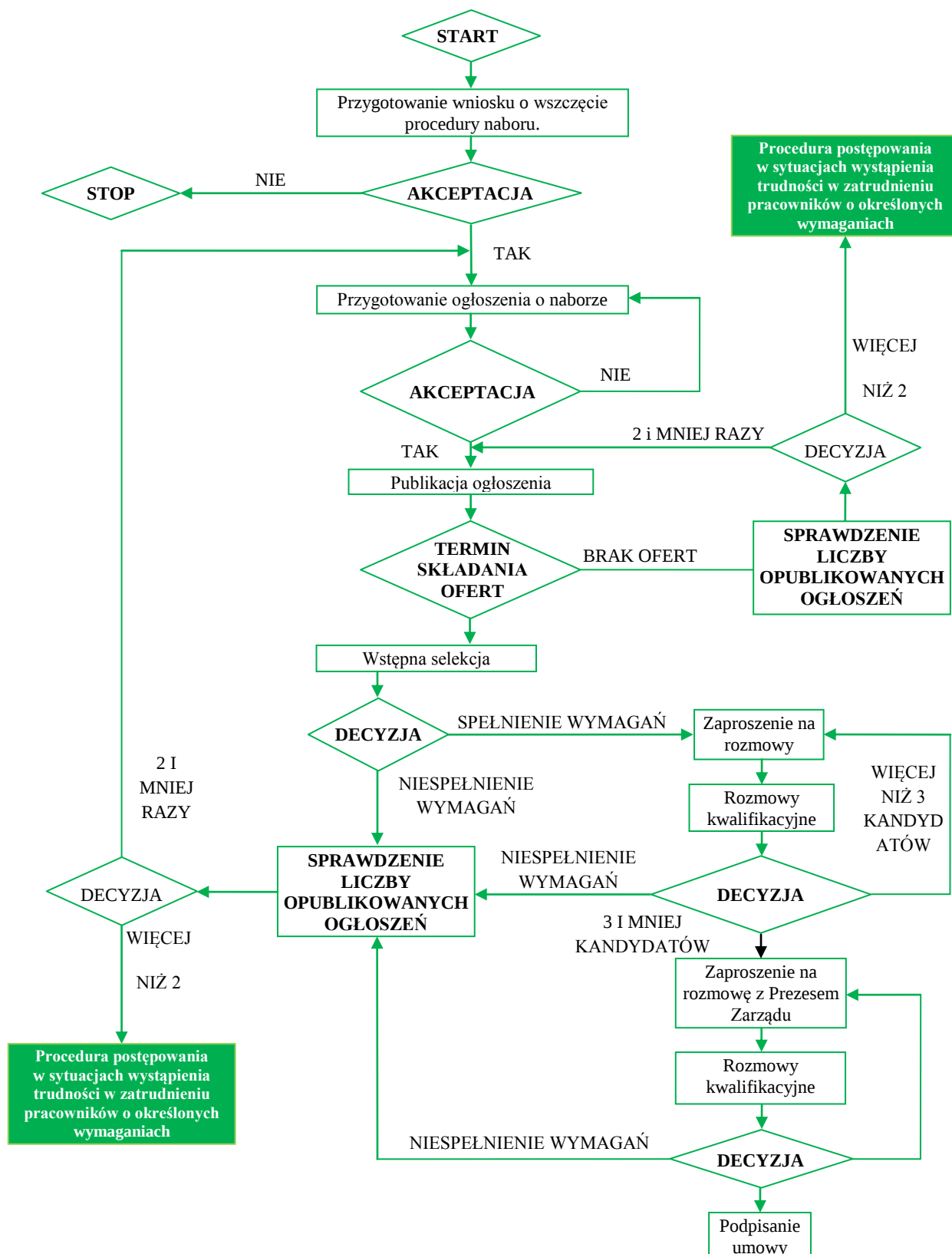
Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

§ 22

Wykonanie uchwały powierza się Prezesowi Zarządu.

Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu nr 2/2009
z dn. 9 stycznia 2009 r.

Załącznik nr 3 Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach.

Uchwała Zarządu
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 3/2009

z dn. 9 stycznia 2009 r.

w sprawie postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach

Na podstawie § 23 ust. 2 lit. k, l, m, n Statutu Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej uchwala się co następuje:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w niniejszej Procedurze oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Zatrudniania Pracowników,

Procedura Rekrutacji – proces wzajemnie następujących po sobie działań, przewidzianych i przeprowadzonych zgodnie z Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia nr 2/2009 z dnia 9 stycznia 2009 r., w wyniku którego wyłoniony zostanie nowy pracownik,

Procedura w trudnej sytuacji – proces wzajemnie następujących po sobie działań, przewidzianych i przeprowadzonych zgodnie z niniejszą Uchwałą,

Bezpośredni przełożony – kierownik jednostki organizacyjnej Stowarzyszenia lub koordynator programu/projektu realizowanego przez Stowarzyszenie, któremu bezpośrednio będzie podlegał nowoprzyjmowany pracownik,

Ogłoszenie – Ogłoszenie o naborze na wolne stanowisko pracy,

Oferta – zestaw dokumentów zawierających w szczególności CV, list motywacyjny, składanych przez kandydatów w związku opublikowanym ogłoszeniem.

§ 2

Procedura określona w niniejszej uchwale może zostać zastosowane tylko i wyłącznie w przypadku zaistnienia sytuacji przewidzianych w § 10 ust. 1, § 15 ust. 1 § i 16 ust. 2 Uchwały Zarządu wprowadzającej Regulamin Zatrudniania Pracowników.

§ 3

W przypadkach, o których mowa w § 2, Dyrektor Biura zleca pracownikowi Stowarzyszenia lub firmie zewnętrznej, która nie była zaangażowana w Procedurę Rekrutacyjną, przygotowanie Raportu z przeprowadzonej Procedury Rekrutacyjnej.

§ 4

Raport, o którym mowa powyżej winien w szczególności zawierać:

- a) szczegółową informację z przeprowadzonej Procedury Rekrutacyjnej,
- b) ocenę przeprowadzonych działań,
- c) opis prawdopodobnych przyczyn wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracownika o określonych wymaganiach,
- d) propozycję rozwiązania trudnej sytuacji.

§ 5

Jeżeli dwa razy pod rząd, przy różnych naborach, przyczyna zaistnienia sytuacji, o której mowa w § 2, wynika z zastosowanej procedury Zarząd zobowiązany jest zmienić treść Uchwały wprowadzającej Regulamin Zatrudniania Pracowników.

§ 6

Jeżeli przyczyną zaistnienia sytuacji, o której mowa w § 2, jest zbyt niskie zaproponowane wynagrodzenie Dyrektor Biura przed ogłoszeniem następnego naboru może podjąć decyzję o:

- a) podwyższeniu proponowanego wynagrodzenia, pod warunkiem nie narażenia na straty Stowarzyszenia,
- b) obniżeniu wymagań stawianych kandydatom.

§ 7

Jeżeli przyczyną zaistnienia sytuacji, o której mowa w § 2, jest brak kandydatów spełniających stawiane wymagania, Dyrektor Biura przed ogłoszeniem kolejnego naboru może podjąć decyzję o obniżeniu wymagań.

§ 8

W przypadku konieczności zatrudnienia pracownika niespełniającego pierwotnych wymagań Dyrektor Biura:

1. może podpisać z nim pierwszą umowę o pracę tylko i wyłącznie na okres próbny nie dłuższy niż 3 miesiące,
2. wyznacza spośród personelu pracownika, do którego zadań należeć będzie:
 - a) wspieranie nowoprzyjętego pracownika,
 - b) przedstawienie raportu Dyrektor Biura, zawierającego m.in. informacje o postępach, osiągnięciach i błędach nowoprzyjętej osoby, oraz jej ocenę z podaniem rekomendacji o ewentualnym przedłożeniu umowy na kolejny okres próbny,
 - c) określenie rodzajów szkoleń, które powinien ukończyć nowoprzyjęty pracownik aby posiadać niezbędną wiedzę i umiejętności.
3. deleguje nowoprzyjętego pracownika na szkolenia i kursy, które przyczynią się do podniesienia jego wiedzy, kwalifikacji i umiejętności.
4. w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pracownik zobowiązany jest podpisać umowę lojalnościową, w której określone zostanie sposób rekompensaty poniesionych przez Stowarzyszenie kosztów na szkolenia, w przypadku gdy w określonym czasie zmieni on miejsce pracy.

§ 9

Dyrektor Biura przed podjęciem decyzji o podpisaniu kolejnej umowy z nowoprzyjętym pracownikiem zobowiązany jest zapoznać się z opinią jego przełożonych.

§ 10

1. Jeżeli przyczyną zaistnienia sytuacji, o której mowa w § 2, są popełnione błędy z winy przeprowadzających Procedurę Rekrutacji, Dyrektor Biura zobowiązany jest wyznaczyć inną osobę lub firmę w celu ponownego przeprowadzenia ww. procedury.
2. Jeżeli przy naborach na dwa różne stanowiska pracy zaistnieje sytuacja, o której mowa w § 2, z winy tych samych osób lub firm zewnętrznych przeprowadzających Procedurę

Rekrutacji, zabrania się Dyrektorowi Biura zlecania im przeprowadzenia jakichkolwiek innych naborów w Stowarzyszeniu.

§ 11

Dyrektor Biura, niezależnie od zaistnienia przyczyny, o której mowa w § 2, może zastosować inne rozwiązanie zaproponowane w raporcie, o którym mowa w § 3, pod warunkiem, że jego zastosowanie będzie skuteczniejsze od przewidzianych niniejszym Regulaminem.

§ 12

Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

§ 13

Wykonanie uchwały powierza się Prezesowi Zarządu.

Załącznik nr 4 Opis stanowisk pracy.

Uchwała Zarządu
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 4/2009
z dn. 9 stycznia 2009 r.
w sprawie przyjęcia opisu stanowisk pracy

Na podstawie § 23 ust. 2 lit. j, k, l, Statutu Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej uchwała się co następuje:

§ 1

Wprowadza się opisy stanowisk pracy regulujące:

- a) charakterystykę stanowiska,
- b) wymagane kwalifikacje i umiejętności.

§ 2

Opis stanowiska pracy:

- 1. Dyrektor Biura stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszej uchwały.
- 2. Koordynator Projektów stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszej uchwały.
- 3. Doradca Lokalny stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszej uchwały.
- 4. Asystent Dyrektora stanowi *Załącznik nr 4* do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Prezesowi Zarządu.

Załącznik nr 1 do Uchwały
Zarządu Stowarzyszenia nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.

Opis stanowiska pracy – Dyrektor Biura.

I. CHARAKTERYSTYKA STANOWISKA		
Nazwa stanowiska	Dyrektor Biura LGD	
Cel stanowiska	Zarządzanie biurem, prowadzenie działań prawno-organizacyjnych w procesie funkcjonowania stowarzyszenia, monitoring stopnia realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, oraz prawidłowością funkcjonowania stowarzyszenia, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii prawno – finansowych. Stała współpraca z Zarządem, Członkami Stowarzyszenia, Radą Programową, Komisją Rewizyjną Stowarzyszenia.	
Podległość służbowa	Zarząd Stowarzyszenia	
Kontakty	Wewnętrzne	Zewnętrzne
	Członkowie Stowarzyszenia, Zarząd Stowarzyszenia, Rada Programowa, Komisja Rewizyjna, pracownicy Stowarzyszenia.	kontrahenci, zlecniodawcy, instytucje grantodawcze i nadzorujące
Odpowiedzialność	- zapewnienie sprawnego wykonywania zadań powierzonych lokalnej grupie działania w PROW 2007-2013 związanych z wyborem operacji do sfinansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju, - wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju, - przygotowywanie propozycji zmian w zapisach LSR, - pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów statutowych, - stałe i dobre relacje z instytucjami kooperującymi, reprezentowanie interesów podmiotu III sektora na zewnątrz, - podejmowanie decyzji strategicznych dotyczących funkcjonowania i rozwoju Stowarzyszenia, - prawidłowość rozliczeń finansowych, - powierzone mienie, - zapewnienie płynności finansowej.	
Najważniejsze zadania	- organizacja pracy podległych pracowników, ustalanie dla nich zakresów czynności, odpowiedzialności i uprawnień, - prowadzenie kontroli wewnętrznej w zakresie prawidłowości wykonywanych zadań przez podległych pracowników, - pozyskiwanie i łączenie środków finansowych publicznych	

	i prywatnych w celu realizacji zadań społecznie użytecznych w sferze zadań publicznych, • zapewnienie prawidłowych warunków pracy, BHP i przeciwpożarowych, • zabezpieczenie mienia podmiotu, ochrony przetwarzanych danych osobowych, dokumentacji i pieczęci, • wykonywanie innych obowiązków wynikających z przepisów prawa (w tym ze statutu danego podmiotu).	
II WYMAGANE KWALIFIKACJE I UMIEJETNOŚCI		
Wykształcenie	wyższe (preferowane ekonomiczne)	
Wiedza	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	• znajomość zasad funkcjonowania i prowadzenia fundacji oraz działalności gospodarczej w ramach podmiotów III sektora, • znajomość PROW 2007-2013 • znajomość odpowiednich przepisów prawa (np.: ustawy o fundacjach, stowarzyszeniach, pożytku publicznym i wolontariacie, rozporządzeń właściwego ministra ds. rolnictwa dotyczących Osi IV PROW 2007-2013).	• wiedza ogólna z zakresu: zarządzania przedsiębiorstwem, projektami i zmianą; finansów oraz ekonomii
Doświadczenie	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	• rok pracy na stanowisku kierowniczym lub specjalisty • 3 lata zarządzania projektami w tym w szczególności tzw. miękkimi, finansowanymi z funduszy europejskich, • w realizowaniu projektów dotyczących rozwoju obszarów wiejskich.	mile widziany udział w przedsięwzięciach o charakterze zbliżonym do podejścia Leader.
Motywacja	Elementy niezbędne	Elementy pożądane

	- wewnętrzna; gotowość do ponoszenia odpowiedzialności za wyniki pracy podległego zespołu; - nastawienie prospołeczne.	- ukierunkowanie do współpracy z ludźmi oraz na realizację zadań i misji Stowarzyszenia, - nastawienie na ludzi oraz na realizację zadań.
Osobowość	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	- rozwinięte kompetencje interpersonalne, - odporność na stres, - asertywność, - kreatywność, - otwartość na zmiany, - wytrwałość i odpowiedzialność, - inteligencja emocjonalna.	sumienność - terminowość
Umiejętności	Kierownicze	Specjalistyczne
	przywódcze, podejmowania decyzji kierowniczych i rozwiązywania problemów, rozwiązywania konfliktów i podziału zadań, zarządzania w sytuacji zmian i kryzysów, działania pod wpływem stresu i pod presją.	strategicznego myślenia i działania, zdolność analizowania sytuacji, dostrzegania relacji, porównywania danych i wyciągania wniosków, współpracy w zespole, negocjacyjne, wpływania na innych, efektywnego organizowania pracy własnej, dobra znajomość języka jednego z krajów UE, bardzo dobra znajomość obsługi komputera.

Załącznik nr 2 do Uchwały
Zarządu Stowarzyszenie nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.

Opis stanowiska pracy – Koordynator projektów.

I. CHARAKTERYSTYKA STANOWISKA		
Nazwa stanowiska	Koordynator projektów	
Cel stanowiska	Opracowywanie, zarządzanie i rozliczanie projektów realizowanych przez Stowarzyszenie.	
Podległość służbowa	Dyrektor Biura	
Kontakty	Wewnętrzne	Zewnętrzne
	Władze statutowe Stowarzyszenia, Dyrektor Biura.	Instytucje grantodawcze i nadzorujące, beneficjenci realizowanych projektów, kontrahenci i zlecniodawcy.
Odpowiedzialność	• sprawną realizację powierzonych projektów, • pozyskiwanie środków finansowych na realizację przygotowywanych projektów, • prawidłowe rozliczenie powierzonych projektów.	
Najważniejsze zadania	• opracowywanie wniosków grantowych, • zarządzanie powierzonymi projektami realizowanymi przez Stowarzyszenie, • przygotowywanie sprawozdań merytorycznych i finansowych z powierzonych projektów, • przygotowywanie miesięcznych sprawozdań dla Zarządu z zrealizowanych powierzonych zadań.	
II WYMAGANE KWALIFIKACJE I UMIEJETNOŚCI		
Wykształcenie	Wyższe, preferowane o specjalności: zarządzanie i marketing, ekonomia.	
Wiedza	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	• znajomość odpowiednich przepisów prawa (np.: ustawy o fundacjach, stowarzyszeniach, pożytku publicznym i wolontariacie), • znajomość metod i technik zarządzania projektami.	
Doświadczenie	Elementy niezbędne	Elementy pożądane

	Rok pracy na podobnym stanowisku lub dwa lata pracy na stanowisku asystenta koordynatora projektów albo równorzędnym	• możliwość wykazania się pozyskanymi środkami finansowymi na realizowane projekty, inwestycje, • co najmniej rok doświadczenia w działalności społecznej, wolontarystycznej.
Motywacja	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	• wewnętrzna; gotowość do ponoszenia odpowiedzialności zapowietrzane projekty i zadania, • nastawienie prospołeczne.	• ukierunkowanie na sukces oraz realizację powierzonych zadań.
Osobowość	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	• rozwinięte kompetencje interpersonalne, • odporność na stres, • asertywność, • kreatywność, • otwartość na zmiany, • wytrwałość i odpowiedzialność, • inteligencja emocjonalna.	sumienność - terminowość
Umiejętności	Kierownicze	Specjalistyczne
	podejmowania kluczowych decyzji dla projektu i rozwiązywania problemów, rozwiązywania konfliktów, zarządzania w sytuacji zmian i kryzysów, działania pod wpływem stresu i pod presją czasu.	strategicznego myślenia i działania, zdolność analizowania sytuacji, dostrzegania relacji, porównywania danych i wyciągania wniosków, współpracy w zespole, negocjacyjne, wpływania na innych, efektywnego organizowania pracy własnej, dobra znajomość języka jednego z krajów UE, bardzo dobra znajomość obsługi komputera.

Załącznik nr 3 do Uchwały
Zarządu Stowarzyszenie nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.

Opis stanowiska pracy – Doradca lokalny

I. CHARAKTERYSTYKA STANOWISKA		
Nazwa stanowiska	Doradca lokalny	
Cel stanowiska	Pomoc beneficjentom działań w ramach osi 4 PROW 2007-2013 w przygotowaniu o dofinansowanie operacji. Organizowanie i prowadzenie spotkań i szkoleń informacyjnych dla beneficjentów działań w ramach osi 4 PROW 2007-2013. Animowania społeczności lokalnej oraz organizacji pozarządowych do działalności na rzecz regionu.	
Podległość służbowa	Dyrektor Biura	
Kontakty	Wewnętrzne	Zewnętrzne
	Członkowie, władze statutowe i pracownicy Stowarzyszenia,	Beneficjenci Osi IV PROW 2007-2013 oraz projektów realizowanych przez Stowarzyszenie, kontrahenci i zlecniodawcy.
Odpowiedzialność	dotarcie do jak najszerzego grona potencjalnych beneficjentów Osi IV PROW 2007-2013.	
Najważniejsze zadania	- przygotowywanie i prowadzenie spotkań informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów Osi IV PROW 2007-2013, - świadczenie usług doradczych dla potencjalnych beneficjentów Osi IV PROW 2007-2013.	
II WYMAGANE KWALIFIKACJE I UMIEJETNOŚCI		
Wykształcenie	Wyższe, preferowane na kierunkach ekonomicznych.	
Wiedza	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	- znajomość PROW 2007-2013 - znajomość odpowiednich przepisów prawa (np.: ustawy o fundacjach, stowarzyszeniach, pożytku publicznym i wolontariacie, rozporządzeń właściwego ministra ds. rolnictwa dotyczących Osi IV PROW 2007-2013).	
Doświadczenie	Elementy niezbędne	Elementy pożądane

	Rok pracy na podobnym stanowisku lub dwa lata pracy na stanowisku asystenta koordynatora projektów albo równorzędnym	co najmniej rok doświadczenia w działalności społecznej, wolontarystycznej.
Motywacja	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	- wewnętrzna; gotowość do ponoszenia odpowiedzialności zapowietrzonych projektów i zadania, - nastawienie prospołeczne.	ukierunkowanie na sukces oraz realizację powierzonych zadań.
Osobowość	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	- rozwinięte kompetencje interpersonalne, - odporność na stres, - asertywność, - kreatywność, - otwartość na zmiany, - wytrwałość i odpowiedzialność, - inteligencja emocjonalna.	sumienność - terminowość
Umiejętności	Kierownicze	Specjalistyczne
	podejmowania kluczowych decyzji dla projektu i rozwiązywania problemów, rozwiązywania konfliktów, zarządzania w sytuacji zmian i kryzysów, działania pod wpływem stresu i pod presją czasu.	strategicznego myślenia i działania, zdolność analizowania sytuacji, dostrzegania relacji, porównywania danych i wyciągania wniosków, współpracy w zespole, negocjacyjne, wpływania na innych, efektywnego organizowania pracy własnej, bardzo dobra znajomość obsługi komputera.

Załącznik nr 4 do Uchwały

Zarządu Stowarzyszenie nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.

Opis stanowiska pracy – Asystent Dyrektor Biura.

I. CHARAKTERYSTYKA STANOWISKA		
Nazwa stanowiska	Asystent Dyrektora Biura	
Cel stanowiska	Zapewnienie sprawnej obsługi biura LGD.	
Podległość służbowa	Dyrektor Biura	
Kontakty	Wewnętrzne	Zewnętrzne
	Członkowie, władze statutowe i pracownicy Stowarzyszenia.	kontrahenci, zleceniodawcy, instytucje grantodawcze i nadzorujące
Odpowiedzialność	- zapewnieni sprawnej obsługi biura Stowarzyszenia - logistyczne przygotowanie posiedzeń ciał statutowych Stowarzyszenia.	
Najważniejsze zadania	- prowadzenie sekretariatu Stowarzyszenia, - przyjmowanie i nadawanie korespondencji, - rejestrowanie składanych wniosków o sfinansowanie operacji w ramach Osi IV PPROW 2007-2013.	
II WYMAGANE KWALIFIKACJE I UMIEJĘTNOŚCI		
Wykształcenie	Minimum średnie ogólnokształcące, preferowane wyższe administracyjne bądź zarządzanie i marketing.	
Wiedza	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	znajomość PROW 2007-2013	znajomość odpowiednich przepisów prawa (np.: ustawy o fundacjach, stowarzyszeniach, pożytku publicznym i wolontariacie, rozporządzeń właściwego ministra ds. rolnictwa dotyczących Osi IV PROW 2007-2013).
Doświadczenie	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	rok pracy na podobnym stanowisku lub w administracji	co najmniej rok doświadczenia w działalności społecznej, wolontarystycznej.
Motywacja	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	- nastawienie na realizację powierzonych zadań, - nastawienie prospołeczne.	nastawienie na ludzi.
Osobowość	Elementy niezbędne	Elementy pożądane
	- miła prezencja, - asertywność.	sumienność i terminowość

	Kierownicze	Specjalistyczne
Umiejętności	Nie dotyczy	• bardzo dobra obsługa sprzętu biurowego (ksero, fax, skaner) • dobra obsługa komputera i urządzeń peryferyjnych (edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, Internet, poczta elektroniczna), • mile widziana znajomość języka angielskiego lub jednego z krajów UE, • prowadzenia rozmów przez telefon.

Załącznik nr 5 Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

Lp.	Imię i nazwisko	Wiedza i doświadczenie	Dokument potwierdzający wiedzę i doświadczenie
1	Kuczyński Kazimierz Jacek	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader	Zaświadczenia: nr 490/2008 wydane przez Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, nr PROW-540/2008 wydane przez ŚBRR PROW.
2	Frejlich Wiesław	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader. Doświadczenie w realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich współfinansowanych ze środków unijnych.	Zaświadczenia: nr 483/2008 wydane przez Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, nr PROW-539/2008 i PROW-325/2008 wydane przez ŚBRR PROW, Wójta Gminy Baćkowice
3	Stanecki Dariusz	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader. Doświadczenie w realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich współfinansowanych ze środków unijnych	Zaświadczenia: nr PROW-542/2008 wydane przez ŚBRR PROW, Wójta Gminy Pawłów
4	Aplas Marcin Józef	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader	Zaświadczenia: nr 482/2008 wydane przez Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, nr PROW-323/2008 wydane przez ŚBRR PROW.
5	Kosmala Jadwiga Grażyna		
6	Grąkowski Sylwester	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader	Zaświadczenia: nr 486/2008 wydane przez Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, nr PROW-329/2008 wydane przez ŚBRR PROW, Wójta Gminy Waśniów.

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

7	Kucharczyk Anna		
8	Karasiński Tadeusz	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader.	Zaświadczenie nr 485/2008 wydane przez Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu.
9	Kudłacz Paweł	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader. Doświadczenie w realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich współfinansowanych ze środków unijnych.	Zaświadczenia: nr PROW-541/2008 wydane przez ŚBRR PROW, Wójta Gminy Łagów.
10	Widz-Ciosk Agnieszka	Wiedza z zakresu: Rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem podejścia typu Leader. Doświadczenie w realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich współfinansowanych ze środków unijnych.	Zaświadczenie: nr PROW-543/2008 wydane przez ŚBRR PROW, Wójta Gminy Nowa Słupia.

Załącznik nr 6 Opis doświadczenia Stowarzyszenia.

Lp.	Nazwa członka SRWŚ	Tytuł projektu	Kwota dofinansowania	Źródło dofinansowania
1	Fundacja Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej	"Lokalnie w grupie działamy" - Schemat II Pilotażowego Programu Leader +	747 600,00 zł	SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich
2	Fundacja Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej	Wyprawa tropem Zbója Madeja - stworzenie produktu turystycznego bazującego na lokalnych zasobach, promocja regionu	17 610,00 zł	Fundacja Wspomagania Wsi, Urząd Gminy Łagów
3	Fundacja Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej	Partnerstwo na Rzecz Rozwoju dla Działania 3 "Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej - model funkcjonowania w sieci współpracy" - projekt dotyczył wspierania podmiotów ekonomicznej. Projekt realizowany w partnerstwie. Podany koszty realizacji dotyczy wszystkich partnerów.	4 476 085,55 zł	Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL
4.	Gmina Pawłów	Wypożyczenie świetlicy szkolnej w Szkole Podstawowej Nr proj. B2-80-0213	68 364,00 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
5.	Gmina Pawłów	Program Integracji Społecznej	710 000,00 zł	Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich

STOWARZYSZENIE

ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

6.	Gmina Pawłów	Wymiana stolarki okiennej Szkoły Podstawowej Nr proj. B2-80-0212	7 947,00 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowie	Aktywność = Przyszłość	200 000,00 zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
8.	Gmina Pawłów	Zadania szkoleniowo-dydaktyczne Nr proj. PAOW/13/B2-II/8	82 093,00 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
9.	Gmina Pawłów	Remont budynku Szkoły Podstawowej Nr proj. B2-80-0325	30 637,00 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
10.	Gmina Pawłów	Remont budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum Nr proj. B2-80-0392	27 330,00 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
11.	Gmina Łagów	Promocja gminy poprzez oznakowanie wszystkich miejscowości oraz wykorzystanie zakupionych materiałów promocyjnych związanych z atrakcjami w gminie Łagów	81 105,60 zł	SAPARD
12.	Gmina Łagów	Remont budynku Szkoły Podstawowej w Starej Zbelutce	24 037,39 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
13.	Gmina Łagów	Dostawa oprogramowania komputerowego i środków dydaktycznych dla szkół na terenie gminy Łagów	185 618,35 zł	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

14.	Gmina Łagów	Utworzenie Ośrodka Twórczości Ludowej we wsi Sędek	729 588,97 zł	SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich
15.	Gmina Łagów	Lokalna Grupa Działania wsparciem rozwoju Gmin Łagów i Nowa Słupia	129 657,15 zł	SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich
16.	Gmina Baćkowice	Adaptacja pomieszczeń na świetlicę wraz z wyposażeniem oraz urządzenie terenów zielonych	259 861,51 zł	SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich

Załącznik nr 7 Procedura wyboru operacji przez LGD.

Uchwała Rady Programowej
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 3/2009
z dnia 9 stycznia 2009 r.
w sprawie przyjęcia Procedury wyboru operacji przez LGD
(tekst jednolity)

Na podstawie § 21 ust. 10 lit. a Statutu Stowarzyszenia, Rada Programowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przyjmuje Procedurę oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru w następującym brzmieniu:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w niniejszej uchwale oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej

Rada – Rada Programowa Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Rady,

Prezes Zarządu – Prezes Zarządu Stowarzyszenia,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Przewodniczący – Przewodniczący Rady,

Posiedzenie – Posiedzenie Rady,

Statut – Statut Stowarzyszenia,

Dyrektor Biura – Dyrektor Biura Stowarzyszenia,

Procedura – Procedura wyboru operacji przez LGD,

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013,

LSR – Lokalna Strategia Rozwoju,

Ustawa – Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Rozporządzenie - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

Instytucja wdrażająca – Instytucje wymienione w art. 6 ust. 1 pkt. 2 i 3 Ustawy.

§ 2

1. Zarząd podejmując uchwałę ustala zakres, termin rozpoczęcia i czas trwania naboru wniosków w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
2. Dyrektor biura, w terminach i zakresie określonym rozporządzeniem:
 - a) występuje do właściwego organu samorządu województwa z wnioskiem o podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania za pośrednictwem

stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy w zakresie wynikającym z uchwały zarządu, o której mowa w ust. 1,

- b) przekazuje do właściwego organu samorządu województwa dokumenty niezbędne do podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa powyżej.
3. Dyrektor biura, nie później niż na 14 dni przed upływem terminu składania wniosków, występuje do Przewodniczącego z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Rady w sprawie dokonania wyboru operacji w ramach LSR.
Posiedzenie powinno być wyznaczone, nie później niż 7 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy.
4. Skreślony

§ 3

Wraz z uruchomieniem Procedury Doradca lokalny zobowiązany jest przeprowadzić w każdej gminie objętej LSR co najmniej jedno spotkanie dotyczące działania, w ramach którego ogłoszony zostanie konkurs.

§ 4

Informacja, o której jest mowa w § 2 publikowana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 5

Posiedzenie Rady w sprawie dokonania wyboru operacji w ramach LSR zwoływane jest i przeprowadzane zgodnie z Regulaminem Pracy Rady.

§ 6

1. Każdy wniosek o sfinansowanie operacji złożony w ramach prowadzonego naboru jest rejestrowany i otrzymuje indywidualny numer, który służy do jego identyfikacji w dalszym postępowaniu prowadzonym przez Stowarzyszenie. Numer wniosku składa się z 4 ciągów cyfr, z których pierwszy odpowiada – numerowi działania, drugi – numerowi konkursu w ramach danego działania, trzecia – rokowi przeprowadzania procedury konkursowej, a czwarty – numerowi kolejnemu wnioskowi w danej procedurze konkursowej.
2. W terminie nie późniejszym niż 7 dni od zakończenia naboru Dyrektor biura informuje wnioskodawcę pisemnie o przyjęciu wniosku do rozpatrzenia.

§ 7

Wybór operacji następuje w trakcie Posiedzenia zgodnie z Regulaminem Pracy Rady i Procedurą oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.

§ 8

1. Protokół z Posiedzenia, z wynikami oceny zgodności operacji z LSR oraz oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru zawartymi na liście operacji ocenionych, publikowany jest na stronie Internetowej Stowarzyszenia.
2. Przewodniczący, niezwłocznie po dokonaniu oceny, informuje wnioskodawców o wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, przekazując informacje wymagane

obowiązującymi przepisami prawa oraz o prawie do odwołania i procedurze odwołania od podjętej decyzji.

§ 9

1. W przypadku wpłynięcia odwołań od rozstrzygnięć organu decyzyjnego, Dyrektor Biura występuje do Przewodniczącego z wnioskiem o wszczęcie Procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego.
2. Przewodniczący wszczyna Procedurę odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w terminie zgodnym z Regulaminem Rady.
3. Strona wnosząca odwołanie informowana jest pisemnie lub telefonicznie lub elektronicznie o prawie do uczestniczenia w Posiedzeniu w charakterze obserwatora.
4. Odwołania rozpatrywane są zgodnie z Procedurą odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego i Regulaminem Rady.

§ 10

1. W przypadku niewpłynięcia odwołań Przewodniczący zwołuje Posiedzenie, w terminie nie późniejszym niż 40 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy, w celu sporządzenia i zatwierdzenia uchwałą list operacji wybranych i niewybranych. Listy, o których mowa powyżej wraz z Protokołem z Posiedzenia publikowane są na stronie Internetowej stowarzyszenia.
2. Po rozpatrzeniu odwołań sporządzane są listy operacji wybranych i nie wybranych, które wraz z Protokołem z Posiedzenia publikowane są na stronie Internetowej stowarzyszenia.
3. Przewodniczący Rady informuje pisemnie wnioskodawców o wybraniu lub nie wybraniu operacji do sfinansowania z podaniem informacji określonych w rozporządzeniu.
4. Listy, o których mowa w ust. 1, wraz z dokumentacją wymaganą obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi wdrażania LSR przekazywana jest do Instytucji wdrażającej. Przekazanie dokumentacji potwierdzone jest Protokołem przekazania dokumentacji konkursowej.

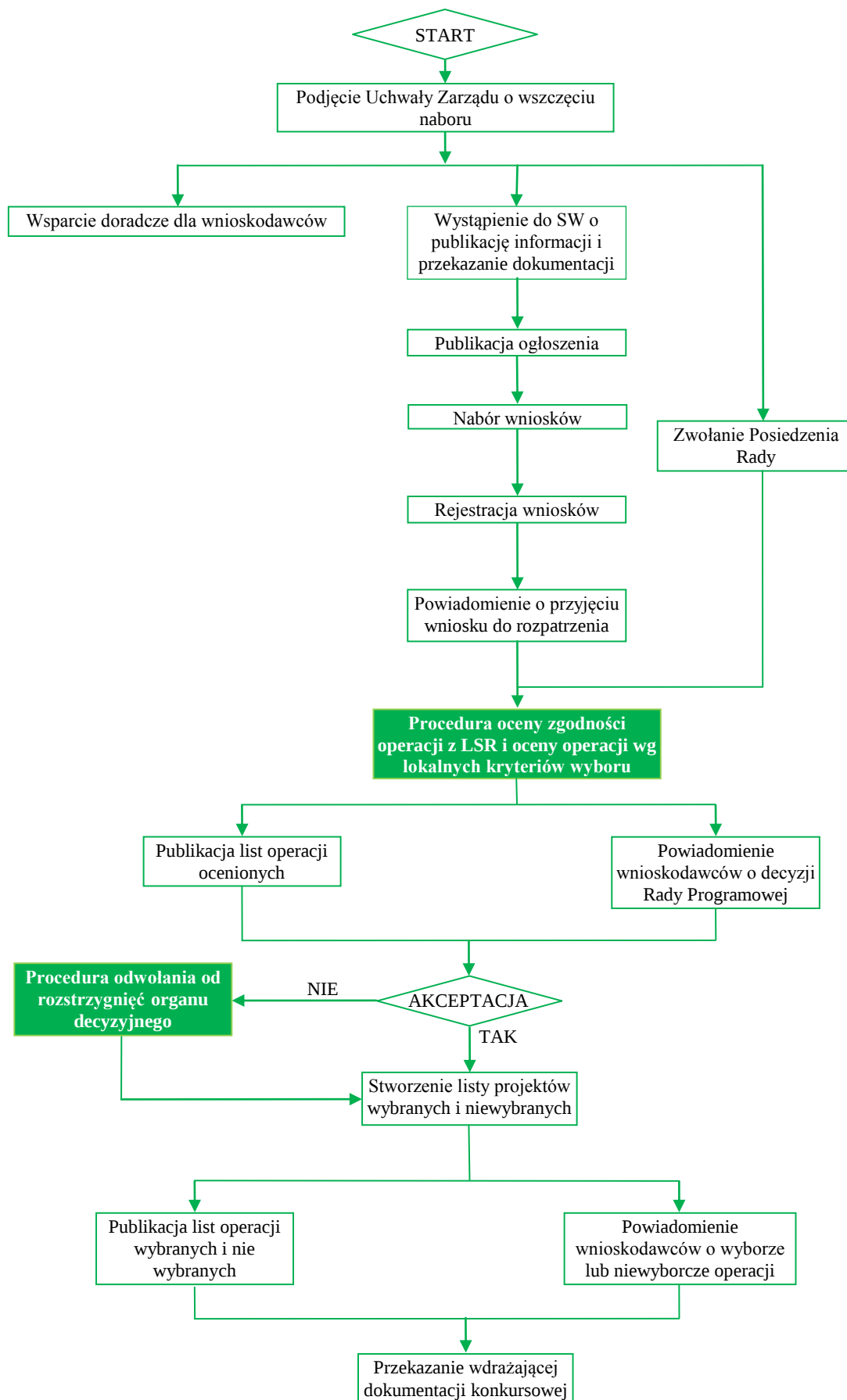
§ 11

1. Schemat graficzny procedury wyboru operacji przez LGD stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszej uchwały,
2. Tabela przedstawienie procedury wyboru operacji przez LGD stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszej uchwały.

Załącznik nr 1 do Uchwały Rady Programowej
nr 3/2009 z dn. 9.01.2009 r

Schemat graficzny procedury wyboru operacji przez LGD

*Załącznik nr 2 do Uchwały Rady Programowej
nr 3/2009 z dn. 9.01.2009 r.*

Tabelaryczne przedstawienie procedury wyboru operacji przez LGD

Czynność	Osoba odpowiedzialna	Używane dokumenty	Adresat/II strona czynności
Podjęcie Uchwały Zarządu o wszczęciu naboru.	Dyrektor biura	Uchwała Zarządu i inne dokumenty zgodne z Regulaminem pracy Zarządu	Osoby wskazane uchwałą
Wystąpienie do SW o publikację informacji o możliwości składania za pośrednictwem Stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy.	Dyrektor biura	Wniosek o podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania za pośrednictwem Stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy.	Samorząd województwa
Przekazanie samorządowi województwa dokumentów niezbędnych do publikacji informacji o możliwości składania za pośrednictwem Stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy.	Dyrektor biura	Dokumenty niezbędne do publikacji informacji o możliwości składania za pośrednictwem Stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy wynikające z Uchwał Rady.	Samorząd województwa
Wystąpienie z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Rady w ramach procedury wyboru operacji.	Dyrektor biura	Wniosek o zwołanie Rady w ramach procedury wyboru operacji	Przewodniczący Rady
Zwołanie Rady	Przewodniczący Rady	Zawiadomienie o Radzie	Zarząd, Członkowie Rady, Dyrektor Biura
Prowadzenie wsparcia dla potencjalnych projektodawców: • spotkania informacyjne,	Doradca lokalny	Materiały szkoleniowe	Potencjalni projektodawcy

• szkolenia, • doradztwo.			
Publikacja informacji o możliwości składania za pośrednictwem Stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy.	Samorząd województwa, instytucja wdrażająca, Dyrektor biura	Informacja o możliwości składania za pośrednictwem Stowarzyszenia wniosków o przyznanie pomocy.	
Nabór wniosków	Dyrektor biura		
Rejestracja składanych wniosków o przyznanie pomocy.	Asystent dyrektora biura		
Powiadomienie o przyjęciu wniosku do rozpatrzenia	Dyrektor biura	Potwierdzenie o przyjęciu wniosku do rozpatrzenia	Wnioskodawca
Procedura oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru	Zgodnie z procedurą oceny zgodności z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru	Zgodnie z procedurą oceny zgodności z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru	Zgodnie z procedurą oceny zgodności z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru
Publikacja wyników oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru	Dyrektor biura	Protokół z Posiedzenia Rady Programowej, Lista ocnionych operacji	
Powiadomienie o wynikach oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru	Dyrektor biura	Pismo z informacją o decyzji podjętej przez Radę Programową	Wnioskodawcy
W przypadku odwołań od podjętej decyzji przez Radę Programową - Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego.	Dyrektor biura, Przewodniczący Rady	Zgodnie z procedurą odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego	Zgodnie z procedurą odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego
Publikacja list operacji wybranych i nie wybranych do sfinansowania	Dyrektora biura	Protokół z posiedzenia Rady, Listy operacji wybranych	

		i niewybranych	
Powiadomienie wnioskodawców o wybraniu lub niewybraniu operacji do sfinansowania	Przewodniczący Rady	Pismo o wybraniu lub niewybraniu operacji do sfinansowania	Wnioskodawca
Przekazanie pełnej dokumentacji.	Dyrektora Biura	Protokół przekazania dokumentacji konkursowej	Samorząd województwa, instytucja wdrażająca

Załącznik nr 8 Procedura oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru.

**Uchwała Rady Programowej
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 4/2009**

z dnia 9 stycznia 2009 r.

**w sprawie przyjęcia Procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg
lokalnych kryteriów wyboru
(tekst jednolity)**

Na podstawie § 21 ust. 10 lit. a Statutu Stowarzyszenia, Rada Programowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przyjmuje Procedurę oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju i oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru w następującym brzmieniu:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w niniejszej uchwale oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej

Rada – Rada Programowa Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Rady,

Prezes Zarządu – Prezes Zarządu Stowarzyszenia,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Przewodniczący – Przewodniczący Rady,

Posiedzenie – Posiedzenie Rady,

Statut – Statut Stowarzyszenia,

Dyrektor Biura – Dyrektor Biura Stowarzyszenia,

Procedura – Procedura wyboru operacji przez LGD przyjęta Uchwałą Rady Programowej nr 2/2009 z dn. 9 stycznia 2009 r. w sprawie Przyjęcia procedury wyboru operacji,

Ustawa – Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Instytucja wdrażająca – Instytucje wymienione w art. 6 ust. 1 pkt. 2 i 3 Ustawy.

§ 1a

Rada Programowa dokonuje oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej uchwale i obowiązujących przepisach prawa, w terminie 14 dni od dnia, w którym upłynął terminu do składania wniosków o przyznanie pomocy.

§ 2

1. Członkowie Rady przystępując do procedury zobowiązani są złożyć na ręce Przewodniczącego oświadczenie o bezstronności w podejmowaniu decyzji.
2. Przewodniczący oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa na ręce Prezesa Zarządu.

3. Na podstawie złożonych oświadczeń przygotowywana jest lista biorących udział w głosowaniu przy podejmowaniu decyzji o dofinansowaniu poszczególnych operacji.
4. Przy nazwisku członka Rady, który nie pozostaje bezstronny w podjęciu decyzji, na liście, o której jest mowa w ust. 3, wpisuje się: wykluczony z głosowania.
5. Członkowie Rady, którzy pozostają bezstronni, podpisują się na liście, o której jest mowa w ust. 3.
6. Lista biorących udział w głosowaniu, przygotowana w sposób określony w ust. 4 i 5, stanowi załącznik do uchwały o wykluczeniu z głosowania.

§ 3

1. Przed przystąpieniem do oceny Prezes Zarządu zleca przygotowanie streszczeń operacji – karty operacji dla każdego z rozpatrywanych wniosków:
 - a) członkom Rady, pod warunkiem bezstronności wobec streszczanej operacji,
 - b) a w szczególnych przypadkach ekspertowi zewnętrznemu.
2. Karty, o których jest mowa w ust. 1, przekazywane są Radzie na pierwszym spotkaniu prowadzonym w ramach prowadzonej Procedury.
3. Członkowie Rady mają prawo do wglądu w biurze Stowarzyszenia do każdego złożonego wniosku.

§ 4

Skreślony

§ 5

1. Poszczególne wnioski rozpatrywane są w oddzielnych dyskusjach.
2. Dyskusje, o których mowa w ust. 1, moderowane są przez Przewodniczącego.
3. Moderatorem dyskusji może być osoba będąca bezstronna wobec rozpatrywanego wniosku.
4. W przypadku braku bezstronności Przewodniczącego dyskusją, o której mowa w ust. 1, moderuje inny Członek Rady wybrany przez Radę.
5. Dyskusje, o których mowa w ust. 1, rozpoczynają się od zreferowania wniosku przez Członka Rady, o którym mowa w § 3, a następnie przez eksperta zewnętrznego, o którym mowa w § 3, którzy mają na przedstawienie swojego stanowiska nie więcej niż 10 min.
6. Prowadzący dyskusję udziela głosu zgodnie z kolejnością zgłaszania się zainteresowanych.
7. Osoba biorąca udział w dyskusji na swoją pierwszą wypowiedź ma nie więcej niż 5 min.
8. W przypadku zabierania głosu po raz kolejny, każda z osób biorących udział w dyskusji, ma na swoją wypowiedź nie więcej niż 3 min.
9. Czasu wypowiedzi poszczególnych osób pilnuje moderujący dyskusją, który ma prawo odebrania głosu w przypadku rażącego przekroczenia dopuszczalnego czasu.
10. Dyskusję zamyka moderujący w momencie, gdy nikt z biorących w niej udział nie wniesie nowych znaczących faktów.

§ 6

1. Po zamknięciu dyskusji Rada przechodzi do głosowania nad zgodnością operacji z LSR.

2. Operacjom uznanym za zgodne z LSR jednocześnie przydzielane są punkty stanowiące średnią sumy punktów przyznanych przez każdego członka Rady oddzielnie zgodnie z kryteriami oceny określonymi dla danej kategorii.
3. Na podstawie wyników oceny, o której mowa w ust. 2, tworzona jest lista operacji ocenionych ustalając ich kolejność według:
 - a) liczby przyznanych punktów,
 - b) a w przypadku operacji, którym przyznano tą samą liczbę punktów, o kolejności na liście operacji ocenionych decyduje kolejność wpłynięcia wniosku o udzielenie pomocy.
4. Listy, o których mowa w ust. 3 Rada zatwierdza podejmując stosowną Uchwałę.
5. Ocena zgodności operacji z LSR oraz ocena wniosku według lokalnych kryteriów wyboru operacji dokonywana jest:
 - a) na podstawie kart ocen, których wzory stanowią odpowiednio *Załączniki nr 1 i 2* do niniejszej uchwały,
 - b) zgodnie z przyjętymi kryteriami, które zostały określone w *Załączniku nr 3 i 4* do niniejszej uchwały.

§ 7

1. Kryteria wyboru operacji, o których mowa w § 6 ust. 3 mogą zostać zmienione uchwałą Rady Programowej na pisemny wniosek Dyrektora Biura.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 winien zawierać propozycję zmian wraz z pisemnym uzasadnieniem.

§ 8

Na potrzeby Procedury wprowadza się wzory formularzy i pism stanowiące załączniki do niniejszej uchwały:

- a) Załącznik nr 1 – Karta oceny zgodności z LSR.
- b) Załącznik nr 2 – Karty oceny operacji według lokalnych kryteriów.
- c) Załącznik nr 3 – Kryteria oceny zgodności z LSR.
- d) Załącznik nr 4 – Lokalne kryteria wyboru operacji.
- e) Załącznik nr 5 – Schemat graficzny procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.
- f) Załącznik nr 6 – Tabelaryczne przedstawienie procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.

Załącznik nr 1 do Uchwały Rady Programowej
nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.

WZÓR

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY zgodności projektu z LSR	KO nr 1
		Wersja: 1.1
		Strona 1 z 1
Nr konkursu		
Termin rozpatrywania wniosku		
Imię i nazwisko oceniającego		
Nr wniosku		
Wnioskodawca		
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR	3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej 4. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw 5. Odnowa i rozwój wsi 6. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - małe projekty	
1. Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?		
Cel Ogólny I: Podniesienie jakości życia przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu.		
☐ Uzasadnienie:		
Cel Ogólny II: Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców.		
☐ Uzasadnienie:		
2. Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?		
Cel szczegółowy I.1: Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu		
☐ Uzasadnienie:		
Cel szczegółowy II.1: Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców		
☐ Uzasadnienie:		
Cel szczegółowy II.2: Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców		
☐ Uzasadnienie:		
3. Czy realizacja operacji jest zgodna z przedsięwzięciami zaplanowanymi w LSR?		
Przedsięwzięcie I: Krajobraz wsi świętokrzyskiej		
☐ Uzasadnienie:		
Przedsięwzięcie II: Zabytki wsi świętokrzyskiej		
☐ Uzasadnienie:		

Przedsięwzięcie III: Wieś świętokrzyska tętniąca życiem społeczno-kulturalnym				
☐ Uzasadnienie:				
Przedsięwzięcie IV: Wieś świętokrzyska aktywna gospodarczo				
☐ Uzasadnienie:				
UZASADNIENIE NIEZGODNOŚCI PROJEKTU/OPERACJI Z ZAZNACZONYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI W LSR:				
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :				
Głosuję za uznaniem/nie uznaniem* operacji za zgodną z LSR				
*niepotrzebne skreślić				
MIEJSCE:		DATA:		PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD przed rozpoczęciem procesu oceny

Pola białe wypełnia Członek Rady LGD biorący udział w ocenie zgodności

1. Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
2. Ocena zgodności polega na wpisaniu znaku „x” w kratce po prawej stronie przy każdym celu / przedsięwzięciu, z którym dana operacja jest zgodna. Zgodność operacji z LSR może występować w więcej niż jednym punkcie (można zaznaczyć więcej kwadracików)
Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z: co najmniej jednym celem ogólnym i co najmniej jednym celem szczegółowym i co najmniej jednym przedsięwzięciem zapisanym w LSR.
3. W przypadku uznania operacji za niezgodną z LSR, Członek Rady wypełniający zobowiązany jest napisać uzasadnienie.
4. Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty.

WZÓR

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY operacji według lokalnych kryteriów dla Działania:		KO nr 2.1
			Wersja: 1.1
			Strona 1 z 1
Nr konkursu			
Termin rozpatrywania wniosku			
Imię i nazwisko oceniającego			
Nr wniosku			
Wnioskodawca			
Nazwa operacji			
Kryterium oceny operacji		Przyznana ocena	Uzasadnienie/Uwagi¹
Suma przyznanych punktów			

.....
data

.....
czytelny podpis oceniającego

1 – Uzasadnienie, uwagi są obowiązkowe w przypadku przyznania minimalnej liczby punktów.

*Załącznik nr 3 do Uchwały Rady Programowej
nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.*

Kryterium oceny zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju

Operację uznaje się za zgodną z Lokalną Strategią Rozwoju jeżeli:

- a) jej realizacja przyczyni się do osiągnięcia co najmniej jednego celu ogólnego i szczegółowego, oraz
- b) gdy jest zgodna z przynajmniej jednym zaplanowanym przedsięwzięciem.

Lokalne kryteria wyboru operacji dla Działania: Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

1. Powierzchnia gospodarstwa rolnego, którą posiada wnioskodawca, lub w której pracuje będąc małżonkiem rolnika lub jego domownikiem w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu rolniczym:
 - do 5 ha – 4 pkt.,
 - więcej niż 5 ha i nie więcej niż 10 ha – 2 pkt.,
 - powyżej 10 ha – 1 pkt.
2. Wnioskowana kwota:
 - do 60 tys. zł – 2 pkt.,
 - więcej niż 60 tys. zł i nie więcej niż 90 tys. zł – 1 pkt.,
 - więcej niż 90 tys. zł – 0 pkt.
3. Liczba zaplanowanych do utworzenia miejsc pracy w przeliczeniu na pełny etat średniorocznie:
 - więcej niż 2 – 6 pkt.,
 - więcej niż 1 i nie więcej niż 2 – 4 pkt.,
 - nie więcej niż 1 – 0 pkt.
4. Projekt obejmuje zadania z zakresu informatyzacji:
 - obejmuje – 3 pkt.
 - nie obejmuje – 0 pkt.
5. Projekt będzie dotyczył działalności:
 - bezpośrednio związanej z sektorem turystycznym i niezwiązanej z działalnością agroturystyczną – 3 pkt.
 - niezwiązanej z sektorem turystycznym – 1 pkt.
6. Wpływ realizacji operacji na osiągnięcie celów ogólnych i szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju:
 - projekt zgodny z więcej niż jednym celem ogólnym lub szczegółowym lub przedsięwzięciem – 3 pkt.,
 - projekt zgodny tylko z jednym celem ogólnym i szczegółowym i przedsięwzięciem – 1 pkt.
7. Wykorzystanie lokalnych zasobów:
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego i historycznego i przyrodniczego – 2 pkt.
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego lub historycznego lub przyrodniczego – 1 pkt.,
 - projekt nie jest oparty na lokalnych zasobach – 0 pkt.
8. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych projektów/inwestycji zrealizowanych/realizowanych na obszarze objętym LSR niezależnie od realizującego i źródła ich finansowania:

- projekt komplementarny jest z więcej niż 2 innymi operacjami/projektami – 2 pkt.,
 - projekt komplementarny jest z nie więcej niż 2 innymi operacjami/projektami – 1 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z innymi operacjami/projektami – 0 pkt.
 - ponadto za wykazanie komplementarności z co najmniej jednym projektem realizowanym/zrealizowanym przez inny podmiot niż wnioskodawca – 2 pkt.
9. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych operacji zrealizowanych/realizowanych w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR:
- projekt jest komplementarny z więcej niż 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 4 pkt.
 - projekt komplementarny jest z 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 0.

Lokalne kryteria wyboru operacji
dla Działania: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

1. Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą w branży, której dotyczy wniosek o sfinansowanie operacji:
 - więcej niż 10 lat – 5 pkt.,
 - więcej niż 3 lata i mniej niż 10 lat – 3 pkt.,
 - mniej niż 3 lata – 1 pkt.
2. Wnioskowana kwota:
 - do 50 tys. zł – 5 pkt.,
 - więcej niż 50 tys. zł i nie więcej niż 100 tys. zł – 4 pkt.,
 - więcej niż 100 tys. zł i nie więcej niż 150 tys. zł – 3 pkt.,
 - więcej niż 150 tys. zł i nie więcej niż 200 tys. zł – 2 pkt.,
 - więcej niż 200 tys. zł i nie więcej niż 250 tys. zł – 1 pkt.,
 - powyżej 250 tys. zł – 0 pkt.
3. Liczba zaplanowanych do utworzenia miejsc pracy w przeliczeniu na pełny etat średniorocznie:
 - więcej niż 8 – 5 pkt.,
 - więcej niż 6 i nie więcej niż 8 – 4 pkt.,
 - więcej niż 4 i nie więcej niż 6 – 3 pkt.,
 - więcej niż 2 i nie więcej niż 4 – 2 pkt.,
 - więcej niż 1 i nie więcej niż 2 – 1 pkt.,
 - nie więcej niż 1 – 0 pkt.
4. Projekt obejmuje zadania z zakresu informatyzacji:
 - obejmuje – 3 pkt.
 - nie obejmuje – 0 pkt.
5. Projekt będzie dotyczył działalności:
 - bezpośrednio związanej z sektorem turystycznym albo produktami lokalnymi – 5 pkt.
 - niezwiązanej z sektorem turystycznym i produktami lokalnymi – 0 pkt.
6. Wpływ realizacji operacji na osiągnięcie celów ogólnych i szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju:
 - projekt zgodny z więcej niż jednym celem ogólnym lub szczegółowym lub przedsięwzięciem – 3 pkt.,
 - projekt zgodny tylko z jednym celem ogólnym i szczegółowym i przedsięwzięciem – 1 pkt.
7. Wykorzystanie lokalnych zasobów:
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego i historycznego i przyrodniczego – 10 pkt.
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego lub historycznego lub przyrodniczego – 5 pkt.,
 - projekt nie jest oparty na lokalnych zasobach – 0 pkt.

8. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych projektów/inwestycji zrealizowanych/realizowanych na obszarze objętym LSR niezależnie od realizującego i źródła ich finansowania:
 - projekt komplementarny jest z więcej niż 4 innymi projektami/inwestycjami – 8 pkt.
 - projekt komplementarny jest z więcej niż 2 i nie więcej niż z 4 innymi projektami/inwestycjami – 4 pkt.,
 - projekt komplementarny jest z nie więcej niż 2 innymi projektami/inwestycjami – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z innymi projektami/inwestycjami – 0 pkt.
 - za wykazanie komplementarności z co najmniej jednym projektem/inwestycją realizowanym/zrealizowanym przez inny podmiot niż wnioskodawca – 2 pkt.
9. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych operacji zrealizowanych/realizowanych w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR:
 - projekt jest komplementarny z więcej niż 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 4 pkt.
 - projekt komplementarny jest z 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 0.

Lokalne kryteria wyboru operacji dla Działania: Odnowa i rozwój wsi

1. Obszar realizacji projektu:
 - jedna miejscowość – 1 pkt.,
 - dwie miejscowości – 2 pkt.,
 - więcej niż dwie miejscowości – 3 pkt.,
 - więcej niż 1 jedna gmina i nie więcej niż 3 gminy – 4 pkt.,
 - więcej niż 3 gminy i nie więcej niż 4 gminy – 5 pkt.,
 - wszystkie gminy wchodzące w skład LGD – 6 pkt.
2. Wpływ na rozwoju turystyki i sektora „leisure time”:
 - operacja wpłynie pozytywnie na rozwój turystyki i sektora „leisure time” – 4 pkt.,
 - operacja nie wpłynie na rozwój turystyki i sektor „leisure time” – 0 pkt.
3. Wpływ realizacji operacji na osiągnięcie celów ogólnych i szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju:
 - projekt zgodny z więcej niż jednym celem ogólnym lub szczegółowym lub przedsięwzięciem – 3 pkt.,
 - projekt zgodny tylko z jednym celem ogólnym i szczegółowym i przedsięwzięciem – 1 pkt.
4. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych projektów/inwestycji zrealizowanych/realizowanych na obszarze objętym LSR niezależnie od realizującego i źródła ich finansowania:
 - projekt komplementarny jest z więcej niż 4 innymi projektami/inwestycjami – 8 pkt.
 - projekt komplementarny jest z więcej niż 2 i nie więcej niż z 4 innymi projektami/inwestycjami – 4 pkt.,
 - projekt komplementarny jest z nie więcej niż 2 innymi projektami/inwestycjami – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z innymi projektami/inwestycjami – 0 pkt.
 - za wykazanie komplementarności z co najmniej jednym projektem/inwestycją realizowanym/zrealizowanym przez inny podmiot niż wnioskodawca – 2 pkt.
5. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych operacji zrealizowanych/realizowanych w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR:
 - projekt jest komplementarny z więcej niż 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 4 pkt.
 - projekt komplementarny jest z 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 0.
6. Wykorzystanie lokalnych zasobów:
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego i historycznego i przyrodniczego – 10 pkt.

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

- projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego lub historycznego lub przyrodniczego – 5 pkt.,
- projekt nie jest oparty na lokalnych zasobach – 0 pkt.

Lokalne kryteria wyboru operacji dla Działania: Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju – małe projekty

1. Obszar realizacji projektu:
 - jedna miejscowość – 1 pkt.,
 - dwie miejscowości – 2 pkt.,
 - więcej niż dwie miejscowości – 3 pkt.,
 - więcej niż 1 jedna gmina i nie więcej niż 3 gminy – 4 pkt.,
 - więcej niż 3 gminy i nie więcej niż 4 gminy – 5 pkt.,
 - wszystkie gminy wchodzące w skład LGD – 6 pkt.
2. Wpływ na rozwoju turystyki i sektora „leisure time”:
 - operacja wpłynie pozytywnie na rozwój turystyki i sektora „leisure time” – 1,
 - operacja nie wpłynie na rozwój turystyki i sektor „leisure time” – 0 pkt.
3. Wpływ realizacji operacji na osiągnięcie celów ogólnych i szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju:
 - projekt zgodny z więcej niż jednym celem ogólnym lub szczegółowym lub przedsięwzięciem – 3 pkt.,
 - projekt zgodny tylko z jednym celem ogólnym i szczegółowym i przedsięwzięciem – 1 pkt.
4. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych projektów/inwestycji zrealizowanych/realizowanych na obszarze objętym LSR niezależnie od realizującego i źródła ich finansowania:
 - projekt komplementarny jest z więcej niż 2 innymi projektami/inwestycjami – 3 pkt.,
 - projekt komplementarny jest z nie więcej niż 2 innymi projektami/inwestycjami – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z innymi projektami/inwestycjami – 0 pkt.
 - ponadto za wykazanie komplementarności z co najmniej jednym projektem/inwestycją realizowanym/zrealizowanym przez inny podmiot niż wnioskodawca – 2 pkt.
5. Operacja komplementarna, czyli uzupełniająca zakres innych operacji zrealizowanych/realizowanych w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR:
 - projekt jest komplementarny z więcej niż 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 4 pkt.
 - projekt komplementarny jest z 1 inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 2 pkt.
 - projekt nie jest komplementarny z inną operacją realizowaną lub zrealizowaną w ramach przedsięwzięć przewidzianych w LSR – 0.
6. Wykorzystanie lokalnych zasobów:
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego i historycznego i przyrodniczego – 4 pkt.
 - projekt oparty jest na lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego lub historycznego lub przyrodniczego – 2 pkt.,
 - projekt nie jest oparty na lokalnych zasobach – 0 pkt.

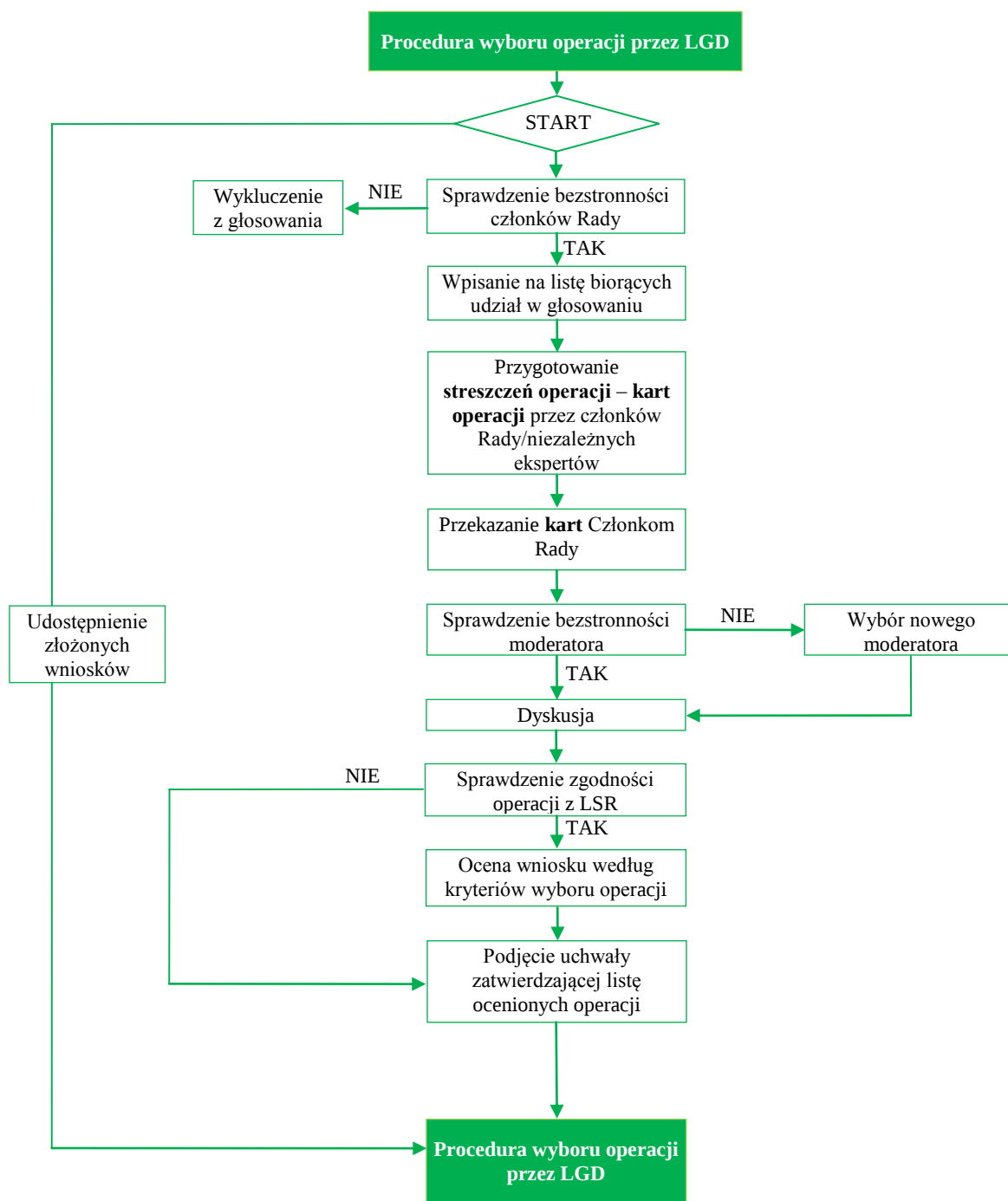

7. Operacja realizowana będzie w partnerstwie z innymi podmiotami, niezależnymi od wnioskodawcy, działającymi na rzecz rozwoju obszaru LSR:
- więcej niż 2 partnerów – 5 pkt.,
 - 2 partnerów – 3 pkt.,
 - 1 partner – 2 pkt.,
 - bez partnerów – 0 pkt.

Załącznik nr 5 do Uchwały Rady Programowej
nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.

Schemat graficzny procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.

*Załącznik nr 6 do Uchwały Rady Programowej
nr 4/2009 z dn. 9.01.2009 r.*

**Tabelaryczne przedstawienie procedury oceny zgodności operacji z LSR
i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.**

Czynność	Osoba odpowiedzialna	Używane dokument	Adresat/II strona czynności
Sprawdzenie bezstronności Rady w podejmowaniu decyzji	Przewodniczący Rady/Prezes Zarządu	Oświadczenie o bezstronności	
Wykluczenie z głosowania	Przewodniczący Rady	Uchwała o wykluczeniu z głosowania	
Wpisanie na listę biorących udział w głosowaniu	Przewodniczący Rady	Lista biorących udział w głosowaniu	
Przygotowanie streszczeń operacji – kart operacji przez członków Rady/niezależnych ekspertów	Prezes Zarządu	Karta operacji	Rada
Zreferowanie krótkiego opisu operacji – karty projektu	Członkowie Rady Programowej/Eksperci zewnętrzni		Uczestnicy Posiedzenia Rady
Dyskusja	Członkowie Rady /Zarząd/Dyrektor Biura/Eksperci zewnętrzni		
Sprawdzenie zgodności operacji z LSR	Członkowie Rady	Karta oceny zgodności operacji z LSR/Uchwała o zgodności operacji z LSR	
Ocena wniosków według lokalnych kryteriów wyboru operacji	Członkowie Rady	Karta oceny operacji według lokalnych kryteriów/Uchwała o przyznaniu punktów na podstawie oceny wg. lokalnych kryteriów wyboru	

Przygotowanie listy ocenionych operacji		Lista ocenionych operacji	
Podjęcie uchwały zatwierdzającej listę ocenionych operacji	Przewodniczący Rady	Uchwała zatwierdzająca listy	

Załącznik nr 9 Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.

**Uchwała Rady Programowej
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
nr 5/2009
z dnia 9 stycznia 2009 r.
w sprawie przyjęcia Procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego
w sprawie wyboru operacji
(tekst jednolity)**

Na podstawie § 21 ust. 10 lit. a Statutu Stowarzyszenia, Rada Programowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej przyjmuje Procedurę odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji w następującym brzmieniu:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w niniejszej uchwale oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej

Rada – Rada Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Rady,

Prezes Zarządu – Prezes Zarządu Stowarzyszenia,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Przewodniczący – Przewodniczący Rady,

Posiedzenie – Posiedzenie Rady,

Statut – Statut Stowarzyszenia,

Dyrektor Biura – Dyrektor Biura Stowarzyszenia,

Procedura – Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji,

Procedura wyboru - Procedura wyboru operacji przez LGD przyjęta Uchwałą Rady Programowej Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nr 2/2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. ,

Procedura oceny zgodności - Procedury oceny zgodności operacji z LSR i oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru przyjęta Uchwałą Rady Programowej Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nr 3/2009 w dniu 9 stycznia 2009 r.,

Ustawa – Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Instytucja wdrażająca – Instytucje wymienione w art. 6 ust. 1 pkt. 2 i 3 Ustawy.

§ 2

1. W ramach Procedury określonej w niniejszej uchwale rozpatrywane są odwołania od decyzji Rady, które są prawidłowe pod względem formalnym.
2. Odwołanie wnosi się:
 - a) do Biura Stowarzyszenia w terminie nie późniejszym niż 5 dni od otrzymania powiadomienia o wynikach oceny zgodności operacji z LSR,
 - b) na formularzu, którego wzór stanowi załącznik do niniejszej uchwały,
 - c) wypełnione pismem komputerowym lub maszynowym,
3. Odwołanie powinno zawierać pisemne uzasadnienie odwołania, nr wniosku nadany na etapie rejestracji w ramach Procedury wyboru oraz czytelny podpis osoby uprawnionej do składania wniosku o dofinansowanie operacji w ramach LSR.

§ 3

Każde odwołanie jest rejestrowane i otrzymuje numer, który używany jest w trakcie jego rozpatrywania.

§ 4

1. Dyrektora Biura, lub osoba przez niego wskazana, sprawdza zgodność odwołań pod względem formalnym.
2. Odwołania wniesione niezgodnie z § 2 podlegają odrzuceniu

§ 5

1. Dyrektor Biura występuje do Przewodniczącego z wnioskiem o zwołanie Posiedzenia w celu rozpoznania odwołań.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 dołącza się prawidłowe pod względem formalnym odwołania od podjętej przez Radę decyzji.

§ 6

Przewodniczący zwołuje Posiedzenie zgodnie Regulaminu Pracy Rady Programowej i zawiadamia pisemnie o jego terminie Dyrektora Biura.

§ 7

1. Dyrektor Biura informuje pisemnie odwołującego się o przyjęciu jego odwołania do rozpatrzenia, bądź jego odrzuceniu.
2. Pismo o przyjęciu odwołania do rozpatrzenia winno zawierać następujące informacje:
 - a) numer pod jakim odwołanie zostało zarejestrowane,
 - b) prawie do uczestniczenia w Posiedzeniu przeprowadzanym w ramach procedury w roli obserwatora, to jest bez prawa do zabierania głosu w dyskusji,
 - c) pouczenie prawie do złożenia dodatkowych wyjaśnień na Posiedzeniu przeprowadzanym w ramach procedury,
 - d) miejsce, termin i godzinę Posiedzenia.
3. Pismo o odrzuceniu odwołania winno zawierać następujące informacje:
 - a) numer pod jakim odwołanie zostało zarejestrowane,
 - b) podstawę odrzucenia odwołania.
4. W szczególnych wypadkach informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, mogą zostać przekazane wnioskodawcy telefonicznie lub e-mail'em lub fax'em.

§ 8

1. Do przeprowadzenia Posiedzenia stosuje się odpowiednio przepisy Regulaminu Pracy Rady i Procedury oceny zgodności.
2. Odwołujący się ma prawo brać udział w posiedzeniu Rady, na którym będzie rozpatrywane jego odwołanie. Odwołujący się może być reprezentowany na tym posiedzeniu przez pełnomocnika. Pełnomocnikiem odwołującego się, może być osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych. Pełnomocnictwo należy udzielić na piśmie lub ustnie do protokołu posiedzenia.
3. W razie wątpliwości do pisemnego uzasadnienia odwołania, Przewodniczący na wniosek Rady może poprosić odwołującego się lub jego pełnomocnika o udzielenie dodatkowych wyjaśnień.

§ 9

Od decyzji podjętej w ramach Procedury nie ma odwołania.

§ 10

Dalsze postępowanie jest zgodne z Procedurą wyboru.

§ 11

Na potrzeby Procedury wprowadza się wzory formularzy i pism stanowiące załączniki do niniejszej uchwały:

- a) Załącznik nr 1 – Formularz odwołania ODR-1
- b) Załącznik nr 2 – Schemat graficzny procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.
- c) Załącznik nr 3 - Tabelaryczne przedstawienie procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.

Formularz odwołania ODR-1

Miejsce na pieczęć wnioskodawcy	ODWOŁANIE od decyzji Rady Programowej		ODR nr 1
			Wersja: 1.1
			Strona 1 z 1
NUMER WNIOSKU		NUMER UCHWAŁY RADY	
DATA WPLYNIĘCIA		PODPIS PRZYJMUJACEGO ODWOŁANIE	
NAZWISKO I IMIĘ/NAZWA WNIOSKODAWCY			
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:			
DZIAŁANIE PROW 2007- 2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR	☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty		
DECYZJA RADY O NIEWYBRANIU PROJKETU ZAPADŁA NA ETAPIE:	☐ Oceny zgodności z LSR ☐ Oceny projektów wg. lokalnych kryteriów wyboru		
UZASADNIENIE DLA WSZCZĘCIA PROCEDURY ODWOŁAWCZEJ:			

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

IMIONA I NAZWISKA OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTACJI WNIOSKODAWCY:					
ADRES ZAMIESZKANIA / SIEDZIBY WNIOSKODAWCY					
ADRES KORESPONDENCYJNY (jeżeli inny niż wskazany powyżej)					
TELEFON KONTAKTOWY WNIOSKODAWCY:					
ADRES E-MAIL WNIOSKODAWCY:					
WNOSZĘ O PONOWNE ROZPATRZENIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE OPERACJI PRZEZ RADĘ LGD					
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:	

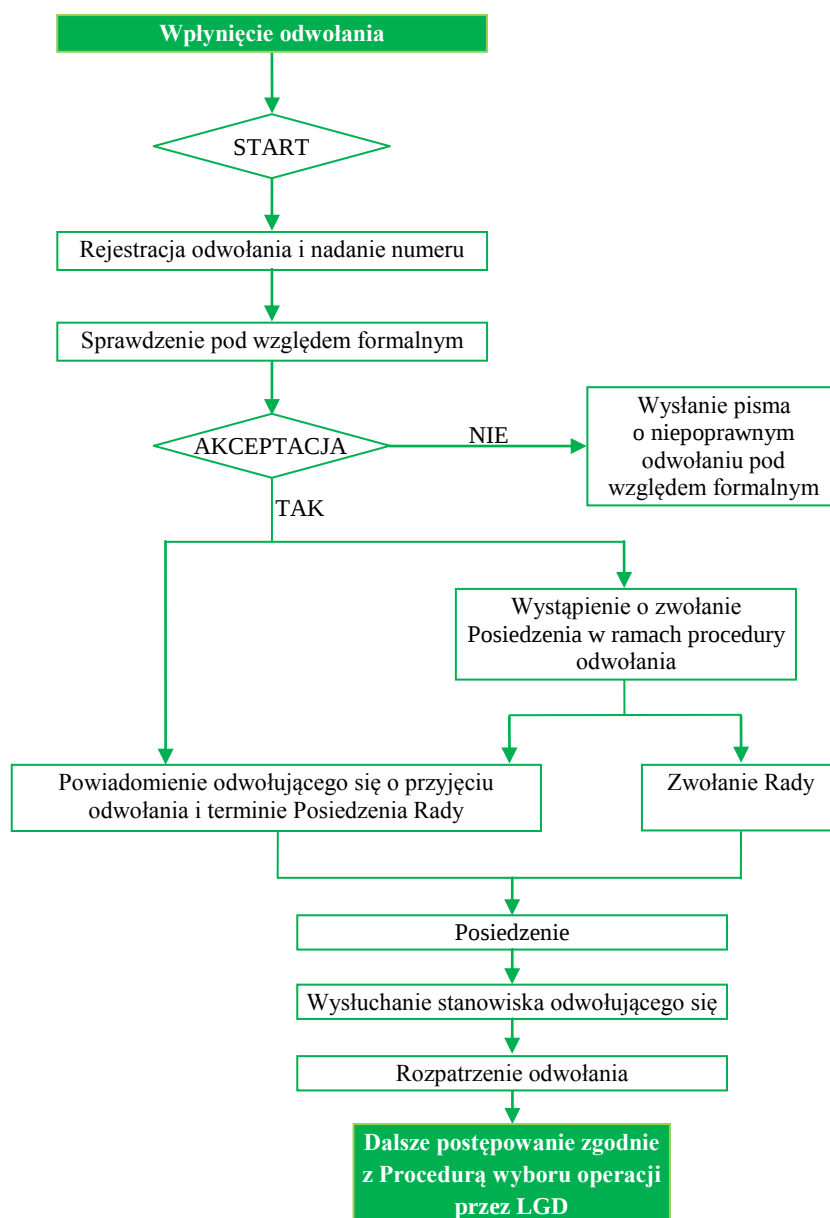
INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU:

- Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD
- Pola białe wypełnia Wnioskodawca
- Wniosek będzie uznany za poprawnie złożony, tylko w sytuacji wypełnienia wszystkich białych pól, w tym w szczególności uzasadnienia dla wszczęcia procedury odwoławczej.

Załącznik nr 2 do Uchwały Rady Programowej
nr 5/2009 z dn. 9.01.2009 r.

Schemat graficzny procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.

*Załącznik nr 3 do Uchwały Rady Programowej
nr 5/2009 z dn. 9.01.2009 r.*

**Tabelaryczne przedstawienie procedury odwołania
od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.**

Czynność	Osoba odpowiedzialna	Używane dokument	Adresat/II strona czynności
Rejestracja i nadanie nr odwołania	Asystent Dyrektora Biura	Formularz Odwołania	Wnioskodawcy
Sprawdzenie odwołania pod względem formalnym	Asystent Dyrektora Biura		
Wystąpienie do Przewodniczącego o zwołanie Procedury odwołania	Dyrektor Biura	Wniosek o zwołanie Rady w ramach procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego	Przewodniczący Rady
Wysłanie pisma o niepoprawnym odwołaniu pod względem formalnym	Dyrektor Biura	Pismo o niepoprawnym odwołaniu pod względem formalnym	Wnioskodawcy
Powiadomienie odwołującego się o przyjęciu odwołania i terminie Posiedzenia Rady	Dyrektor Biura	Powiadomienie o przyjęciu odwołania do rozpatrzenia	Wnioskodawcy
Zwołanie Rady	Przewodniczący Rady	Zaproszenie na Posiedzenie Rady	Członkowie Rady, Zarządu
Posiedzenie Rady w ramach procedury odwołania	Przewodniczący Rady		
Rozpatrzenie odwołania	Rada	Uchwała	
Procedura wyboru operacji przez LGD	Zgodnie z procedurą wyboru operacji przez LGD	Zgodnie z procedurą wyboru operacji przez LGD	Zgodnie z procedurą wyboru operacji przez LGD

Załącznik nr 10 Szczegółowy opis pomieszczeń biurowych Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej na prowadzenie biura Lokalne Grupy Działania wynajmuje pomieszczenia biurowe w Łagowie przy ul. Słupskiej 3 o powierzchni 24,13 m². Na pomieszczenia te składają się dwa pokoje, z których jeden będzie służył do indywidualnego świadczenia usług doradczych bez uczestniczenia osób trzecich. Dzięki temu przedsiębiorcy, rolnicy planujący sfinansować swoje inwestycje będą mieli poczucie komfortu, wynikające z pewności, że wszelkie informacje pozostaną zachowane w tajemnicy.

Na dzień dzisiejszy Stowarzyszenie na mocy porozumienia z Fundacją Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej dysponuje następującym wyposażeniem biurowym: fax/tel., 4 laptopy, 1 komputer stacjonarny, ksero, ekran przenośny, skaner, aparat cyfrowy fotograficzny, dyktafon cyfrowy, 2 drukarki kolorowe laserowe, niszczarka, bindownica, laminator, gilotyna oraz meble biurowe w tym 3 szafy zamykane na klucz, 4 biura, szafki pod ksero i drukarki.

W trakcie wdrażania LSR Stowarzyszenie w celu świadczenia usług doradczych dla mieszkańców obszaru objętego strategią uruchomi punkty konsultacyjne w pomieszczeniach udostępnionych przez Urzędy Gmin. Na potrzeby organizacji spotkań aktywizujących mieszkańców LGD korzystać będzie z sal konferencyjnych znajdujących się w Urzędach Gmin. Są to sale o dużej powierzchni, w których odbywają się cyklicznie posiedzenia rad gmin, i w których można zorganizować spotkania dla kilkudziesięciu osób.

Załącznik nr 11 Kopie list obecności na spotkaniach organizowanych w trakcie konsultacji.

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
7 stycznia 2009 r. Łagów

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
1.	Ogonowski Piotr	Ogonowski
2	Pravrodin Rymond - Nowa Dąbica	Pravrodin
3	Zreja Stefan - " "	Zreja
4	Dungrat Wacław	Dungrat
5	Bartosz Ciechanowski	Bartosz
6	Teresa Sobczak - " "	Teresa
7	Dariusz Stanecki - " "	Stanecki
8	Jan Szymański - " "	Szymański
9.	Wicek Anna Wasmich	Wicek
10	Jabłoniska Lucyna Kleinisz	Jabłoniska
11.	Stachurska Zofia Wasmich	Stachurska
12.	Głogowski Barbara-Mimolice	Głogowski
13	Beata Zacharka - Jelenice	Zacharka
14	Szymon Rdest - Mommia	Rdest
15	Hocznak Wojciech OSP Mommia	Hocznak
16	Gajda Józef OSP Kłobucko	Gajda
17	Świątek Andrzej	Świątek
18	Mataszczyk Józef	Mataszczyk
19	Jan Mikos	Jan Mikos
20	TADEUSZ KARASINSKI	Karasinski
21	Miroslaw Duda	Miroslaw
22	Marta Korowska	Korowska
23	Wojman Katarzyna	Wojman

Zastępca Kierownika
Biuro PROW

ul. Rynek 62, 26-025 Łagów, tel./fax (041) 3074-014,

Renata Kołodziej

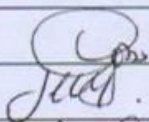
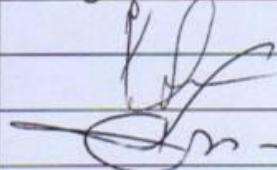
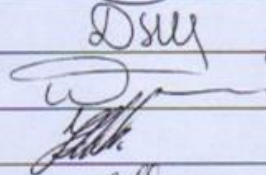
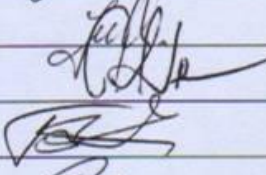
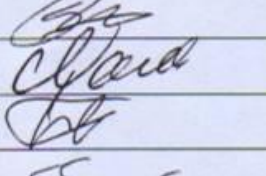
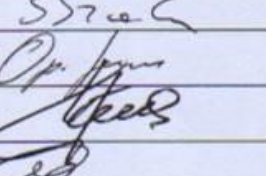
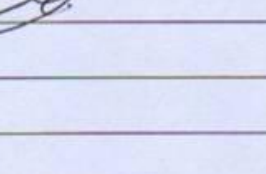
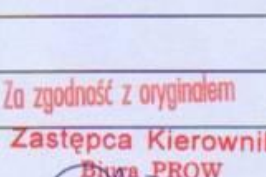
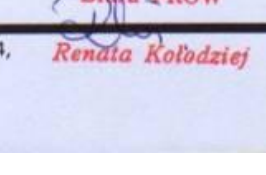

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
7 stycznia 2009 r. Łagów

Za zgodność z oryginałem

Biura PROW

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
1	Włodzisław Górecki	
2	Stanisław Aderacki	
3	Przemysław Kamiński	
4	Jerzy Zych	
5	Grażyna Wawrzyniak	
6	Dariusz Serwicki	
7	Wiesława Wianacka	
8	Krzysztof Adamski	
9	Józefina Jan.	
10	Wioletta Nowak	
11	Tadeusz Burski	
12	Janina Andrzej	
13	Nowak Mirek	
14	Wojciech Tadeusz	
15	Szymon Siodłak	
16	Opacz Stanisław	
17	Grzegorz Staszek	
18	Michał Chowaniec	

Za zgodność z oryginałem

Zastępca Kierownika
Biura PROW

ul. Rynek 62, 26-025 Łagów, tel./fax (041) 3074-014,

Renata Kołodziej

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
21 listopada 2008 r. Nowa Słupia

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
1	Emilia Gura	G
2	Garcia Henryk	H Garcia
3	Rafał Paschke	Rafał Paschke
4	Wiesław Gutka	Wiesław Gutka
5	Ryszard Karpinski	Ryszard Karpinski
6	Mrszula Kosiowski	Mrszula Kosiowski
7	Marek Jan	Marek Jan
8	Postuszynska Ewa	Postuszynska Ewa
9	Gatka Adam	Gatka Adam
10	Mrszula Kosiowski	Mrszula Kosiowski
11	Paula Karimier	Paula Karimier
12	Domanowski Jan	Domanowski Jan
13	Kulpiński Leszek	Kulpiński Leszek
14	Roman Jędrzej	Roman Jędrzej
15	Berowiecki Marian	Berowiecki Marian
16	Kozłowski Sylwester	Kozłowski Sylwester
17	Sielicka Wysława	Sielicka Wysława
18	Yadwiga Kosiowski	Yadwiga Kosiowski
19	Stanisław Marzec	Stanisław Marzec
20	Łajb Jan	Łajb Jan
21	Dziółka Marian	Dziółka Marian
22	Górski Józef	Górski Józef
23	Żywnon Roman	Żywnon Roman

Zastępca Kierownika

ul. Rynek 62, 26-025 Łagów, tel./fax (041) 3074-014,

Buła PROW
Rendita Kołbziej

[illegible]

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
27 października 2008 r. Łagów

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
1	Ginał Henryk	Off.
2	Kozłowska Małta	M. Kozłowska
3	Zdzisław Zwoliński	Zdzisław
4	Paweł Marwicki	Marwicki
5	Małgorzata Sitar	Sitar
6	Stefan Bz	Bz
7	Jan Domanski	Jan Domanski
8	Henryk Napow	Napow
9	Martyna Gnegon	Martyna
10	Jolanta Zielonka	Jolanta
11	Szymon Bogusław	Szymon
12	Stanisław Górcz	Stanisław
13	Robert Tadeusz	Robert
14	Silwina Lorek	Silwina
15	Agnieszka Bogdan	Agnieszka
16	Marcel Bartkiewicz	Marcel
17	Grażyna Henryk	Grażyna
18	Andrzej Mioduszyński	Andrzej
19	Robert Gamiński	Robert
20	Tadeusz Anus	Tadeusz
21	Sobieska Maria	Sobieska
22	Witold Bożena	Bożena
23	Beata Lachowska	Beata

Za zgodność z oryginałem
Zastępca Kierownika
Burmistrz

ul. Rynek 62, 26-025 Łagów, tel./fax (041) 3074-014,

Renata Kotodziej

[illegible]

STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
27 października 2008 r. Pawłów

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
1.	Piotr Maj	
2	Matgorzata Jakubczyk	
3	Kosiński Szymon	
4	Dyła Genowefa	
5	Graciel Kuczyński	
6	Gieroszko Ignacy	
7	Kopys Mirosław	
8.	Karol Luba	
9	Terceń Rordecki	
10	Włodzisław Mewyk	
11	Latała Tadeusz	
12	Kaliński Stanisław	
13.	Kosiński Wojciech	
14	Kozien Zbigniew	
15	Podni Józef	
16	Audrey Wiskau.	
17	Bies Gromada	
18.	Bernackie Halina	
19	Pochreń Teresa	
20	Kozien Krystyna	
21	Nowak Yara	
22	Cieseli Barbara	
23	Melzy Nait	

Zastępca Kierownika
Biura PROW

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
24	Języ Józefski	[Signature]
25	Krawiec Silek	[Signature]
26	Głowacki Mirosław	[Signature]
27	Rycański Eugeniusz	[Signature]
28	Siebert Wojciech	[Signature]
29	Hochel Krzysztof	[Signature]
30	Bisulinski Marek	[Signature]
		Za zgodność z oryginałem
		Zastępca Kierownika Biura PROW

Za zgodność z oryginałem

Zastępca Kierownika

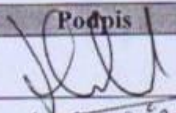
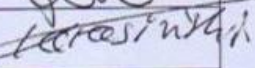
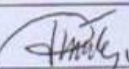
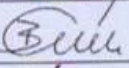
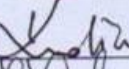
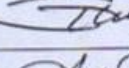
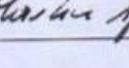
Bjura PROW

Renata Kołodziej

[illegible]

Zastępca Kierownika
Biura PROW
Renata Kołodziej

**Konsultacje Lokalnej Strategii Rozwoju
Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
Łagów, 19 września 2008 r.**

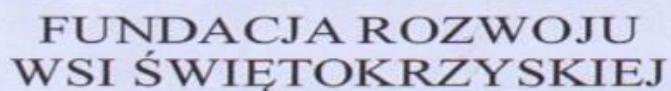
Lp.	Imię i nazwisko	Miejscowość	Podpis
1.	SYLWESZTER GRZYKOWSKI	SARNIA ŻWOLA	
2.	TADEUSZ KARASINSKI	BODZECZÓW	
3.	Dariusz Stanecki	Pawłów	
4.	Barbara Cieseli	Pawłów	
5.	Paweł Kuchan	Łagów	
6.	ZDZISŁAW ZWOLINSKI	ŁAGÓW	
7.	STANISŁAW MASZCZAK	BODZECZÓW	
8.	Frejlich Hirsztow	BACIKOWICE	
9.	MARCIN APLAS	ŁAGÓW	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			Za zgodność z oryginałem
18.			Zastępca Kierownika Biura PROW
19.			 Renata Kołodziej
20.			
21.			

[illegible]

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Anna Szwarc	Szwarc
2.	Tolante Bene	Bene
3	Włodzisław Bana	Bana
4	Gabriel Guzowski	Guzowski
5	Dariusz Mironowicz	Mironowicz
6.	Bartłomiej Józef	Józef
7	Emilia Artur	Artur
8.	Tomasz Bruma	Bruma
9	Zdzisław Zolinski	Zolinski
10	Fryderyk Wroblewski	Wroblewski
11	Andrzej Jankowski	Jankowski
		Za zgodność z oryginałem
		Zastępca Kierownika Biura PROW Renata Kołodziej

[illegible]

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Lokalnego
Baćkowice, 27 marca 2008 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Jan Medrychowski	
2.	Mikołaj Stanisław	
3.	Adam Sidorowski	
4.	Przemysław Romulewicz	
5.	Gabriel Rymaszewski	
6.	Józefina Jurga	
7.	Krzysztof Jurga	
8.	Krzysztof Dorota	Krzysztof D.
9.	Dariusz Doruchowski	Dariusz D.
10.	Przemysław Kucharski	Przemysław K.
11.	Nawojewski Witold	
12.	Wojciech Paweł	Wojciech P.
13.	Edward Andrzej	Edward A.
14.	Terence Nowak	Terence N.
15.	MASTERNIAK STANISŁAW	
16.	Monika Parzyńska	
17.	Melgondeta Elżbieta	
		Za zgodność z oryginałem
		Zastępca Kierownika
		Biuro PROW
		Renata Kołodziej

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Lokalnego
Waśniów, 15 marca 2008 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Elżbieta Kowalska	Elżbieta Kowalska
2	Magdalena Łopka	Magdalena Łopka
3	Ronchuda Janina	Janina Ronchuda
4	Marina Gudiś	Marina Gudiś
5	Opacz Janina	Opacz Janina
6	Giełowski Tomasz	Giełowski Tomasz
7	Mieczysław Chłopa	Mieczysław Chłopa
8	Gregorz Grzesiek	Gregorz Grzesiek
9	Łopka Katarzyna	Katarzyna Łopka
10	Wierzbicki Dariusz	Dariusz Wierzbicki
11	Hector Bolek	Hector Bolek
12	Flanera Włodzimierz	Flanera Włodzimierz
13	Lidwina Wąsosz	Lidwina Wąsosz
14	Kowalec Elżbieta	Elżbieta Kowalec
15	Podwórni Szymon	Szymon Podwórni
16	Dziubiński Andrzej	Andrzej Dziubiński
17	Chamera Tomasz	Chamera Tomasz
18	Chojnacka Zofia	Zofia Chojnacka
		Za zgodność z oryginałem
		Zastępca Kierownika
		Biurowo PROW
		Renata Kołodziej

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
w dn. 2 marca 2008 r., Bogoria

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Adam Bóg	Bog
2	Władysław Nowicki	Nowicki
3	Stopnicki Zbigniew	Stopnicki
4	Witkowski Witold	Witkowski
5	Paweł Wieroszyński	Wieroszyński
6	Gonczarska Katarzyna	Gonczarska
7	Marcin Foryś	Foryś
8	Roman Duda	Duda
9	Trybun Pyszniak	Pyszniak
		Za zgodność z oryginałem
		Zastępca Kierownika Biura PROW <i>[Signature]</i> Renata Kołodziej

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĄTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju
w dn. 1 marca 2008 r., Bogoria

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Przybyłowski Bernard	
2	Tutak Marceja	
3	Zbigniew Bart	
4	Odus Jol	
5	Dybański Sław	
6	Łobczyk Wojciech	
7	Łowicz Stanisław	
8	Łowicz Stanisław	
9	Łowicz Stanisław	
10	Śmieszek Czesław	
11	Łowicz Anna	
12	Łowicz Stanisław	
13	Łowicz Stanisław	
14	Łowicz Stanisław	
15	Łowicz Stanisław	
16	Łowicz Stanisław	
17	Łowicz Stanisław	
18	Łowicz Stanisław	
19	Łowicz Stanisław	
20	Łowicz Stanisław	

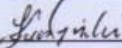
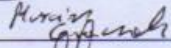
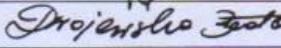
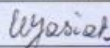
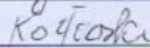
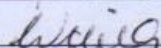
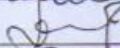
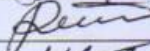
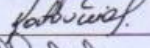
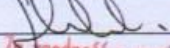
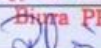
Za zgodność z oryginałem

Zastępca Kierownika
Biura PROW

Renata Kołodziej

[illegible]

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	WIESŁAW FREJLICH	
2	KUZMIEZ KUCZYŃSKI	
3	TADEUSZ KUŚKOWSKI	
4	MARCIN GRACZAN	
5	Miroslaw Duda	
6.	Beata Drojewska	
7	Urszula Jasiak	
8	Krzysztof Kozłowski	
9.	Hieronim Gura	
10.	Danuta Dzierżanowska	
11.	Jolanta Zielenka	
12.	Marek Markiewicz	
13	Teresa Włodarczyk	
14.	Dania Kozłowski	
15.	GRZYŃSKI SŁAWOMIR	
		Zgodność z oryginałem
		Zastępca Kierownika
		Biuro PROW
		
		Renata Kołodziej

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Lokalnego
14 grudnia 2007 r., Nowa Słupia

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Wieñciana Seseł	
2	Gombale Elibiela	
3	Żelazko Janina	
4	Henryk Premyski	
5	Zysman Leonard	
6	Łolia Brońmo	
7	Kamił Trepka	
8	Baradziej Zbigniew	
9	Ocień Grzegorz	
10	Łot Joliga	
11	Ryszard Łeżcu	
12	Grażyna Łycińska	
13	F. Rodański	
14	Mik Serwio	
15	Paweł Salwa	
16	Jerzy Chrapka	
17	Karol Binkowski	
18	Dorota Bynon	
19	Łukasz Słabe	
20	Elżbieta Monocien	

Zastępca Kierownika
Biura PROW

Renata Kołodziej

[illegible]

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Konsultacje społeczne
9 grudnia 2007 r. Łagów
Strategia Rozwoju Lokalnego

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Morduski Franciszek	
2	Pruski Jan	
3	Bera Ryszard	
4	Krakowski Marien	
5	Martyniak Henryk	
6	Jolanta Zielonka	
7	Kozłowski Edward	
8	Koźbuc Stanisław	
9	Koźbuc Joanna	
10	Beben Józef	
12	Marek Proch	
13	Gregorz Kamiński	
14	Łisowski Mirosław	
15	Sitarz Leszek	
16	Blonski Józef	
17	Grykowski Józef	
18	Kozłowska Małgorzata	
19	Rytko Anna	
20	Rufat Grankowski	
21	Goliód Justyna	

Zastępca Kierownika

Biuro PROW

Renata Kołodziej

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Konsultacje społeczne
9 grudnia 2007 r. Łagów
Strategia Rozwoju Lokalnego

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
22	Goliał Monika	Goliał
23	Aneta Łajosa	Mga
24	Elżbieta Dziarmaga	E. Dziarmaga
25	Małgorzata Sitarz	Sitarz
26	Jan Sitarz	J. Sitarz
27	Krzysztof Izak	Izak
28	Janusz Izak	J. Izak
29	Janusz Izak	J. Izak
30	Szczepaniewicz Jan	Szczepaniewicz
31	Urszula Liszek	Liszek
32	Mieczysław Gucyga	Gucyga
33	Janusz Gucyga	Gucyga
34	Tomasz Żelichowski	Żelichowski
35	Michał Żelichowski	Żelichowski
36	Krzysztof Remigusz	Remigusz
37	Jan Stachurski	Stachurski
38	Dziarmaga Zbyszek	Dziarmaga
39	Kotwa Tadeusz	Kotwa
40	Dziarmaga Henryk	Dziarmaga
41	Ryszard Garska	Garska

za zgodność z oryginałem

Zastępca Kierownika
Biura PROW
Renata Kotodziej

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Konsultacje społeczne
9 grudnia 2007 r. Łagów
Strategia Rozwoju Lokalnego

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
42	Guttorczyk	
43	Gorniecki Krystof	
44	Maciasz Mikołaj	
45	ZDZISŁAW ZWOLIŃSKI	
46	Śladzi Kamil	
47	Marcin Jarocki	
48	Kufoniusz Adam	
49	Kot Henryk	
50	Krzyżak Patrycja	
51		
52		
53		
54		Za zgodność z oryginałem
55		Zastępca Kierownika
56		Biurowo PROW
57		 Renata Kołodziej
58		
59		
60		
61		

Lista obecności
Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Lokalnego
Nowa Słupia, 01 grudnia 2007 r.

[illegible]

FUNDACJA ROZWOJU WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Lista obecności
Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Lokalnego
Iwaniska, 30 listopada 2007 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Czesław Sitek	Sitek C.
2.	Ryszard Janusz	Ryszard Janusz
3.	Edmund Kąpiel	Edmund Kąpiel
4.	Zbigniew Sitek	Z Sitek
5.	Piotr Rojek	Piotr Rojek
6.	Stefan Wiśniewski	Stefan Wiśniewski
7.	Elżbieta Napół	Elżbieta Napół
8.	Roman Mucha	Roman Mucha
9.	Bożena Stępień	Stępień
10.	Grażyna Wójcik	Grażyna Wójcik
11.	Eugeniusz Szański	Szański
12.	Marcin Szwed	Marcin Szwed
13.	Bernard Chmielowski	Chmielowski
14.	Sławomir Stasiak	Stasiak
15.	Krzysztof Domagała	Domagała
16.	Bednarski Ryszard	Bednarski
17.	Barbara Gęstka	Gęstka
18.	Krzysztof Karimier	Karimier
19.	Fosik Stanisław	Fosik
20.	Chodźka Ryszard	Chodźka
21.	Bednarski Wojciech	Bednarski
22.	Świerczyński Artur	Świerczyński
23.	Opina Jacek	Opina
		Za zgodność z oryginałem

Zastępca Kierownika

Biuro PROW

ul. Rynek 62, 26-025 Łagów, tel./fax (041) 3074-070, **Renata Kotodziej**
www.frws.pl, e-mail: biuro@frws.pl

